

22. september 2025

HVIDBOG

Vådområdeprojekt Tude Ådal

Høring fra 6. juni 2025 til 1. august 2025

Høring idéfase fra 8. marts 2024 til 1. april 2024

Indhold

Hvad er en Hvidbog	3
Vådområdet Tude Ådal	4
Høringer af projektet.....	4
Sammenfatning af høringssvar og Slagelse Kommunes kommentarer	5
Sammenfatning af høringssvar og Slagelse Kommunes kommentarer	53
Bilag 1 – Svar fra høringen 6. juni 2025 – 1. august 2025	73
1. Høringssvar fra privatperson.....	73
2. Høringssvar fra Privatperson	80
3. Høringssvar fra Privatperson	81
4. Høringssvar fra Privatperson	82
5. Høringssvar fra Privatperson	88
6. Høringssvar fra Privatperson	90
7. Høringssvar fra Privatperson	91
8. Høringssvar fra Privatperson	92
9. Høringssvar fra Privatperson	93
10. Høringssvar fra Privatperson.....	95
11. Høringssvar fra Forening	96
12. Høringssvar fra Forening	98
13. Høringssvar fra Forening	99
14. Høringssvar fra Forening	100
15. Høringssvar fra Forening	101
16. Høringssvar fra forening.....	104
17. Høringssvar fra Myndighed	105
18. Høringssvar fra Myndighed	113

Bilag 2 – Svar fra høringen 8. marts 2024 – 1. april 2024.....	114
1. Høringssvar fra privatperson.....	114
2. Høringssvar fra privatperson.....	118
3. Høringssvar fra privatperson.....	120
4. Høringssvar fra forening	123
5. Høringssvar fra forening	124

Hvad er en Hvidbog

Slagelse Kommune har haft ansøgning til restaurering og regulering af Tude Å til gennemsyn for offentligheden samtidig med at tilhørende miljøkonsekvensrapport og udkast til §25-tilladelse efter Miljøvurderingsloven har været i offentlig høring. Forud for udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten har projektmaterialet været offentliggjort i idéfasen, hvor offentligheden og berørte myndigheder havde mulighed for at komme med forslag til miljøkonsekvensrapportens indhold.

For at skabe overblik over høringssvarene, samler Slagelse Kommune de indkomne bemærkninger sammen i en hvidbog.

Bemærkningerne er gengivet på de næste sider i en forkortet version, men hovedbudskaberne er uændrede. Bemærkningernes fulde ordlyd ses bagest, hvor de er vedhæftet som bilag. I bilag 1 findes høringssvar fra høringsperioden 6. juni 2025 til 1. august 2025. I bilag 2 findes høringssvar fra idéfasen i perioden 8. marts 2024 – 1. april 2024.

Hvidbogen forelægges Klima- og miljøudvalget samt Byrådet inden der træffes endelig afgørelse efter vandløbsloven og miljøvurderingsloven.

Alle personlige data er anonymiseret i forbindelse med behandling af sagen på grund af dataforordningen. I dataforordning er det ikke et krav, at alle persondata anonymiseres, men navn, mailadresse og adresse på private personer er streget over i høringssvarene.

Vådømrådet Tude Ådal

Denne hvidbog vedrører vådømrådeprojektet Tude ådal. Projektet omfatter:

- Regulering og restaurering af Tude Å
- Regulering af Sortesvælgsrenden
- Regulering af Bækkerenden
- Etablering af 2 overkørsler og 1 overgang over Tude Å
- Etablering af ny bro ved Bildsøvej
- Etablering af smoltgitter under Broholmvej
- Etablering af brinkdiger langs med Tude Å i Lillevejlen
- Fjernelse af pumpe og etablering af højvandslukke i dæmningen ved Tjokholm
- Nedlæggelse af eksisterende pumpelag
- Etablering af 6 pumpeanlæg i forbindelse med udvidelse af eksisterende pumpelag
- Etablering af nye diger
- Anlæg af nye og regulering af eksisterende grøfter langs etablerede diger

Høringer af projektet

Projektmateriale og ansøgning efter vandløbsloven har været i høring og fremme fra 6. juni 2025 til 1. august 2025.

Forslag til miljøkonsekvensvurdering og § 25-tilladelsen har været i høring fra 6. juni 2025 – 1. august 2025.

Idéfase med ansøgning og ansøgers udkast til afgrænsningsnotat fra 8. marts 2024 – 1. april 2024.

Information om høringerne er sendt direkte til alle høringsberettigede samt interessenter. Projektet har også været offentliggjort på Slagelse Kommunes hjemmeside.

Sammenfatning af høringssvar og Slagelse Kommunes kommentarer

I skemaet herunder er bemærkningerne gengivet i en forkortet version, men hovedbudskaberne er uændrede. Bemærkningernes fulde ordlyd ses bagest, hvor de er vedhæftet som bilag.

Nedenstående høringssvar er fra høringsperioden 6. juni 2025 til 1. august 2025.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
1.	Privatperson	
1.1	Bemærkningen omhandler, hvordan det sikres at vådområdet etableres med de indbyggede projektforsætninger der ses i miljøkonsekvensrapporten.	Slagelse Kommune er myndighed på projektet. Det sikres, at vilkårene overholdes ved tilsyn, dialog og skriftlig dokumentation for udførslen, hvor det er relevant. Det vil være Slagelse Kommunes vurdering, hvilken type dokumentation, der kræves for at det er tilstrækkeligt. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.2	Bemærkningen omhandler, at nytteværdien af de nye områder er ikke oplyst på betrykkende måde. Nytteværdien for nogle områder er nul og bør udgå af det nye pumpelag, her kan nævnes sommerhusområdet FRØLUNDE FED.	Som følge af realisering af Tude Ådal-vådområdeprojektet vil afvandingsforholdene i de offentlige pumpelag Tjæreby Ydre Vejle og Tjæreby Indre Vejle ændre sig. Det er derfor nødvendigt at fastlægge en ny interessegrænse og partsfordeling for Tjæreby Ydre Vejle Pumpelag. Den nye partsfordeling skal afspejle den nytte og interesse som de enkelte lodsejere har i de aktuelle afvandingsforhold. Pumpelaget Tjæreby Ydre Vejle skal fremover sikre afvandingen af de arealer, som ikke skal være en del af det nye vådområde. Det offentlige pumpelag Tjæreby Ydre Vejle får en ny afgrænsning, som afspejler at vådområdeprojektet etablerer naturlige afvandingsforhold i centrale dele af pumpelagets nuværende interesseområde. Samtidig hermed inddrages nye områder i pumpelagets interesseområder, som ikke hidtil har været en del af pumpelaget. Det skyldes primært, at der er anvendt en ny og mere retvisende terrænmodel til

		afgrænsning af interesseområdet i forhold til den tidligere afgrænsning, der er baseret på et kortgrundlag fra 1920'erne. Fastlæggelse af partsfordelingen tager udgangspunkt i den partsalgoritme som er udarbejdet og forklaret i materialet om pumpelaget og partsfordelingen, og som af flere omgange er præsenteret for pumpelagets bestyrelse. Partsfordelingsalgoritmen indeholder tre elementer, som har betydning for antallet af de parter man tildeles det er hhv. terræn, grundværdi og arealanvendelse. Det er korrekt at nogle af de ejendomme der indgår i Grundejerforeningen Frølund Fed ikke får en nytteværdi af pumpelaget. Disse ejendomme indgår derfor heller ikke i pumpelaget og partsfordelingen. <i>Høringssvar medfører ikke ændringer.</i>
--	--	--

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
1.3	Bemærkningen omhandler, at det skal sikres at beredskabsplanen er udarbejdet og godkendt inden arbejdet igangsættes.	Vilkåret ændres, så beredskabsplanen skal være godkendt inden anlægsarbejdet, sættes i gang Høringssvar medfører ændringer.
1.4	Bemærkningen omhandler, at der bør udarbejdes en procedure inden arbejdet igangsættes.	I vilkåret er der stillet krav om, at proceduren skal udarbejdes inden anlægsarbejdet, sættes i gang. Høringssvar medfører ændringer.
1.5	Bemærkningen omhandler, at arbejdet straks skal standes ved miljøuheld og først må genoptages, når tilsynsmyndigheden skriftlig har givet tilladelse hertil.	Ethvert miljøuheld håndteres efter den konkrete situation og efter Miljølovens regelgrundlag. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.6	Der stilles spørgsmål til hvilken lov der muliggør opgravning af fredede arter?	Flytning af fredede orkideer forudsætter dispensation fra § 14, stk. 2 i artsfredningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 521 af 25. marts 2021). Dispensation meddeles med hjemmel i bekendtgørelsens § 19 af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Som del af dispensationen vil det fremgå hvortil planterne flyttes. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.7	Der stilles spørgsmål til, hvorledes Slagelse Kommune vil sikre alternative levesteder og om 5 liter donorvand er tilstrækkeligt.	Der indgås aftaler med relevante lodsejere om anlæggelse af søer. Søerne anlægges mindst et år inden projektet gennemføres, og det kan derfor vurderes, om søerne vil kunne opnå den ønskede hydrologi, eller om alternativ placering skal findes. 5 liter donorvand er vurderet tilstrækkeligt til hurtigst muligt at opnå en naturlig balance i mikrobiota og algesammensætning i de nye søer. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.8	Der stilles spørgsmål til, om hvilke områder der ikke er beskyttede naturtyper.	De §3-beskyttede naturområder er vist på Figur 9-2 side 83 i miljøkonsekvensrapporten. Kortet viser den vejledende

		registrering på det tidspunkt, hvor rapporten blev udarbejdet, og der er efterfølgende sket mindre justeringer af kortlægningen. Den nuværende registrering kan ses detaljeret på Danmarks Arealinformation https://danmarksarealinformation.miljoeportal.dk/ Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.9	Der stilles spørgsmål til, hvilken lov der muliggør indfangning og flytning af Stor vandsalamander og spidssnudet frø.	Flytning af bilag IV-arter forudsætter dispensation fra § 10, stk. 1 i artsfredningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 521 af 25. marts 2021). Dispensation meddeles med hjemmel i bekendtgørelsens § 12 af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.10	Bemærkningen omhandler at flytning af arter til erstatningssøerne bør ske 1 år forud for anlæg af projektet.	Forventningen er, at der vil gå mere end et år fra søerne er etableret til projektet udføres, og der dermed er tid til at vente et år på at overflytte arterne. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.11	Der spørges om, hvad der menes med kortlagte arealer.	Med kortlagte arealer, henvises der til arealer, som Regionen har kortlagt efter Jordforureningsloven. Kortlægning sker på 2 niveauer, henholdsvis vidensniveau 1 og vidensniveau 2. Et areal kan blive kortlagt på vidensniveau 1 (V1), hvis der er kendskab til aktiviteter, der kan have forårsaget forurening på arealet. Et areal kan blive kortlagt på vidensniveau 2 (V2), hvis der er dokumentation for jordforurening på arealet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.12	Der spørges om, hvor der forventes forurenede jord.	Der er et V1-kortlagt område ved Sortesvælgsrenden. Området er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.13	Der spørges om, hvordan stabiliteten og den fysiske udvikling i vandløbet skal følges.	Stabiliteten og den fysiske udvikling følges ved tilsyn af vandløbsmyndigheden.

		Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.14	Der stilles spørgsmål til hvilke vandløbsstrækninger, der ligger nedstrøms.	De nedstrøms liggende vandløbsstrækninger omfatter de strækninger, der ligger nedstrøms anlægsarbejdet. Følgende vandløb har strækninger nedstrøms: Tude Å, Bækkerenden (Forlev Rende), og Sortesvælgsrenden. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.15	Der stilles spørgsmål til om sandaflejringer ved mundingen fjernes.	Hvis anlægsarbejderne giver anledning til øget sandvandring, skal sandvandringen standes. Vedligehold af Tude Å's udløb vil blive vedligeholdt efter gældende regulativ. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.16	Der stilles spørgsmål til, hvordan det oppumpede grundvand kan nedsives i vådområdet.	Det oppumpende grundvand skal kun nedsives i anlægsfasen. Der vil ikke være etableret et vådområde på det givne tidspunkt. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.17	Der stilles spørgsmål til, hvem der skal sikre monitoreringen og hvem der er relevant myndighed for den verserende sag om PFAS. Der stilles spørgsmål til om renseanlægget ikke udleder PFAS.	Miljøstyrelsen er myndighed for Forlev Miljøanlæg, og behandler derved også den verserende sag om PFAS. Miljøstyrelsen har oplyst, at et tidligere læk skønnes standset, og at tilstanden i engarealet, hvor der er registreret en drænfane af perkolat med PFAS, løbende er blevet monitoreret. Etablering af 4. rensetrin på Slagelse renseanlæg (afslutning forventes i 2028) samt eventuel centralisering af spildevandsrensningen, vil føre til en mindsket udledning af miljøfarlige stoffer fra anlægget og derfor en mindre belastning af Tude Å. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.18	Der stilles spørgsmål til om Slagelse Kommune er bygherre.	Ja, Slagelse Kommune er bygherre på projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.

1.19	Der spørges ind til, hvilke andre tilladelser der er nødvendige for projektets realisering.	For at gennemføre Tude Å projektet skal der også efter anden lovgivning gives tilladelser eller dispensationer efter Vandløbsloven, Museumsloven, Naturbeskyttelsesloven, Kystbeskyttelsesloven, Planloven, Artsfredningsbekendtgørelsen og Dispensation fra fredningen af "Tude Å, Tude Ådal og Vårby Ådal" Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.20	Bemærkningen omhandler, at påvirkningen fra projektet i anlægsfasen er stor.	Påvirkningerne af naturarealer samt flora og fauna i anlægsfasen imødegås af afværgeforanstaltninger og er ikke blivende. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.21	Bemærkningen omhandler, at oddere ikke findes og flagermus findes i gamle træer og i det tilstødende sommerhusområde.	Odder er ikke fundet i området, men vil med tiden kunne indvandre. Hvis det sker, vil projektområdet være mere velegnet for arten end i den nuværende situation. Eksisterende forekomster af flagermus i træbevoksninger mm forventes at få forbedrede vilkår som følge af projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.22	Bemærkningen omhandler, at projektområdet vil springe i siv og dermed vil ændre naturtyperne til rørskov.	Vi er enige i, at områder, der bliver for våde til, at afgræsning kan finde sted, vil omdannes til søer og/eller udvikle sig med bevoksninger af tagrør og strandkogleaks. Udgangspunktet for de fleste af arealerne er dog, at de ikke p.t. indeholder større naturværdier, men er kulturprægede og naturfattige. For eksisterende naturlokaliteter med god naturkvalitet udføres der afværgeforanstaltninger. Når projektet er gennemført, sikres der afgræsning på så vidt muligt alle arealer, der er græsningsegnede. Dermed begrænses udbredelsen af rørskov og vil sikre betingelser for lysåbne naturtyper og det tilknyttede plante- og dyreliv. Høringssvar medfører ikke ændringer.

1.23	Det bemærkes, at området vil ændres efter projektets gennemførsel, og uden pleje vil ændres til en ensartet rørskov.	Når projektet er gennemført, sikres der afgræsning på så vidt muligt alle arealer, der er græsningsegnete. Dermed begrænses udbredelsen af rørskov og vil sikre betingelser for lysåbne naturtyper og det tilknyttede plante- og dyreliv. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.24	Der stilles spørgsmål til, hvilken lov der giver ret til at opgrave og flytte beskyttede planter.	Flytning af fredede orkideer forudsætter dispensation fra § 14, stk. 2 i artsfredningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 521 af 25. marts 2021). Dispensation meddeles med hjemmel i bekendtgørelsens § 19 af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.25	Der stilles spørgsmål til, hvilke bilag IV-arter, der skal indfanges og flyttes fra de vandhuller, der bliver saltvandspåvirket, og hvor lovhjemmel findes.	Der er tale om spidssnudet frø og stor vandsalamander. Flytning af bilag IV-arter forudsætter dispensation fra § 10, stk. 1 i artsfredningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 521 af 25. marts 2021). Dispensation meddeles med hjemmel i bekendtgørelsens § 12 af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.26	Det bemærkes, at det er en fejlvurdering at projektet vil have en lille/ubetydelig påvirkning på jordarealer, jordforurening, jordhåndtering og terrænregulering, da en stor mængde jord skal afgraves og flyttes.	Jordflytningen begrænses mest muligt i anlægsfasen og en del af den jord der graves op fra den kommende reetablering af Tude Å vil blive anvendt til digeanlæg ind mod sommerhusene ved Frølund Fed og ved Bildsøvej mv. så terrænregulering på de store flader begrænses mest muligt. Set relativt i forhold til projektets størrelse betragtes terrænreguleringen som begrænset, og når det færdige resultat foreligger, vil det næppe være muligt at erkende nogen regulering af terrænet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.27	Det bemærkes, at det er en fejlvurdering, at projektet i driftsfasen vurderes at have en lille/ubetydelig indvirkning på kemisk tilstand, kvantitativ og kemisk påvirkning af	I udgangspunktet er det ikke muligt at gennemføre projekter som Tude Å Projektet eller vådområdeprojekter i det hele taget, uden at der er en påvirkning. Spørgsmålet er herefter

	grundvand. Bemærkningen begrundes med, at projektområdet vil blive tilført opspædet spildevand samt at der aflejres materiale, hvis indhold ikke er kendt. Den økologiske tilstand ændres. Der vil aflejres PFAS hvis omfang ikke er kendt.	om påvirkningen er væsentlig i en sådan grad, at den er til fare for miljøet og mennesker sundhed. Miljøkonsekvensrapporten konkluderer, at det ikke er tilfældet. Tude Å Projektet vil ikke komme til at ændre væsentligt på eksponering af spildevand udefra, ud over det der allerede er i dag, og slet ikke i en grad der vil medføre en risiko for miljøet i vejlerne eller menneskers sundhed. Allerede i dag er vejlerne tid efter anden oversvømmet af åvandet fra blandt andet Bækkerenden, som også omfatter transport af miljøfremmede stoffer, ligesom projektområdet også eksponeres fx af PFAS via regnvandet. Løsningen på nedbringelse og transport af miljøfremmede stoffer herunder både PFAS og hormonforstyrrende stoffer mv. skal findes andre steder end i projekter som Tude Å Projektet. det er fx indsatsen over for udledning af spildevand i det åbne land, og bedre rensning af spildevand fra vores bysamfund samt indsatser over for udledning af stoffer til miljøet i det hele taget. Konkret er der afsat væsentlige midler til opgradering af Slagelse Renseanlæg, så det er ikke sådan, at der slet ikke arbejdes på andre parametre. I forhold til den erkendte PFAS-eksponering fra Deponiet ved Forlev, hvor Miljøstyrelsen er myndighed, er der opmærksomhed på at sætte ind ved kilden til denne forurening. Konkret ift. sidstnævnte forurening er der i øvrigt ikke erkendt en eksponering af Tude Å, som fremadrettet vil levere en del af vandet i det kommende vådområdeprojekt. Projektet i sig selv vil heller ikke øge graden af den samlede forurening af vores vandmiljø. Tvært imod skal projektet netop være med at til <i>nedbringe</i> eksponering af kvælstof til de marine områder, og i tilgift forventes naturværdien i området at blive væsentligt forøget. Tude Å Projektet og tilsvarende vådområdeprojekter er et væsentligt omkostningseffektivt virkemiddel til nedbringelse af næringsstofforureningen, som helt overvejende kommer fra de dyrkede arealer, og som ikke kan løses uden indsatser, som den der gennemføres med Tude Å Projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
--	--	---

1.28	Det bemærkes, at det er en fejl vurdering, at det vurderes, at projektet har en positiv indvirkning på fredede områder i driftsfasen og en moderat indvirkning i anlægsfasen. Det bemærkes, at samtlige bestemmelser af den eksisterende fredning, Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991, overtrædes ved gennemførelsen af projektet.	Vi vurderer, at projektet ikke er i strid med fredningens hovedformål, som bl.a. er at sikre og forbedre områdets biologiske værdier og at bevare dets landskabelige og kulturhistoriske indhold. Vi er dog opmærksomme på, at projektet forudsætter fredningsnævnets dispensation efter § 11 i fredningsbestemmelserne. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.29	Det bemærkes, at det er en fejl vurdering, at Slagelse Kommunes samlet vurderer, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder væsentlig, da man ikke kan flytte bilag IV-arter.	Det konkluderes i miljøkonsekvensrapporten, at der ikke vil ske forringelse af levevilkårene for bilag IV-arter, bl.a. fordi der gennemføres afværgeforanstaltninger i form af erstatningsvandhuller og flytning af ægklumper (spidssnudet frø) eller voksne dyr/larver (stor vandsalamander). Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.30	Det stilles spørgsmål til om kvælstofudledningen ikke kan reduceres fra Slagelse Renseanlæg i stedet, samt hvor mange tons kvælstof der udledes fra renseanlægget.	Den samlede kvælstofudledning fra vores renseanlæg i Slagelse Kommune ligger på ca. 32 tons som svarer nogenlunde til den mængde som Tude Å Projektet vil fjerne fra vandmiljøet. Tude Å Projektet er en del af indsatsen mod udledningen af næringsstoffer til vores marine områder. Selv om der kommer udledning af kvælstof fra vores spildevand, så kommer langt størstedelen med drænvandet fra de dyrkede arealer, som bidrager med ca. 578 tons om året. Selv om der bliver sat ind over for udledningen fra renseanlæggene også, så kan det ikke løse problemet med kvælstofforureningen eller erstatte de indsatser der skal gennemføres med vådområdeprojekter som Tude Å Projektet, og endelig er vådområdeprojekterne de mest omkostningseffektive metoder til at nedbringe udledningen af kvælstof. Høringssvar medfører ikke ændringer.

1.31	Der stilles spørgsmål til, om projektet ændrer på, at miljømålet ikke er opnået.	Det er ikke projektets formål at sikre målopfyldelsen i vandløbet. Projektet forventes dog at kunne have en positiv effekt på flere kvalitetslementer, da vandløbsstrækningernes fysiske forhold forbedres, herunder forholdene for smådyr, nogle fiskearter planter og alger. I miljøvurderingen er der primært fokus på at sikre, at projektet ikke vil kunne hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål eller medføre en forringelse af overfladevandområdernes eller grundvandsforekomstens tilstand. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.32	Der stilles spørgsmål til, om det er muligt at modtage en kopi af udbudsmaterialet.	Udbudsmaterialet er et internt materiale, der som udgangspunkt ikke udleveres til offentligheden. Når det er beskrevet i materialet, er det af hensyn til udførelsen, som alt andet lige er nemmere og mest omkostningseffektivt, når projektet gennemføres i en periode med lav vandstand. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.33	Der stilles spørgsmål til, hvordan det sikres, at forurening med bly, nikkel, cadmium og PFAS ikke medfører en forringelse af målopfyldelsen i Tude Å.	Tude Å Projektet kommer ikke til at bidrage til forurening med de pågældende stoffer eller en forringet mulighed for målopfyldelse pga. af de nævnte stoffer. Der henvises i øvrigt til kapitel 10 og 11 i miljøkonsekvensvurderingen. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.34	Ved højvande vil der kunne aflejres materiale i den blinde del af åen som når det rådner vil medføre iltsvind i den nedre del af åen. Hvorledes vil oprensningen ske på den nye del af åen hvis der aflejres materiale. Kan tunge maskiner færdes langs den nye del?	Det kan ikke forventes, at der kan køre tunge køretøjer langs åen igennem vejlerne. Brinkerne kan være følsomme over for tung trafik. I den nuværende vandløbsvedligeholdelse gøres brug af oprensning fra pram/båd på de meget vandførende og brede strækninger, så det kan der også blive behov for her. Det vil være nødvendigt at følge oprensningsbehovet og tage bestik af den bedste metode i årene efter projektets gennemførelse. Vedligeholdelsen sker på samme måde som den nuværende nedre del af Tude Å og iht. til det nye

		regulativ som skal udarbejdes umiddelbart efter gennemførelsen af Tude Å Projektet. Det er Slagelse Kommune der skal forestå vedligeholdelsen. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.35	Hvorledes sikres at der ikke spredtes miljøfremmede stoffer i området?	Tude Å Projektet har ikke til formål at sikre mod spredning af miljøfremmede stoffer. Indsatsen mod spredning af miljøfremmede stoffer ligger andre steder, bl.a. indsatser ved kilden eller direkte rensning af spildevand inden det ledes ud i miljøet. Projektet vil nedbringe kvælstofudledningen til Storebælt. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.36	Det bemærkes, at miljømålet for Bækkerenden ikke er opnået samt at de fastlagte miljømål fraviges i området. Der stilles spørgsmål til, om området kan forurenes med kemisk materiale samt urensset vejvand?	En del af den nuværende Bækkerenden nedlægges med projektet, men den resterende del fastholdes med de miljømål der er i dag. Der findes ikke nogen rettighed der gør, at man med forsæt kan forurene et vandløb med kemisk materiale eller urensset vejvand. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.37	Hvorfor vurderer Slagelse Kommune at der ikke sker en væsentlig risiko for spredning af aktuelle forureninger? Hvorledes sikres dette?	Indsatsen over for kendte forureninger skal sikres ved kilden. Tude Å Projektet i sig selv kommer ikke til at sikre den indsats. De forureninger der kendes, er ikke så omfattende, at de kommer til at udgøre en risiko for miljøet eller menneskers sundhed, heller ikke selv om de skulle blive ført via å-vandet og videre ud i Storebælt. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.38	Hvorledes sikres ved højvande, at overløbsvand fra renseanlægget ikke løber ind i projektområdet?	Åvand og havvand som influerer på projektområdet, har den beskaffenhed det har. Indsatsen skal ske ved kilden herunder også når det gælder indsatsen omkring regnvandsbetingende overløb. Høringssvar medfører ikke ændringer.

1.39	Hvorledes sikres, at smolt ved højvande (over brinkdigerne) kan komme ud igen?	Smoltdigerne skal hindre udtræk i fladvandet under smoltudtrækket. Digerne anlægges i en højde så de ikke oversvømmes i den relevante periode. Arbejdet med løsninger i forhold til smolt er lavet i samarbejde med DTU-aqua og sportsfiskerne og her er der enighed om at særligt den aktive styring af slusen med en stort set permanent åbning samt smoltdigerne tilsammen udgør en acceptabel løsning i forhold til smoltproblematikken. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.40	Hvorledes sikres brinkdigerne ved færdsel ved oprensning?	Der forventes ikke et større behov for oprensning på strækningen, men den kan sagtens ske uden at beskadige smoltdigerne. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.41	Hvorledes sker overvågning af PFAS, hvilke vilkår kræves?	Overvågning af PFAS er primært rettet mod den verserende sag på Forlev Renseanlæg, hvor Miljøstyrelsen er myndighed. Det er i udgangspunktet Miljøstyrelsen der fastsætter overvågning og indsats. Miljøstyrelsen har allerede foretaget analyser af forureningen, og herunder er der ikke fundet påvirkning af selve Tude Å. Ved gennemførelsen af Tude Å Projektet vil Slagelse Kommune aftale en fortsat overvågning og eventuelle vilkår for indsats i samarbejde med Miljøstyrelsen og Affald Plus. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.42	Hvorledes sikres, at der ikke stilledes urensset vejvand og opspædet spildevand til Projektområdet?	Tude Å Projektet kommer ikke til at forårsage ændringer i vandkvaliteten i Bækkerenden. Bækkerenden vil formentlig fortsat modtage fortyndet spildevand og vejvand som ledes videre til havet via vejlerne og Tude Å. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.43	Her oplyses, at projektområdet vil spare kystvandet for 31 t N/år. Hvor meget N/år udledes fra Slagelse Renseanlæg. Hvorfor sker redueringen ikke fra Slagelse Renseanlæg?	Der sker også reduering på renseanlæggene, men vi kommer ikke i mål med næringsstofforureningen, hvis vi alene fokuserer på renseanlæggene. Det samlede årlige kvælstof tab fra vores renseanlæg i Slagelse ligger på ca. 32 tons som skal

		holdes op imod et kvælstoftab på 578 tons fra oplandene til Tude Å, Bækkerenden, det direkte opland til projektområdet og selve projektområdet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.44	Er det partikler fra urensset vejvand og overløb fra renseanlæg? Er det OK at forurene det for nu værende rene projektområde?	Vejlerne er påvirket af forurening i forskellig grad. Den vandtilførsel der allerede er til området i dag, indeholder miljøfremmede stoffer, og vejlerne er allerede i dag periodisk oversvømmet med vand fra oplandet herunder også mere eller mindre rensset spildevand. Den del af vejlerne der tidligere har været dyrket både i omdrift og med høslæt vil fremadrettet udgå af dyrkning, så forurening af den vej ophører for i stedet at overgå til en mere naturnær funktion. Samlet set vurderes forureningspåvirkningen af vejlerne derfor som neutral. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.45	Hvor ledes det oppumpede vand hen?	De specifikke vilkår for vandhåndteringen i anlægsfasen håndteres i med vilkår i myndighedstilladelsen. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.46	Slagelse Kommune skal udarbejde beredskabsplan. Beredskabsplanen bør udarbejdes forinden projektet igangsættes. Beredskabsplanen skal i høring før arbejdet igangsættes.	Der er ikke et krav om at beredskabsplanen skal i høring, men blot at den skal udarbejdes. Beredskabsplanen vil være et internt dokument til brug for Slagelse Kommunes forvaltning/ drift af slusen. Der er dog ikke noget i vejen for, at beredskabsplanen kan tilgås når den er udarbejdet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.47	Slagelse Kommune skal udarbejde procedure for at sikre beredskabsplanen. Igen, proceduren skal i høring forinden arbejdet igangsættes.	Proceduren vil være et internt dokument, som Slagelse Kommune skal bruge i sin administration og drift af slusen. Der er dog ikke noget i vejen for, at proceduren kan tilgås når den er udarbejdet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.48	Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen skal foreligge før arbejdet igangsættes. Dispensationen skal i høring før arbejdet igangsættes.	Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen varetages af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) som vurderer proces for høring i forbindelse med styrelsens sagsbehandling.

		Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.49	Forinden dyrearter i habitatdirektivets bilag IV flyttes skal det sikres at der dokumenteres alternative levesteder før eksisterende påvirkes. Etablering af nye levesteder i høring før eksisterende påvirkes.	Erstatningssøer til bilag IV-arter forudsætter landzonetilladelse, som vil være i høring hos relevante lodsejere inden etablering. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.50	Nye naturarealer, hvorfor. Projektet er tænkt udført i de nuværende fredede arealer.	Kun ca. halvdelen af projektområdet ligger inden for fredningen. Vilkåret om 5-årig plejeplan skal sikre de bedst mulige betingelser for plante- og dyrelivet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.51	Samtlige arealer er beskyttede naturtyper.	De §3-beskyttede naturområder er vist på Figur 9-2 side 83 i miljøkonsekvensrapporten. Kortet viser den vejledende registrering på det tidspunkt, hvor rapporten blev udarbejdet, og der er efterfølgende sket mindre justeringer af kortlægningen. Den nuværende registrering kan ses detaljeret på Danmarks Arealinformation https://danmarksarealinformation.miljoeportal.dk/ Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.52	Alternative levesteder skal dokumenteres forinden projektet igangsættes.	Der vil inden projektudførsel blive udført konkrete vurderinger af, at erstatningslokaliteter har de nødvendige betingelser for at være velegnede som nye levesteder. Levestederne etableres mindst 1 år inden projektudførsel. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.53	Hvorfor skal jordhåndteringsplanen godkendes af Kalundborg Kommune?? Med en jordhåndteringsplan håndterer de fleste jord- og totalentreprenører vilkår om afgravning af forurenet jord uden problemer. Kan denne påstand uddybes??	Fejlen rettes, planen skal godkendes af Slagelse Kommune. Desuden ændres sætningen til " <i>Med en jordhåndteringsplan sikres det, at afgravningen af forurenet jord og jordhåndteringen sker korrekt og forsvarligt.</i> " Høringssvar medfører ændringer.
1.54	Hvornår og hvordan sikres den nødvendige oprensning?	Om der er behov for oprensning vil være en konkret vurdering, som foretages af vandløbsmyndigheden. Høringssvar medfører ikke ændringer.

1.55	Hvor ledes vandet hen og hvad undersøges for?	Vandet nedsives lokalt i projektområdet. Vilkår og krav til nedsivningen håndteres i forbindelse med, at myndigheden træffer afgørelse om håndteringen. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.56	Der stilles spørgsmål til, hvilke vilkår der fastsættes og hvilke afværgetiltag vil ske i forhold til PFAS.	Der fastsættes et vilkår om, at der skal monitoreres for PFAS i terrænnære grundvandsmagasiner. Behovet for eventuelle afværgetiltag vil blive vurderet løbende ud fra overvågningen. Høringssvar medfører ikke ændringer.
1.57	Det bemærkes, at den samlede vurdering er en fejlvurdering, og alt ændres til ugunst for miljøet med projektet.	Tude Å Projektet kommer til at ændre hydrologien i vejlerne i en mere naturlig retning end i dag. det forventes også at projektet vil forøge naturværdien i projektområdet væsentligt herunder vil særligt fuglelivet drage fordel af projektet. Enkelte eksisterende vandhuller vil forsvinde og indgå i de nye oversvømmede områder, men til gengæld etableres nye erstatningsvandhuller i nærområdet. Selv om udbygningen med sommerhuse på Frølund Fed gør det nødvendigt at fastholde Tjokholmdæmningen med en sluse og etablere beskyttende diger ind mod sommerhusområderne, så vil landskabet alligevel være tættere på det naturlige område, som formentlig har været oplevet af vikingerne og vil dermed i højere grad tale sig ind i den historie som knytter sig til Vikingeborgen Trelleborg. Tude Å Projektet kommer ikke til at løse alle miljøproblemer eller forværre eksisterende problemer, men projektet vil dog komme med et væsentligt bidrag ved at fjerne over 30 tons kvælstof fra vandmiljøet, hvert eneste år. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
2	Privatperson	
2.1	Der stilles spørgsmål til udregningen af kvælstofmængden, der reduceres, og hvorfor der ikke anvendes værdier fra projektområdet.	Kvælstof kommer helt overvejende fra de dyrkede arealer og stofmængderne er udregnet ud fra kendskabet til afstrømning og stofmængder i vandet fra oplandende til hhv. Tude Å og Bækkerenden, det direkte opland og selve projektområdet, hvor kvælstoftabet kan beregnes til i alt 578 tons/ år. Høringssvar medfører ikke ændringer.
2.2	Der stilles spørgsmål til, hvordan projektområdet sikres mod tilførelse af forurennet vand?	Det vand, der omfattes i projektområdet, svarer til det nuværende inklusiv det som føres via Tude Å. Tude Å Projektet har ikke indvirkning på, hvor vandet fra de to oplande kommer fra, eller hvor forurennet vandet er. Det er heller ikke formålet med projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
2.3	Der stilles spørgsmål til om man må opgrave og flytte beskyttede orkidéer.	Flytning af fredede orkidéer forudsætter dispensation fra § 14, stk. 2 i artsfredningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 521 af 25. marts 2021). Dispensation meddeles med hjemmel i bekendtgørelsens § 19 af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Høringssvar medfører ikke ændringer.
2.4	Det bemærkes, at plejeplan for de beskyttede §3 områder skal udarbejdes forinden projektet påbegyndes.	Der udarbejdes en 5-årig plejeplan for at sikre den ønskede udvikling af de erstatningslokaliteter der etableres som afværgeforanstaltninger. Det sættes som vilkår i dispensationen fra naturbeskyttelsesloven. De konkrete plejeplaner udarbejdes i forbindelse med de landzonetilladelser, som er nødvendige for etableringerne. De vil således være udarbejdede inden projektet gennemføres. For øvrige § 3-områder i projektområdet skal der sikres afgræsning af græsningseggede arealer i det omfang, der kan

		opnås frivillige aftaler med lodsejere. Ikke alle sådanne aftaler vil nødvendigvis kunne være på plads inden projektet gennemføres, men vil i så fald blive udarbejdet i direkte forlængelse. Høringssvar medfører ikke ændringer.
2.5	Hvorledes sikres at projektområdet ikke tilføres PFAS i driftsfasen?	Alle landområder i landet forurenes i en eller anden grad af PFAS det gælder også vejlerne ved Frølunde. Projektet kan ikke sikre, at det ikke sker, og det er heller ikke formålet med projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
2.6	Erstatningsvandhuller skal tilføres <u>5 liter</u> donor vand, hvorledes er denne vandmængde fundet?	Mængden på 5 liter fremgår af miljøkonsekvensrapporten udarbejdet af WSP. Det er vores vurdering, at mikroskopiske alger, mikrobiota og zooplankton generelt er jævnt opblandet i vandfasen i en sø, og at et volumen på 5 liter vil være tilstrækkeligt til at sikre overførsel til en anden lokalitet. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
3	Privatperson	
3.1	Bemærkningen omhandler, at realiseringen af projektet vil medføre væsentlige og varige gener for ejendommen, både i forhold til oplevelsen af området og ejendommens fremtidige værdi. Begrundelsen herfor er etablering af et højt dige, der vil skærme vores nuværende, åbne udsigt over mark og landskab. Det bemærkes, at der er fremtidige intentioner om anlæggelse af en gangsti oven på det påtænkte dige, der vil medføre risiko for indbliksgener og forringet privatliv. Det bemærkes, at projektets realisering vil medføre et markant fald i ejendommens markedsværdi, hvilket har direkte økonomiske konsekvenser.	Diget ud for borgers ejendom vil have en topkote på ca. 1,26 m. koten ud for borgers ejendom er i forvejen ca. 0,5 meter, så diget vil have en højde på ca. 75 cm. ud for den aktuelle ejendom. I siddende stilling kan man nemt se ud over et punkt på ca. 1 m, så udsynet fra ejendommen vil ikke blive væsentligt påvirket, som følge af diget ind mod sommerhusene på Frølundede Fed. Det kan sagtens være, at borgers ejendom vil få en markant ændring i værdi, men det er ikke givet, at den vil falde negativt ud. Flere med ejendom ned til de nye naturområder har udtrykt, at ejendommene vil få en <i>øget</i> værdi som følge af naturgenopretningen. Oplevelsesværdien forventes også at stige netop ud for borgers ejendom, bl.a. fordi vandspejlet vil stå tydeligere og mere attraktiv end nu, og fuglelivet vil blive markant anderledes og mere spændende som følge af det vådere terræn. Der henvises i øvrigt til visualiseringerne i miljøkonsekvensvurderingen, som har et fotostandpunkt ikke langt fra borgers adresse. Der tages ikke stilling til den rekreative del i projektet. det vil være en anden og senere proces, som vil blive gennemført med lokal inddragelse af interessenter i området. Her vil borger også kunne deltage i arbejdet, så der tages behørigt hensyn til de private interesser i området. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
4	Privatperson	
4.1	Det bemærkes, at realiseringen af projektet er i direkte strid med Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 om fredningen af Tude ådal i Korsør og Slagelse Kommuner, Vestsjællands Amt (sag nr. 2785/89). Det bemærkes, at der har været en større dværgternekoloni ved åmundingen, og man i projektet bør nøje vælge hvilke adgange som skal udvikles og hvilke der skal begrænses.	I projektbeskrivelsen af 1. juli 2024 indgår ikke en konkret planlægning for rekreative faciliteter, f.eks. nye stiforbindelser, fugletårne og lignende. Om end det fremgår af udkastet til afgræsningsnotatet af 14. december 2023 side 16-17, at <i>planen er, at tilgængeligheden til området øges, herunder ved etablering af trampestier bl.a. på digerne, platforme og evt. udkigstårne mm.</i>, så er det forhold, som ikke konsekvensvurderes konkret i forhold til eventuelle påvirkninger af naturværdier mm. i miljøkonsekvensrapporten. Konkret planlægning for rekreative faciliteter og de mulige påvirkninger på natur/miljø samt relationer til fredningens bestemmelser som følge heraf håndteres i en efterfølgende proces. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.2	Det er en bekymring for, at vådområdet ender som et bundfældningsområde fra hele oplandet til projektområdet. Det bemærkes, at udledningstilladelserne fra Slagelse by overholdes i dag kun til grænsen. Men der er ikke taget højde for, at afstrømningen om sommeren standser og alt spildevand står stille i lange perioder i Tude å's ydre løb. Samtidig sker der en betydelig fordampning og temperaturstigning, hvilket forstærker processen, der fører til fiskedød. Når åen forlænges med 3000 meter, vil dette problem blive uoverskueligt. Dertil kommer de store mængder ringe rensset, opvarmet og iltfattigt overfladevand, da flere bassiner ikke overholder BAT.	Det er i miljøkonsekvensrapporten undersøgt og vurderet, at projektet ikke vil medvirke til øget spredning af miljøfremmede stoffer. Der er desuden foretages en vurdering af, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand. Eventuelle overtrædelser af BAT-krav og udledningstilladelser bliver håndteret jf. gældende lovgivning på spildevandsområdet. Kommunens kloakindsatser udføres i henhold til spildevandsplanen, og er ikke omfattet af miljøkonsekvensvurderingen af projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.3	Det bemærkes, at der er mange spildevandsoverløb koblet til Tude å systemet, og det nævnes, at der ledes store mængder urensset spildevand i systemet fra bl.a. septiktanke i det åbne land.	Slagelse Kommune har sat flere tiltag i gang som følge af den nye spildevandsplan 2024, herunder forbedring af kloaksystemet og separatkloakering af landsbyer og fælleskloakerede områder, som reducerer risikoen for forurenede overløbsvand fra renseanlæg og vejvand.

	I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Der er en bekymring om udbredelsen og omfanget af PFAS/PFOS, og det bemærkes, at der skal foretages en kortlægning og gives et bud på rensning. Der er mange kloakindsatser netop med formål at minimere uønsket – ikke rensset – vand fra tude å opland. BAT bassiner fra forsyningsselskabet ENVAFORS A/S, læst i UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95, er enten ikke etableret eller opfylder ikke reglerne. Det bemærkes, at man bør udbedre disse forhold samt at forureningen fra Affaldplus skal kortlægges og udbedres inden projektet realiseres.	Det er Miljøstyrelsen, der er myndighed på sagen om PFAS-forureningen fra Forlev Miljøanlæg. Slagelse Kommune er i løbende dialog med Miljøstyrelsen om sagens udvikling, så det sikres at spredningen af forureningen ikke øges pga. projektet. Det er i miljøkonsekvensrapporten undersøgt og vurderer, at projektet ikke vil medføre en øget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer, hvilket inkluderer PFAS. Eventuelle overtrædelser af BAT-krav og udledningstilladelser bliver håndteret jf. gældende lovgivning på spildevandsområdet. Kommunens kloakindsatser udføres i henhold til spildevandsplanen, og er ikke omfattet af miljøkonsekvensvurderingen af projektet. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.4	Det bemærkes, at der er mange kloakindsatser opstrøms hos nabokommunen Sorø. Sorø Spildevand A/S leder også urensset spildevand til Tude å systemet. Det bemærkes, at hvis det ender i projektområdet, som stillestående vand, vil der opnås en fældning af diverse stoffer. Der stilles spørgsmål til, hvordan projektet vil undgå at miljøfremmede stoffer, bakterier, vira, tungmetaller, hormonforstyrrende stoffer, rengøringsmidler- og kemikalier, mikroplast og medicinrester vil bundfælde sig i projektområdet og akkumuleres over tid. Det bemærkes, at vådområdet er ren natur i dag uden forurening. Det nye vådområde er ikke et regnvandsbassin. Vandkvaliteten skal være fin og i orden inden det tilledes. Det bemærkes, at miljøkonsekvensrapporten ikke behandler emnet spildevand, og at dette emne skal genbehandles og	Udfordringerne med spildevandshåndtering og frarensning af miljøfremmede stoffer kan ikke løses med Tude Å Projektet. Hvis man skulle forestille sig et krav om at vådområdeprojekter først kan gennemføres, når det er dokumenteret, at der ikke har været overløb til åen eller udløb af vejvand eller miljøfremmede stoffer af nogen art, så vil det ikke være muligt at gennemføre nogen vådområdeprojekter overhovedet, endsige alle de projekter der venter i forbindelse med grøn treparts aftalen, så en sådan forudsætning er ikke proportionel. Åvandet i projektet er et vilkår, og som kommer med de stoffer der er ledt ud inden for de forvaltningsmæssige rammer der er opstrøms i åerne herunder udledningstilladelser, rensekrav, overløb mv. Omvendt er det en erklæret målsætning, at vi skal arbejde hen imod, at både vores ferske og marine vandområder kommer til at opnå en god økologisk og kemisk tilstand, så det er en vedblivende indsats, at vi når derhen. Tude Å Projektet er i sig selv en del af arbejdet med denne målsætning. Yderligere er vejlerne allerede påvirket af åvand, som er mere eller mindre forurenede af miljøfremmede stoffer, lige som området også påvirkes af miljøfremmede stoffer fra

	beskrives seriøst. Hvis tilladelse meddeles uden yderlige behandling, er det min hensigt at gøre indsigelse. Det bemærkes, at de projekterende ingeniører og andre fagfolk har adgang til sidste års PULS-data fra oplandet, som viser rekordår for udledning af urensset spildevand. I realiteten kan det være meget værre idet det ikke er alle overløb der tælles med. Disse udledninger kommer – ikke drypvis – ikke i enkelte uheld. – men året rundt, som en konstant, fedtet og bakteriebefængt strøm af menneskeligt affald, kemikalier, medicinrester og husholdningsgifte. Det vil være en katastrofe for vådområdeprojektet, hvis vandkvaliteten ikke er dokumenteres rent inden det havner i naturen.	regnvandet og den menneskelige aktivitet der konkret udfolder sig i vejlerne i dag herunder den landbrugsmæssige aktivitet. I det mindste spares vejlerne fremadrettet for den direkte påvirkning fra den landbrugsmæssige aktivitet. Med gennemførsel af Tude Å Projektet vil projektet være påvirket af det åvand der nu engang kommer fra oplandet og uden inddragelse af åvandet vil projektet slet ikke give mening. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.5	Der er en del store konflikter, som skal behandles først og som vil afhjælpe en del udfordringer i vådområdet. • Fredningskendelsen skal ændres. • Dispensationen for Vandløbsloven skal fornyes. • Dispensationen for Naturbeskyttelsesloven skal fornyes. • Kystdirektoratet skal give dispensation. • Kvælstofberegningen skal opdateres. Der savnes en samlet oversigt over mangler dispensationer.	Bygherre skal søge om tilladelser og dispensationer fra relevante lovgivninger før projektet udføres. Myndigheden kan først behandle ansøgninger og træffe afgørelser efter andre lovgivninger, når der er truffet afgørelse efter miljøvurderingsloven. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.6	Det bemærkes, at man ikke medregner temperatur i beregningen, da dette forhold er helt afgørende. Det skal være et krav i beregningen, da kvælstofomsætningen er meget lav ved lave temperaturer, hvor engene oversvømmes. Modsat vil der ikke optages den mængde kvælstof som opgivet og som jeg forstår, er grundlaget for tilskuddet fra EU. Beregningen må ikke opstilles sådan, at	Kvælstofberegningen er gennemført og godkendt af Miljøstyrelsen som ikke stiller spørgsmål ved den gældende beregning. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	man kun tilgodeser mulighederne for tilskud fra EU, men skal udelukkende afspejle den optaget mængde kvælstof.	
4.7	- Regulativet for Tude Å skal revideres. Vandløbet ændres væsentligt med en forlængelse på 3000 meter og er i øvrigt gjort ugyldig ved en kendelse fra klagenævnet i 2023. - Regulativet for Bækkerenden skal opdateres / ændres. - Regulativet for Sortesvælgsrenden skal opdateres / ændres. - Regulativet for Hulhøjrenden skal opdateres / ændres. - Målsætningerne i de gældende vandplaner skal revurderes og der skal søges om dispensationer.	Revurderingen af vandløbsregulativer foretages efter projektets udførsel, og er ikke relevant i miljøvurderingen af projektet. Slagelse Kommune har søgt, og fået dispensation til at fravige målsætningen for Bækkerenden. Slagelse Kommune er ikke myndighed for vandområdeplanerne, og kan derfor ikke revurdere målsætningerne. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.8	Det burde være klart for enhver at vedligeholdelsesproblematikken omkring Tude Å's munding medtages i projektet. Hvis mundingen ikke afleder den mængde vand som forudsat, vil afstrømningen fra vådområdeprojektet påvirkes. Historisk har den vist sig yderst problematisk og klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde. Tude Å's udmunding skal inddrages i vådområdeprojektet. Det er et sammenhængende system. Udmundingen af Tude Å, har ikke været vedligeholdet efter regulativet i flere år, hvilket har til flere gange fiskedød i året, samt forhøjet vandstand.	Udløbet vedligeholdes efter regulativets bestemmelser. Der foretages opmåling af udmundingen hvert år, og hvis udløbet ikke overholder regulativets bestemmelser, vedligeholdes udløbet, sådan at tværsnitsarealet friholdes. Spørgsmålet om udløbet er ikke en del af projektområdet eller projektet i det hele taget. For at tackle spørgsmålet om udløbet har vandløbsmyndigheden tidligere forsøgt sig med en afgørelse om ændring af det nuværende regulativ. Det blev tilbagevist af klagenævnet, fordi regulativet for den nedre del af Tude Å ikke er lovligt i sin nuværende form. Derfor er det også meningen, at der skal udarbejdes et nyt regulativ for hele Tude Å umiddelbart efter gennemførelsen af Tude Å Projektet. Tilfældet med rådden tang som har lagt sig i udmundingen og skabt iltfattige forhold med svovlbrinte og fiskedød til følge må betragtes som naturlige hændelser. Slagelse Kommune har flere gange søgt at imødegå problemet ved at grave udløbet fri, men har lige så ofte afventet, at afstrømningen opstrøms klarede problemet helt af sig selv.

		Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.9	Hvordan vil man tilsikre de oplyste vandstande holder i projektområdet, når afstrømningen ved Storebælt ofte begrænses. Det godkendte design ved tude å, bliver stort set aldrig vedligeholdt. De udlagte sten ved munden er næsten væk. Tang har ofte lukkes således vand fra opstrøms ikke har kunne passere. Klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde. Kommunen har ikke vist initiativ til udbedring. Det flytter på troværdigheden. Hvis ikke vandet kan passere frit, afstrømme til havet, så vil vandstanden i projektområdet og opstrøms stige betydeligt. Blive hurtigt opvarmet i området med lavt vand og her vil ske omsætning af organisk stof, ilten vil blive opbrugt. Det vil være en katastrofe for livet i åen nedstrøms for vådområdet. Tillige med den stigende regn intensitet og havvandsstigninger. Det fremgår ej heller af projektet, hvordan de kommende havvandsstigninger vil påvirke projektet. Klimasikring bør indgå i projektet. Kommunen har andre projekter igangværende som omhandler stigende havvand. Her må man kunne validere data og indregne/ konsekvensvurdere.	Den gamle stensætning ved udløbet er ikke væk. Tude Å løber ud i Storebælt på et sted hvor kysten lægger til hvert år. Tillægget af kysten har betydet at stensætningen nu ligger inde på landsiden. Vandløbsmyndigheden har ikke kunnet finde noget belæg for at stensætningen er en del af vandløbsvedligeholdelsen eller at vandløbsmyndigheden skulle have nogen forpligtigelse til at forlænge en stensætning, høfde eller andet ud i et marint område i Storebælt. Vandløbsmyndigheden har heller ikke kunnet finde belæg for, at en stensætning på nogen måde skulle sikre udløbet for tilsanding. Se i øvrigt ovenstående svar om udløbet. Endelig er Tude Å Projektet <i>ikke</i> et klimaprojekt, men digerne internt i projektområdet er sikret så de beskytter mod overløb fra projektområdet i forhold til vand fra oplandet og herunder også sikret ift. eventuelle bølgeoverskyl til sommerhusområdet fra vådområdet. Tjokholmdæmningen er desuden sikret til kote 2,0 og vil som sådan også fungere som beskyttelse af oversvømmelse fra havet. I tilfælde af langvarigt højvande er det fortsat muligt at lukke slusen helt, så kapaciteten i vejlerne fortsat bevares intakt og sommerhusene ikke oversvømmes selv om der samtidig strømmer vand til fra oplandet. Den situation forventes at opstå meget sjældent og maksimum hvert 5. år Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.10	Hvordan er det tiltænkt at vejvandet fra motorvejen skal ledes igennem projektområdet? Skal afvandingen fra motorvejen stadig ledes igennem projektområdet urensset og bundfælde i området?	Spildevandsmyndigheden skal sikre, at den eksisterende afledning opretholdes. Det gælder også den afledning der kommer fra veje i området. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.11	Skal være krav om fornyet udledningstilladelse med krav om BAT bassiner og olieudskillere, som bør leve op til nutidens standarder? Hvis ikke der etableres bassiner - rensning før udledning, så vil olie og brændstoffer fra køretøjer, gummirester fra	Vejdirektoratets projekt om udvidelse af motorvejen med nødspor er i den indledende fase. Tilladelser til håndtering af vejvand vil blive håndteret, når der foreligger et endeligt projekt. Gennemførelsen af de to projekter forventes at komme til at forløbe næsten parallelt. Det er klart at den

	køretøjer, tjærestoffer fra asfalten, cigaret skodder og snuspakker som indeholder op til 7000 forskellige stoffer, mange som ingen på sigt kend er følgevirkninger af ende i projektområdet.	nuværende afvanding af motorvejen vil fortsætte som nu indtil de nye nødspor gennemføres. Vejdirektoratet har selv udtalt, at afvandingen langs motorvejsstrækningen bliver opdateret til nyeste standarder. Rensningen af vejvandet forventes derfor at blive væsentlig bedre, end den der er i dag. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.12	Der ses ikke kørefast adgang til min ejendom [REDACTED]. Der ses ingen beskyttelses af mine ejendomme [REDACTED] og min shelterhytte, matrikel [REDACTED], Tjæreby Vejle, Vemmelev. Som jeg læser fremsendte projektmateriale bliver dette område meget vådt eller direkte oversvømmet. Jeg har tidligere opfordret til at projekterende fremsender forslag, men intet hørt. Hvordan er adgangsvejen til mine ejendomme tiltænkt i projektet.? Jeg tænker projekterende bør rette henvendelse så en aftale kan komme på plads. Der stilles desuden spørgsmål til hvilke koter, man ser maksimalt vandspejl omkring ejendommene.	De forventede afvandingsdybder beskrives i kortbilagene 11A og 13A. Projektet forventes ikke at forårsage, at markvejen <i>aldrig</i> vil være farbar. Allerede i dag er markvejen udsat for temporære oversvømmelser og det må antages, at vejen og de nævnte områder generelt vil være mere våde end de opleves i dag både pga. projekt Tude Å og den generelle udvikling hen imod et vådere klima. Der ændres ikke på de eksisterende vejudlæg i projektet, og en fremtidig vedligeholdelse af vejen vil være op til grundejerne. Den nævnte shelterhytte/ jagthytte er, jf. landzonetilladelsen, opført netop mhp. at sikre hytten ift. det fremtidige vådere område, som ville komme ifm. gennemførelsen af Tude Å Projektet. Det er ikke hensigten at Tude Å Projektet skal sikre en yderligere beskyttelses af jagthytten, end den der blev resultatet af den nuværende placering og tilladelse til erstatningen af den oprindelige jagthytte. Det var i øvrigt en betingelse for tilladelsen, at den oprindelige jagthytte blev fjernet. De til enhver tid værende ejere af de områder der omfattes af vådområdeprojektet, skal kunne tåle de gener og ulemper som vådområdet og rådighedsindskrænkningerne medfører. Slagelse Kommune er villig til at se på muligheden for en bedre adgangsmulighed til den pågældende jagthytte og imødeser gerne et forslag fra borger om det. Høringssvar medfører ikke ændringer.

4.13	Hvorfor respektere projektet ikke lovgivningen – beskyttelsen af dyre & planteliv – især de fredede arter. - både dansk og international lov.	Der er i miljøkonsekvensrapporten foretaget konkrete vurderinger af påvirkninger på bilag IV-arter og fredede arter. Vurderingerne er, at vilkårene for bilag IV arter ikke forringes idet der gennemføres afværgeforanstaltninger, herunder anlæggelse af et antal erstatningssøer for padder. Vi er opmærksomme på, at gældende national og international lovgivning overholdes. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.14	Der er vilde orkideer som er beskyttet af naturbeskyttelsesloven §29 – forbyder indsamling, opgravning og ødelæggelse. Projektet tager ikke hensyn men anbefaler en flytning. Projektet burde have respekteret i stedet og udformet projektet anderledes.	Naturbeskyttelseslovens § 29 beskytter ikke vilde orkideer. Det gør derimod § 14, stk. 2 i artsfredningsbekendtgørelsen (Bek. nr. 521 af 25. marts 2021). Projektet kan ikke gennemføres uden at påvirke voksesteder af vilde orkideer. Det er derfor vurderet nødvendigt at flytte disse. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.15	Bilag 4 arterne er næsten alle repræsenteret i projektområdet. De vil stor set alle blive fortrængt. Projektet burde have taget dem i regning og udformet projektet på en sådan måde at arterne blev respekteret.	Der er i miljøkonsekvensrapporten foretaget konkrete vurderinger af påvirkninger på bilag IV-arter og fredede arter. Vurderingerne er, at vilkårene for bilag IV arter ikke forringes idet der gennemføres afværgeforanstaltninger, herunder anlæggelse af et antal erstatningssøer for padder. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.16	Slagelse kommune har §3 fredet store dele af projektområdet, som er en sikring af, hvordan området fungerer som natur på. Mine arealer er netop underlagt denne §3 fredning. Det giver simpel ikke mening, at Slagelse kommune nu vil dispensere for eget kvælstofprojekt.	Et givet areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, hvis en række objektive kriterier om bl.a. størrelse og naturindhold er opfyldt. Kommunen kan ikke subjektivt vælge eller fravælge beskyttelsen af et område, men kommunen er den myndighed, der skal afgøre, om de objektive kriterier for beskyttelsen er opfyldt. Ud fra en samlet vurdering vurderer kommunen, at de positive virkninger af projektet er så store, at det kan begrunde en dispensation til at påvirke § 3-beskyttede naturtyper. Høringssvar medfører ikke ændringer.
4.17	Tempelkrogen er et naturprojekt ved Isefjorden som er magen til dette projekt. Ligeledes har de jagtlige interesser været i spil for at få lodsejerne med på ideen. Der blev	Processen forud for den nuværende fredning i Tude Ådal omfattede ikke spørgsmålet om jagt, og var i øvrigt en meget lang og svær proces, så sandsynligheden for at der skulle

	efterfølgende rejst en fredningssag hvor der blev indført kraftige jagtbegrænsninger. Fredningen ved Isefjorden var et direkte aftalebrud mellem myndighed og lodsejere. Jeg er bekymret for at dette vil gentage sig i dette projekt.	komme en udvidet fredning med jagtforbud ovenikøbet er meget lille. Yderligere vil en fredning i Tude å dalen og vejlerne ikke komme på tale uden en meget lang og grundig politisk beslutningsproces, og hvis det nogensinde skulle komme på tale, vil det ikke kunne ske uden erstatning til de private lodsejere herunder også for mistede jagttrettigheder. Fredningen ved Tempelkrogen ved Isefjorden omfatter ikke helt udelukkelse af jagt, selv om mulighederne ganske vist er begrænset i dele af området. Området ved Isefjorden kan næppe sammenlignes med Tude Å Projektet i forhold til de rekreative og ornitologiske interesser. Tude Å Projektet omfatter heller ikke reducerede jagttrettigheder. Projektområdet for Tude Å omfatter endda en flugtskydebane, uden at de nødvendigvis er et problem, hverken for natur eller miljøinteresserne i Tude Å Projektet. det forekommer derfor usandsynligt, at jagtdiskussionen bliver et emne i overskuelig fremtid. Det offentlige fokus og økonomi satses helt andre steder i dag og herunder er forbud mod jagt heller ikke nævnt i de aftaler som er indgået med lodsejerne i projektområdet. En stor del af projektområdet er ejet af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som efter projektgennemførelsen skal sælge arealerne igen til højest mulig pris. Styrelsen arbejder ikke med jagtforbud som vilkår, da styrelsen så vil miste en del af de mulige købere og formentlig tabe penge. Hvis jagtforbud skal komme på tale vil det derfor skulle ske på et kommunalt initiativ. Selv om det ikke er muligt at sikre en garanti ud i al fremtid, så er der intet der tyder på, at jagtforbud bliver et emne i overskuelig fremtid. Høringssvar medfører ikke ændringer.
--	---	---

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
5	Privatperson	
5.1	I såvel COWIs rapport for AffaldPlus og WSPs rapport for Slagelse Kommune anbefales, at man i en årrække skal holde øje med om denne forurening forværres og spreder sig. Med andre ord; når man evt. vil kunne konstatere det, vil det være for sent. Det er simpelthen en uforsvarlig indstilling til en allerede kendt og alvorlig forurening. I tillæg til ovenstående har Forlev Miljøanlæg gennem en årrække bortpumpet overfladevand til Tude Å. Der er stor sandsynlighed for, at dette overfladevand også indeholder PFAS, ligesom det er konstateret i tilsvarende overfladevand på AffaldPlus' miljøanlæg i Faxe.	Miljøstyrelsen er myndighed på Affald Plus anlægget ved Forlev. §25 tilladelsen stiller som vilkår at PFAS-problematikken fra Forlev skal følges. I samarbejde med Miljøstyrelsen vil Slagelse Kommune derfor også følge sagen tæt, så der etableres fornødne afværgeforanstaltninger og så unødigt spredning af PFAS-forureningen forhindres. Høringssvar medfører ikke ændringer.
5.2	Derudover findes også en række forureningskilder, som ikke rigtigt tildeles opmærksomhed. For eksempel, når det bortpumpede perkolat står op ad pumpebrønden på Vejlagervej, fordi ledningen, der skal føre det videre er tilstoppet og pumpningen ikke stopper af den grund. Det er sket flere gange, og medfører at perkolatet afvander i hver side af kørebanen, hele vejen ned ad Vejlagervej.	Diverse dræn og ledningsanlæg skal naturligvis vedligeholdes iht. diverse lovbestemmelser, og Affald Plus skal selvfølgelig sikre at deres perkolat håndteres korrekt, men det ligger ikke inden for Tude Å Projektets område. Henvendelsen om denne problematik kan eventuelt rettes direkte til Affald Plus eller eventuelt Miljøstyrelsen som er myndighed på Forlev Miljøanlæg. Høringssvar medfører ikke ændringer.
5.3	I den forbindelse kan også nævnes lastbilkørsel fra både Forlev Miljøanlæg og RGS Nordic ("Jordrens"). Sidstnævnte kan særligt fremhæves; i våde perioder, særligt efterår/vinter, slæbes så meget jord med lastbilerne ud fra Jordrens, at Forlevvej dækkes af jord/mudder, i et sådant omfang at kantpælene faktisk ikke virker/reflekterer, fordi også de dækkes af mudder, der slynges op fra kørebanen. Denne forurening er næppe hverken kortlagt eller omfattet af anlæggenes miljøgodkendelse, men ikke desto mindre havner alt dette jo i grøfterne på Forlevvej, uanset om det fejes derud fra kørebanen, eller skyldes derud af regnen.	Problematikken håndteres ikke i Tude Å Projektet og vurderes også at have en meget begrænset betydning. Vejmyndigheden er orienteret, så der kan holdes et ekstra opsyn med vejens renholdelse og reflekspæle. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Dermed afvandes den forurening direkte ned i det påtænkte projektområde.	
5.4	Som gående oplever man i øvrigt ofte en intens lugt på netop den strækning. Der er tale om en meget kemisk lugt i retning af dieselolie, og lugten må vel indikere, at der føres partikler med luften.	Virksomhedens aktiviteter reguleres af miljømyndigheden herunder også eventuelle lugtgener der opstår i renseprocessen. Det bemærkes i øvrigt, at der med virksomhedens placering er anlagt en risikobetragtning. Virksomheden er således placeret, så den ikke kommer til at genere beboelser væsentligt ift. støj eller støvgener, ligesom der heller ikke er drikkevandsinteresser i området. Høringssvar medfører ikke ændringer.
5.5	Endeligt er der også helt tydelige og kortlagte forureninger, fx skydebanen, som nævnes konkret i projektmaterialet. Det er uden tvivl også værd at undersøge, men set i lyset af ovenstående er det næppe den mest afgørende forureningskilde, projektet kommer i berøring med – om end det er den, der umiddelbart undersøges mest grundigt. Med fx perkolat/PFAS forureningen fra Forlev Miljøanlæg er den eneste umiddelbare "trøst" at den slags generelt føres "direkte" til havet. Men risikerer ændringen af Tude Ås forløb at sprede denne forurening over et langt større område, når "vejen" til havet ændres? "Nok ikke, men I bør holde øje med det," siger WSP i deres rapport. I slutningen af halvfjerdserne skrev flere borgere i området til det daværende Vestsjællands Amt ifm. anlæggelsen af Forlev Miljøanlæg, at den projekterede membran under Forlev Miljøanlæg <u>ville</u> blive utæt med tiden. En overingeniør ved amtet kunne berolige bønderne med, at deres bekymringer var grundløse. Det var de dog som bekendt ikke.	Der er ikke et ønske om at urensset PFAS holdig perkolat fra Forlev skal havne forkerte steder, hverken i vejlerne ved Tude Å eller i havet. Derfor er det også et område som myndighederne vil holde øje med. Når det er sagt, så er der PFAS alle steder i vores miljø, og det vil altid være et spørgsmål om koncentrationer, når man vurderer alvorligheden af en given udledning i forhold til miljøet og menneskers sundhed. Området omkring skydebanen er særligt behandlet, fordi der figurerer kortlagte arealer, som indikerer en jordforurening. Der er særligt tale om bly fra haglpatronerne. Miljøkonsekvensrapporten behandler emnet omhyggeligt, og herunder hvordan problematikken skal håndteres. Der er i øvrigt ikke stor sandsynlighed for, at der sker en spredning af blyforurening til vandmiljøet. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
6	Privatperson	
6.1	Det er mig uforståeligt at Å Drejningen med den nye sluse skal ændres så mit areal bliver halveret, med hensyn til afgræsning af mit kødkvæg. Vi er blevet lovet i 8 år, at når den nye Å Drejning kommer vil vandstanden faktisk falde. Hvordan kan man tillade sig at ødelægge andres ejendom og landskab, halvere græsarealer grundet manglende vedligeholdelse af eksisterende sluseport. Jeg er ikke interesseret i at få erstatning, ønsker bare at bruge mine enge som før. Kommer der ikke en ny sluse der lukker ved højvande/vestenvind, ødelægges halvdelen af gårdens græsarealer. Det kan gøre at jeg må sælge ejendommen i håb om at Slagelse Kommunen kan købe hele ejendommen eller skaffe tilsvarende areal i nærheden af gården. Som jeg forstår er Å Drejningens projektet ikke som vi blev lovet. Når man afgiver jord til projektet og accepterer det på de betingelser, at ny sluse vil komme og lukke ved højvande som den gamle. Kommunen har i en årrække udbetalt erstatning for ekstra foderomkostninger grundet manglende græsarealer, da højvandsslusen ikke virker. Det er EU støttede afgræsnings arealer.	De nuværende vandstandsforhold kan ikke tilskrives Tude Å Projektet. det er korrekt at den nuværende gamle sluse under Bildsøvej ikke fungerer optimalt. Det er også derfor lodsejerne er kompenseret, når de har dokumenterede tab af den grund. Slagelse Kommune er helt enig med lodsejer om, at det lange forløb med Tude Å Projektet har været uhensigtsmæssig. Og det er også kommunens indtryk, at lodsejer er opmærksom på, at den gamle sluse ikke er udskiftet med en ny, da den skal fjernes helt når Tude Å Projektet realiseres. Det er også korrekt, at de oprindelige projektforslag i et vist omfang lovede en bedre afvanding fra de opstrøms arealer langs Tude Å og Vårby Å. Imidlertid blev det oprindelige projekt påklaget og hjemsendt til fornyet behandling af kommunens vandløbsmyndighed. I mellemtiden blev Tude Å pålagt en fiskemålsætning, som gjorde, at projektet måtte tilrettes. Tilretningen er gennemført i samarbejde med DTU-aqua og Sportsfiskerforbundet og går kort sagt ud på at den nye sluse ændres fra en passiv til en aktiv styret sluse, som kan sikre en acceptabel åbningstid under smoltudtrækket, og når ørred skal op i vandløbssystemet for at gyde. I modsætning til det oprindelige projekt er de afvandingsmæssige fordele i det gamle projekt vekslet til fordel for fiskemålsætningen, som skal tilgodeses i det nye projekt. Det betyder, at lodsejerne opstrøms får en anelse dårligere drændybde op til ca. 6 cm. ved sommermiddelvandstand. Det medfører et lidt dårligere udbyttepotentiale på græsarealer eller eventuelle omdriftsarealer, som lodsejerens skal kompenseres for. Lodsejers ejendom består af et arealtilliggende, som er ekstra udsat, da store dele af græsarealerne ligger omkring kote 0,5. Beregningerne er foretaget med den forudsætning af den dårlige sluse under Bildsøvej er fuld funktionsduelig, så beregningen repræsenterer forskellen på en optimal nu-situation og situationen efter gennemførelsen af Tude Å Projektet, da det er den forskel som projektet skal kompensere for.

		I praksis betyder det, at siden den nuværende gamle sluse jo <i>ikke</i> er i optimal stand, så vil oplevelsen i dag nok svare sådan ca. til den, der også er efter Tude Å Projektets gennemførelse. Spørgsmålet om den dårlige gamle sluse ligger uden for Tude Å Projektets område. Der kører derfor en sideløbende proces omkring den situation, som vil blive særligt aktualiseret, dersom Tude Å Projektet <i>ikke</i> realiseres. Kort fortalt går den proces ud på at nedlægge den gamle sluse, hvorefter stort set de samme lodsejere vil blive kompenseret som følge af den alternative proces. Endelig må det nævnes, at vejlerne ligger lavere end arealerne som borger her besidder og vil, efter gennemførelsen af Tude Å Projektet, igen kunne fungere som en buffer i forbindelse med højvande eller meget store regnhændelser. Det betyder at store oversvømmelser vil være mindre voldsomme og de små hændelser vil kunne blive optaget i den bufferzone, som vejlerne udgår. Selv om de lave arealer generelt må antages at blive mere våde, så vil lodsejer stå med en mere robust ejendom <i>efter</i> gennemførelsen af Tude Å Projektet end den situation der gælder i dag i hvert fald i forhold til anvendelsen som græsningsarealer. Lodsejers ønske i forhold til at finde egnede græsarealer kan muligvis imødekommes, da Slagelse Kommune vil være interesseret i at få mest mulig afgræsning i de dele af projektområdet, som ikke bliver direkte oversvømmet. Kommunens naturafdeling vil derfor være interesseret i en fortsat dialog om mulighederne, hvis det har lodsejers interesse, særligt også da lodsejeren arbejder med en kvægrace, der er særlig egnet til de våde arealer. <i>Høringssvar medfører ikke ændringer.</i>
--	--	--

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
7	Privatperson	
7.1	Jeg kan ikke tiltræde erstatningsaftalen vedr. Tude Å Projektet, da min jord er væsentlig mere værd, end det der er beregnet i denne aftale, sagen bedes venligst indbragt for taksationsmyndigheden.	Det er tabet i udbyttepotentialet der kompenseres for. Det er udtrykt i jordværdien og den aktuelle anvendelse af de arealer der er i spil, som primært er de lave arealer med vedvarende græs. Det er ikke realistisk, at man kan få 210.000 kr./ ha for lavbundjord med vedvarende græs. Jordværdierne er fastlagt ud fra kendskabet til de handler der er sket i lokalområdet på tidspunktet for fastsættelse kompensation. Netop de vedvarende græsarealer har været genstand for en del handler bl.a. i forbindelse med opkøb og jordfordeling til projektområdet for Tude Å. Der vil blive taget kontakt til lodsejer mhp. optagelse af sagen til taksation. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
8	Privatperson	
8.1	jeg kan IKKE tiltræde erstatningsaftalen, da min jord er væsentlig mere værd, end det der er beregnet i denne aftale. Jeg er meget uenig i beregningen, da jordpriserne i området er min. 210.000 kr pr HA	Det er tabet i udbyttepotentialet der kompenseres for. Det er udtrykt i jordværdien og den aktuelle anvendelse af de arealer der er i spil, som primært er de lave arealer med vedvarende græs. Det er ikke realistisk, at man kan få 210.000 kr./ ha for lavbundjord med vedvarende græs. Jordværdierne er fastlagt ud fra kendskabet til de handler der er sket i lokalområdet på tidspunktet for fastsættelse kompensation. Netop de vedvarende græsarealer har været genstand for en del handler bl.a. i forbindelse med opkøb og jordfordeling til projektområdet for Tude Å. Der vil blive taget kontakt til lodsejer mhp. optagelse af sagen til taksation. Høringssvar medfører ikke ændringer.
8.2	For mig vil projektet betyde at jeg skal købe andet jord til min ejendom, da engen vil blive for våd til at kunne bruges til afgræsning som nu. Jeg kan ikke bruge jeres løse forklaringer om at jorden kun skulle blive våd i mindre hyppig og kortere varighed end nu. Jeg er afhængig af at den eng jeg ejer, kan bruges som den altid har kunnet. Når jeg søger EU tilskud på engen, har jeg også forpligtelser til at engen skal afgræsset ellers inddrages tilskudet. Dette miljøtilskud får jeg da jeg hverken sprøjter eller gøder engen. Og det vil jeg ikke gamble med, da Slagelse Kommune jo ikke garanterer at de dækker dette evt. driftstab fremadrettet, hvis engen er for våd til afgræsning Engen giver nu, under normale omstændigheder 6000 FE pr HA på en sæson, til køerne der afgræsser. Og med våd eng, vil dette falde til 0 FE. Dvs jeg vil miste 310.000 kr hver år, da jeg ikke længere kan have køerne og 40.000 kr i EU tilskud	Kompensationen repræsenterer det tabte udbyttepotentiale som ikke forventes at falde til 0 FE. Lodsejer kan ikke forvente erstatning for at afhænde hele sin besætning. Lodsejer er velkommen til at indbringe sagen til taksation, som vil afgøre om kommunens kompensation er rimelig og fair. Høringssvar medfører ikke ændringer.
8.3	På kortet (fra Niras) som vi fik udleveret af Slagelse kommune til et møde for år tilbage, i 2021, vil der udfra	Slagelse Kommune er helt enig i at det har været en helt urimelig lang proces. Slagelse Kommune har genbesøgt

	jeres beregninger, som er skitseret på kortet, være mest vand på det højeste punkt i min eng. Dette kan jo ikke stemme overens med virkeligheden, og det giver ikke tillid til at tro, at Slagelse kommune kan forudse hvordan min eng bliver påvirket af dette projekt. Når sagen har været hos taksationsmyndigheden, skal erstatningen falde 14 dage efter og ikke først når projektet er færdigt. Da vi dels har store udgifter til rådgiver og dels kan Slagelse kommune ellers forhale sagen og der kan komme andre projekter der overhaler indenom! Projektet har kørt i over 15 år og det er endnu ikke færdigt I øvrigt tror jeg ikke Slagelse Kommune har lovhjemmel til at sende sagen til kommissionsmyndighederne, da I har modtaget over 32 millioner kroner til Å-projektet fra staten. Hvor kan jeg se hvor de 57 millioner kroner der oprindeligt var i Å-projektet, er forsvundet hen?	kortmateriale og beregningen på lodsejers ejendom, og kan ikke genkende det billede som der rides op. Erstatningen kan først forfalde, når projektet bliver realiseret. Udbetalingen forventes selvfølgelig at ske umiddelbart efter realiseringen med tillæg af almindelig pristalsfremskrivning. Erstatningsberegninger i forbindelse med vandløbsrestaurering kan altid løftes til en taksationskommission. Det er netop lodsejernes mulighed for at få afprøvet om de får en rimelig og fair behandling i erstatningssager. Tude Å Projektet hviler på to ben, hvor det ene handler om vandløbsrestaurering der fører Tude Å tilbage i sit gamle udløb, samt den andet der handler om at skabe et vådområde i vejlerne der kan fjerne kvælstof via denitrificering. Den første del er kommunalt finansieret og den anden del er finansieret af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. De samlede rådgiver og anlægsomkostninger i projektet vil være ca. 60 mio. kr. Hertil skal lægges statens køb af projektjord omkostninger til jordfordeling og efterfølgende erstatninger for at indgå med arealer i vådområdeprojektet. Statens udgifter til opkøb kommer delvist tilbage igen, da projektjorden skal sælges igen pålagt deklaration om at tåle det vådområde som etableres. Høringssvar medfører ikke ændringer.
--	--	--

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
9	Privatperson	
9.1	Det bemærkes, at der tidligere er blevet påpeget, at pumpekapaciteten ved de nye pumpestationer i indre og ydre vejle er for lille.	Pumpekapaciteten er beregnet til at kunne håndtere de vandmængder, som fremadrettet kommer fra oplandet uden for projektområdet, og som skal pumpes ind i projektområdet. Kapaciteten i de nye pumpeanlæg er relativt større, end den der findes i det nuværende anlæg. Kapacitetsbehovet har også taget højde for den udsivning, der vil være fra projektområdet. På baggrund af høringsvaret er beregningen af kapacitetsbehovet blev genbesøgt, og særligt kan det være relevant at udføre en analyse af vejernes nuværende betydning som bassin for den opstrøms del af Bækkerenden. Siden bassinkapaciteten forsvinder, bør der tages højde for det i P1 og P5. Kapaciteten på disse pumpestationer vil derfor blive revurderet. I samme beregning vil de øvrige pumpestationer også blive revurderet, så der er maksimal sikkerhed og tillid til afvandingsfunktionen. Pumpelaget skal sikre en afvanding der minimum svarer til den nuværende, men det betyder imidlertid ikke, at der <i>aldrig</i> vil forekomme oversvømmelse eller vand på terræn i fremtiden. Høringssvar medfører ikke ændringer.
9.2	Der stilles spørgsmål til, om erstatningen, som er blevet lovet for den del af min jord der indgår i projektet, da ordningen i mellemtiden er blevet afskaffet, så jeg har brug for en skriftlig kommunal garanti for at jeg stadigvæk vil få udbetalt erstatningen også selvom kommunen i mellemtiden har udpeget jorden som paragraf 3 område.	Der ydes erstatning for at lade sin jord indgå i vådområdeprojektet. Her er det uden betydning at jorden har status af §3 område. Reglerne og betingelser for tilskud kan læses <u>her</u> eller der kan indhentes yderligere information ved henvendelse til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Høringssvar medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
10	Privatperson	
10.1	Vedrørende højvandslukket på Tjokholmdæmningen fremgår af projektbeskrivelse at i tilfælde af DMI varsel om vandstand på 1.25 DVR vil den åbning i lukket der er beskrevet blive lukket. Gennemløbet ved broen over Bildsøvej bliver permanent lukket. Det betyder at ved en stormflods situation på over kote 1.25 vil det område vandet kan brede sig være begrænset af Tjokholmdæmningen, Bildsøvej og spunsvæggen (kote 2.00-2.35) mod grundejerforeningen 18D, vil det betyde større risiko for oversvømmelse af vores område. Er der taget hensyn til den situation i projektet.	Oversvømmelse fra havet bestemmes af koten i havet. Det er alene vandstanden <i>bag</i> ved Tjokholmdæmningen, som kan styres med sluseåbningen. Når slusen skal kunne lukkes er det for at sikre kapaciteten til vand i vejlerne, så sommerhusene på Frølund Fed minimum sikres som i dag. I øvrigt er topkoten på Tjokholmdæmningen 2 meter, så hvis Næsby Strand diget er sikret til en kote der er højere, så vil både vejlerne (og alle sommerhusene på Frølund Fed) blive oversvømmet inden de som er beskyttet af det nye dige og spunsen foran jeres sommerhuse. I øvrigt vil den beskrevne situation være den samme som i dag (uden Tude Å Projektet), da den nuværende gamle sluse under Bildsøvej også lukker i tilfælde af højvande i Storebælt. Høringssvaret medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
11	Privatperson	
11.1	Vi kan ikke som lodsejer med jord opstrøms for Tude Å projektet, acceptere den af Slagelse kommune tilbudte kompensation/værditab for forsumpning /oversvømmelse af arealer som vi stilles i udsigt til i det nye projekt. For vores vedkommende, er det et engangsbetrag på 1632 kr. Det kan på ingen måde kompensere for det tab, som mere vand på engarealet vil give. Der skal også tages højde for andre ting. Herlighedsværdi, som kunne gå ud til åen for at fiske, det er ikke muligt nu pga. af jorden er sumpet og man sidder fast.	Kompensationen skal dække det forventede tab i udbyttepotentiale efter gennemførelsen af Tude Å Projektet. Beregningerne er foretaget med den forudsætning af den dårlige sluse under Bildsøvej er fuld funktionsduelig, så beregningen repræsenterer forskellen på en optimal nu-situation og situationen efter gennemførelsen af Tude Å Projektet, da det er den forskel som projektet skal kompensere for. Lodsejer er velkommen til at indbringe sagen til taksation, som vil afgøre om kommunens kompensation er rimelig og fair.

Den samme forsumpning forhindrer også at engene ikke om sommeren i længere perioder ikke kan afgræsses af vores kødkvæg. Det har stor betydning for økonomien i driften på et landbrug, da dyrene så må fodre med andet foder på stald. Det er en værdi forringelse at ejendommene, at engene ikke er brugbare. Det er trist at se hvordan den forfaldende sluse og manglende funktion gennem de sidste 5 år mm. har ændret den fredede Å dal. Der gennem 30 år har kunnet afgræsses, og nu desværre fremstår sumpet, tilvokset af Elletræer og høje siv. Stien som går mellem Næsby og nu Unescos verdensarven, Trelleborg. Slagelse kommune har også været interesseret i at stien /engene bliver hold af græssende dyr. Der har altid været et godt samarbejde om dette. Men nu er det i 2 eng ikke muligt, grundet vanskeligt at holde et strømhegn pga. opvokset siv og oversvømmet hegnstråd.	De udfordringer der opleves aktuelt kan ikke tilskrives Tude Å Projektet, som jo endnu ikke er gennemført. Spørgsmålet om den dårlige gamle sluse ligger uden for Tude Å Projektets område. Der kører derfor en sideløbende proces omkring den situation, som vil blive særligt aktualiseret, dersom Tude Å Projektet <i>ikke</i> realiseres. Kort fortalt går den proces ud på at nedlægge den gamle sluse, hvorefter stort set de samme lodsejere vil blive kompenseret som følge af den alternative proces. Høringssvaret medfører ingen ændringer.
---	--

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
11.2	Det bemærkes, at havvand i dag oversvømmer engene med konsekvens for planter og dyr. Det er bekymring for, at de forhold ikke bare gentages med "Ny sluse", hvis den ikke kan lukke, og derved hindre at havvand presses ind og optager pladsen i vejlerne.	Den aktive styring af slusen skal sikre, at der altid er tilstrækkelig kapacitet i vejlerne til det vand der kommer fra vandløbsoplandet. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
11.3	Det bemærkes, at smoltpassagen i slusen burde kunne lukkes også i korte perioder. Måske skulle bredden på den, være 25 cm når den er åben, i stedet for de planlagte 50 cm. Der er bekymring for, at det er årsag til vandstandsstigning opstrøms.	Øvelsen er omvendt dvs., at vi skal sikres mindst mulig lukning af slusen. I forhold til sikring af fiskemålsætningen kommer de afvandingsmæssige interesser langs de ånære områder i anden række. Bedst var det, om slusen slet ikke var nødvendig, så vi kunne genindføre den naturlige hydrologi i Tude Å systemet, men slusen er desværre nødvendig for at beskytte de mange hundrede sommerhuse, der er bygget på Frølund Fed efter at Tjokholmdæmningen blev bygget og vejlerne blev tørlagt omkring år 1900. Løsningen med den aktive sluse er udarbejdet i samarbejde med sportsfiskerne og særligt DTU aqua, som er fageksperter på ferskvandsøkologi, så det sikres at fiskemålsætningen i Tude Å opretholdes bedst muligt i projektet. Slagelse Kommune skal sikre at projektet ikke forringer levevilkårene for fisk, efter at der er indført fiskemålsætninger i Tude Å. Konsekvensen af at tilnærme sig en naturlig hydrologi med en åben sluse er, at drændybden opstrøms i Tude Å og Vårby Å bliver ringere. Drænene vil stadig virke og i tørre somre vil der ikke kunne mærkes en forskel, men hvis vi skal arbejde med en sluse der tillader havvandet at komme ind, så vil udløbskoten i vejlerne stige i højvandssituationen og afstrømningen opstrøms blive langsommere med en dårligere drændybde til følge. Der er dog kun tale om en afvigelse på op til 6cm., så det vil kun være de lavtliggende ånære arealer der kan mærke forskellen. I det øjeblik man er højere oppe i terræn og drændybden er over 1 meter vil der ikke være en mærkbar forskel i udbyttepotentialet. Høringssvaret medfører ikke ændringer.

11.4	Der stilles spørgsmål til, om der med projektet tages højde for klimaforandringerne og øget nedbørsmængde og flere storme.	Der er ingen tvivl om, at der er forandringer over tid, men Tude Å Projektet er ikke et klimaprojekt og skal heller ikke kunne gøre noget ved den udfordring. I Princippet vil det ikke ødelægge Tude Å projektets formål, at projektområdet tid efter anden bliver oversvømmet. Det er rigtigt, hvis det opleves at de ånære arealer opstrøms slusen ved Bildsøvej opleves vådere end tidligere. Når højvandsslusen ikke fungerer optimalt vil et højvande hurtigt forplante sig til de lavere liggende arealer langs Tude Å og Vårby Å, og siden der er tale om et ret fladt Å-system kan et længerevarende højvande ses helt oppe i Vårby Å og til dels helt op nord for Trelleborg i Tude Å. Det er dog ikke altid at højvandsslukket vil have en mærkbar betydning. Den seneste hændelse i juli med stærk vestenvind og højvande koblet med en stor afstrømning er et eksempel. Uanset om slusen havde fungeret perfekt, havde det ikke reddet de lavtliggende arealer i den situation. Så selv om en sluse kan redde nogen vejrhændelser, så er det ikke en garanti. Omvendt havde hændelsen formentlig været mindre voldsom, hvis Tude Å Projektet havde været en realitet, fordi vejlerne trods alt kan virke som en buffer og tage toppen af problemet. De våde arealer langs Tude Å og Vårby Å er også blevet udfordret over tid af naturlige årsager. I den tid de har ligget tørlagt kan der være sket en forbrænding af humus så arealerne reelt har sat sig og er lavere end tidligere. En anden faktor er udløbskoten i havet. Den gennemsnitlige vandstand i Storebælt er således steget ca. 4 cm i de seneste 50 år, og den udvikling fortsætter linnært. Endelig er vedligeholdelsen af private grøftesystemer også afgørende for, hvor hurtigt de ånære arealer afvandes, så de igen kan bruges til afgræsning. Uanset om Tude Å Projektet gennemføres eller ej, så vil det gamle højvandsslukke formentlig blive nedlagt. Enten erstattes det af den nye sluse i Tude Å Projektet eller hvis Tude Å Projektet må opgives fjernes det i forbindelse med en reguleringssag, hvorefter der ikke længere er et højvandsslukke i Tude Å. I begge situationer vil de opstrøms lodsejere skulle kompenseres for det tab det måtte forårsage. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
--------------------	---	---

12	Forening	
12.1	Høringssvaret omhandler en bekymring for at Slagelse Kommune inden for forskellige punkter, har foretaget et skøn. Bekymringen går på, at de skønnede forhold kan være forkerte og vise sig at medføre større gener.	De anførte skøn er sket på et oplyst og velovervejet grundlag. Opgaven er afgrænset så de væsentligste emner selvfølgelig er undersøgt grundigere end de, hvor der helt åbenlyst ikke er noget at komme efter. Der er ikke belæg for at de afsnørede løb skulle give de anførte problemer. Det eksisterende afsnørede løb har fx ikke givet anledning til problemer, ligesom der findes mange stillestående vandområder og søer, uden at det har givet anledning til de påståede problemer. <i>Høringssvaret medfører ikke ændringer.</i>

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunens kommentar
13	Forening	
13.1	Såvel på egne vegne som på vegne af grundejerforeningen Frølunde Fed i min egenskab af formand for samme skal jeg hermed gøre indsigelse mod fremme af projektet samt miljøkonsekvensvurderingen og den hermed forbundne paragraf 25-tilladelse. Som begrundelse herfor skal jeg i det hele henvise til høringssvar af 29 juli 2025 (høringssvar nr. 1/ red.)) og samt de fejl og mangler, herunder i form af manglende lovhjemmel til enkeltheder i projektet, samt uklarheder vedrørende projektet og miljøkonsekvensvurderingen og den påtænkte paragraf 25 tilladelse, der påpeget i det nævnte svar, som jeg og Grundejerforeningen i det hele kan tilslutte os.	Det fremgår ikke af bemærkningerne, hvad der konkret gøres indsigelse imod. Der henvises i øvrigt til det høringssvar nr. 1. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
13.2	Særligt for så vidt angår det i projektet planlagte nye pumpelag skal jeg fremhæve, at Grundejerforeningen på det bestemteste modsætter sig at sommerhusejerne bliver inddraget i et nyt pumpelag, der i realiteten udelukkende er begrundet i projektet, og som ikke har nogen nytteværdi overhovedet for de berørte sommerhusejere.	Pumpelaget er nødvendigt for at sikre områder uden for projektområdet. Siden projektet medfører nedlæggelse af et pumpelag og ændring af et andet har projektet også finansieret udarbejdelse af en opdateret partsfordeling, vedtægt og etablering af nye pumpe- og grøfteanlæg vil også blive leveret til det tilbageblevne pumpelag. Den gamle partsfordeling stammer helt tilbage fra 20'erne, hvor formål og interesser var en anden end i dag. yderligere er de redskaber og terrænmodeller der kan tages i brug til at fastlægge det interesserede areal også bedre i dag end for 100 år siden. Bare fordi man ikke har været en del af det interesserede areal i det gamle pumpelag kan man godt blive inddraget i det nye. Pumpelaget er også opdateret med nye medlemmer i Vemmelev og opdateret med særparter for veje mv. Man vil indgå i pumpelaget med parter, hvis man drager nytte af pumpelaget. Det skal bemærkes, at ikke alle ejendomme i Grundejerforeningen Frølunde Fed er omfattet af partsfordelingen, fordi terrænmodellen indikerer, at de ikke vil drage nytte af pumpelaget. Det skal anføres at der også er indhentet boringsdata i forbindelse med den igangværende kloakering i

		sommerhusområdet. Også disse indikerer det som terrænmodellen gør, herunder at de anførte ejendomme vil nyde gavn af pumpelagets ydelser og derfor også skal indgå i partsfordelingen. <i>Høringssvaret medfører ikke ændringer.</i>
--	--	---

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentar
14	Forening	
14.1	Udsætningsforeningen har ikke indsigelse til det beskrevne projekt, dog tager vi forbehold for ændringer i forbindelse med andre indsigelser. Det er vigtigt for udvandring af smolt, at brinkdiger og smoltriste bliver udført som beskrevet. Der er ingen undersøgelser af fiskebestandenes sammensætning og mægtighed. Flodlampreten, der er rødlistet er ikke nævnt med et ord, den er fundet i Tude Å i forbindelse med smoltundersøgelsen i 2013. Ligeledes er det vigtigt at munden holdes fri, så der ikke bliver ophobet dødt materiale, med iltsvind og dannelse af svovlbrinte til følge. (NIRAS 2.4) Vi forventer også der bliver lavet et nyt regulativ for projektområdet.	Fiskemålsætningen er generel og omfatter også flodlampreten. Ørred er blot en indikator, og hvis den har optimale forhold, vil det tilsvarende gælde for de fleste andre arter. Udmundingen er ikke en del af Tude Å Projektet, så den problematik løses ikke i forbindelse med projektet. Der skal følge en regulativrevision umiddelbart efter gennemførelsen af Tude Å Projektet. herunder vil regulativet også adressere de anførte tiltag med brinkdiger og smoltriste mv. Høringssvaret medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentar
15	Forening	
15.1	På vegne af medlemmerne i Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å (herefter benævnt Å-lavet) fremsendes her vores høringssvar til Slagelse Kommunes projekt for genslyngning af nedre del af Tude Å med et tilhørende vådområde. Det er vores ønske, at dette høringssvar fra medlemmerne i Å-lavet vil være med til at sikre, at alle relevante forhold bliver belyst og adresseret, før projektet for regulering og restaurering af Tude Å bliver realiseret. Det er vigtigt, at både de miljømæssige og økonomiske konsekvenser for berørte lodsejere analyseres grundigt, og at alle berørte lodsejere føler, at deres bekymringer og interesser bliver hørt.	Den lidt ringere drændybde er en konsekvens af, at Slagelse Kommune skal sikre fiskemålsætningen i Tude Å modsat i den tidligere udgave af projektet, hvor der ikke var indført en fiskemålsætning. Ændringen betyder, at slusen ændres fra en passivt styret sluse til en aktiv styret sluse. Hermed sikres en længere åbningstid i slusen, hvor fisk kan passere. Hvis der var tale om en passiv sluse, hvor naturens kræfter bestemmer om slusen er åben eller lukket ville lukketiden være uacceptabel i forhold til at sikre fiskemålsætningen. Løsningen udfordrer, drændybden bagud i åsystemet med op til 6 cm. Kompensationerne tilbydes de lodsejere som ligger opstrøms for projektområdet og modsvarer det tab der er i

Efter Kommunens Åbent Hus-arrangement i Jagtforeningen den 12. juni 2025 om Tude Å projektet har der blandt de berørte lodsejere været flere uklare punkter og bekymringer, som det er vigtigt at pointere i nærværende høringssvar. Værdiforringelse af de berørte områder Å-lavet noterer sig VVM-rapportens foreløbige vurdering, hvori der i materialet af 15. maj 2025, (Sag:25-001667) på side 6 står: "Projektet vil have en negativ indflydelse på de afstrømningsmæssige forhold, men de grundejere som indgår i vådområdeprojektet modtager en økonomisk kompensation for deltagelse af projektet, som der er indgået aftaler om. Der vil endvidere blive ydet en erstatning til de lodsejere i ådalene opstrøms for vådområdeprojektet der som konsekvens af projektet vil opleve forringet afvanding." Netop projektets negative indflydelse på de afstrømningsmæssige forhold giver anledning til bekymringer hos de berørte lodsejere. Flere lodsejere driver erhverv på de berørte arealer og en del har valgt at bosætte sig i området. For flere lodsejere kan de erhvervsmæssige muligheder og livsværdier, som området i den nuværende tilstand tilbyder, ikke erstattes. I det lys vil Å-lavet gerne bidrage med en objektiv vurdering af de værdiforringelser, som en eventuel gennemførelse af ovennævnte projektforslag fører med sig. En af de centrale bekymringer er, hvordan projektets udformning og implementering vil påvirke vandstanden opstrøms og drænforholdene for de omkringliggende arealer. I det lys synes erstatningen til lodsejere opstrøms i projektområdet urealistisk lave. Erstatningerne lader til at afvige langt fra den værdiforringelse, som erstattes inden for projektområdet. I dette høringssvar skal det pointeres, at det har høj prioritet for Å-lavet, at såfremt der ikke kan opnås enighed med lodsejerne vedrørende erstatningsopgørelserne, kan Å-lavet ikke tilslutte sig en accept af gennemførelse af det projekterede projekt for regulering og restaurering af Tude Å.	udbyttepotentialet som følge af en ringere drændybde. Konsekvenserne er selvfølgelig størst på de lavest liggende arealer, som i et eller andet omfang er i drift i dag. Det er også tydeligt, at det er lodsejere med de lavt liggende arealer, der opnår de største kompensationer. Hvis de pågældende arealer ikke er i landbrugsmæssig omdrift, er der ikke et tab i udbyttepotentialet, så hermed kan projektet ikke argumentere for en kompensation. Kompensationerne tager udgangspunkt i jordpriserne ud fra kendte handler for tilsvarende arealer i området. Kompensationerne omfatter ikke et opkøb og fratager heller ikke lodsejerne rådigheden over deres arealer. Hvis lodsejerne ikke er tilfredse med kompensationerne, skal de anmode om at få indbragt vurderingen til taksationskommissionen, som herefter skal afgøre om kompensationen er rimelig og fair for parterne. Der er alene tale om et økonomisk spørgsmål, som ikke vil ændre på selve projektets udformning. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
---	--

15.2	De lave erstatninger for compensation af de forringelser af arealerne som følge af den kommende vandstandsstigning opstrøms er uforståelige og skaber modvillighed mod projektet. Erstatningerne skaber utryghed om arealernes fremtidige anvendelse. På den ene side viser behovet for erstatninger, at arealerne forringes. På den anden side er erstatninger så lave, at de reelt ikke afspejler de forringelser, der sker af arealerne. De lave erstatninger bidrager til usikkerhed om den model, der er anvendt til beregning af den compensation, der her skal gives. Der bør skabes en mere transparent proces omkring erstatningsopgørelserne, så lodsejerne har bedre mulighed for at forstå beregningsgrundlaget og komme med indsigelser til de værdiforringelser, som projektet medfører, specielt opstrøms oven for projektområdet i Tude Å og Vårby Å. En inddragelse af lodsejerne kan være med til at fremme en fælles forståelse og opbakning til projektet, hvilket ville gøre det lettere at gennemføre projektet uden større konflikter. Der bør endvidere afsættes midler i projektet til dækning af rådgiveromkostninger i forbindelse med erstatningsopgørelsen. Dette omfatter bl.a. møder sammen med de berørte lodsejere, hvor eksterne, uvildige rådgivere gennemgår mulighederne for erstatning samt grundlaget for erstatningernes størrelse.	Der er udarbejdet en omhyggelig beregning på konsekvenserne for drændybdernes opstrøms baseret på de mange data som faktisk findes for afstrømningerne i Tude Å. Herefter er disse sammenholdt med de nyeste terrændata på de konkrete ejendomme sammenholdt med arealanvendelsen og priseniveauer på aftaletidspunktet. Arbejdet er præsenteret for alle berørte lodsejere, som også har haft mulighed for at spørge ind til materialet direkte hos kommunens rådgiver på opgaven. Slagelse Kommune synes, at der er gjort et grundigt forarbejde og at compensationerne er fair, og hviler på det bedst tilgængelige datagrundlag. Slagelse Kommune er opmærksom på at enkelte lodsejere er utilfredse med beregningen eller forløbet. Alle lodsejere har fået et opfølgende brev om sagen, og er blevet opfordret til at indbringe sagen til taksation, hvis man er uenig i beregningen og compensationen. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
15.3	Det projekterede smoltheegn vil bidrage til yderligere at øge vandstanden opstrøms i Tude Å og Vårby Å. Dermed øges risikoen for, at tilstødende arealer opstrøms oversvømmes. En nærmere analyse af smolthegets effekter på vandstanden og næringsstofomsætningen bør indgå i den endelige vurdering, da det potentielt modarbejder projektets hovedmål om at reducere kvælstofudledningen til Storebælt. Hvis smoltheget begrænser kvælstofreduktionen, vil det være nødvendigt at genoverveje udformningen af denne del af projektet.	Smoltheget har ingen af de påståede effekter. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
15.4	Desuden skal der sikres en tilstrækkelig bredde på slusen for at minimere risikoen for oversvømmelser og for at sikre en mere effektiv vandgennemstrømning. Det foreslås, at der opsættes målestationer opstrøms i projektområdet, så	Sluget i slusen er 12 meter bredt og er selvfølgelig beregnet til at kunne håndtere afstrømningen. Slusen lukker også ved høje vandstande, blot ikke helt. Det er netop ideen med at have en aktiv styret sluse, at man skal kunne fastholde en vis

	de beregnede vandstandsstigninger i projektet kan blive verificeret med virkeligheden. Hvis målinger af vandstanden viser sig at være større end beregnet (jf. Niras beregninger som indgår i Kommunens "Ansøgning Om Regulering Tude Ådal", se vedlagte bilag), må det nødvendigvis medføre ændringer i konstruktionen af å-løbet og en øget erstatning til de berørte lodsejere. Det bør pointeres, at slusen skal lukkes ved høje vandstande, og såfremt det giver mening, i situationer hvor tang ved udløbet forhindrer vandgennemstrømning til Storebælt. Det ophobede vand bag slusen, vil ved åbning af slusen efterfølgende skylle tangen retur til Storebælt og dermed skabe vandgennemstrømning til Storebælt.	åbning ved højvande, så der er passage for fisk også selv om det er højvande i Storebælt. Slusen lukker kun helt ved meget høje og langvarige højvandssituationer, så der er sikkerhed for at arealer uden for projektområdets digeanlæg ikke oversvømmes af oplandsvand. Problematikken med tang i udløbet til Storebælt ligger uden for projektets formål og opgave. Udfordringen med tang i udløbet har altid været der, og er primært et naturligt forekommende fænomen. Udfordringen med tangpropperne opstår typisk ved de meget lave afstrømninger, hvor flowet opstrøms ikke er tilstrækkeligt til at skubbe tangen ud. Løsningen med at lukke slusen, for så at skylle tang ud er næppe en mulighed, eller den vil i hvert fald tage meget lang tid, men alle muligheder skal forsøges og den nye sluseløsning giver i hvert fald flere handlemuligheder. Til gengæld vil en forhøjet vandstand pga. tangpropper formentlig kunne optages i vejlerne modsat i den nuværende situation. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
15.5	Fremtidens klimaændringer Til sidst er det vigtigt at nævne, at Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å finder det kritisabelt, at de igangværende klimaforandringer ikke er med i analyserne af kommende afvandingsforhold og vandstandshøjder i Tude Å og Vårby Å. Det drejer sig både om den situation, hvor projektet for regulering og restaurering af Tude Å gennemføres, og hvis det ikke gennemføres. Det bør overvejes, hvordan projektet kan integreres i en bredere klimastrategi for Slagelse Kommune og lokalområdet, hvor der vil komme mere nedbør, samtidig med at vandstandene i havene stiger. Begge forhold øger behovet for mere effektiv afvanding fra oplandet specielt ved hændelser med kraftig nedbør, samtidig med at vandstandene i Storebælt stiger. Det er vigtigt at sikre, at de reguleringer og restaureringer, der gennemføres i nedre Tude Å, ikke blot tager hensyn til de kortsigtede effekter for lodsejere, men også de langsigtede	Tude Å Projektet er ikke et klimaprojekt, men alligevel vil vejlerne være med til at tage toppen af de klimarelaterede afstrømninger med voldsom og langvarig regn som fx den der blev oplevet i år lige før høst, hvor der var tale om en koblet hændelse med både højvande og en stor afstrømning. De anførte bekymringer kan dog ikke klares med vejlerne eller Tude Å Projektet alene, men vil også skulle involvere arealer længere oppe i oplandet til "vandparkering" indtil der er plads i vores åer og vandsystemer. Høringssvaret medfører ikke ændringer.

	konsekvenser for afstrømning og vandstande på de tilstødende arealer.	
15.6	Afslutningsvis er det vores opfattelse, at dialogen mellem Slagelse Kommune og Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å er god. Derfor står vi også til rådighed for Kommunen i forbindelse med udmøntning og gennemførelse af initiativer, som vil imødekomme de bekymringer og frustrationer, som projektet for regulering og restaurering af Tude Å medfører hos berørte lodsejere.	Slagelse Kommune er altid klar til en dialog eller en forklaring på det vi arbejder med eller står over for. Herunder er ålauget velkommen til at rejse spørgsmålene fra medlemmerne, så vi undgår at tale forbi hinanden. Der er mange og ofte modsatrettede hensyn både i Tude Å Projektet men også i arbejdet med vandløbsområdet, som oftest kalder på kompromis frem for konflikt. Tude Å Projektet er gået forud for de tilsvarende projekter som vil indgå i Grøn Trepert projekterne. Ingen af disse projekter kan gennemføres uden at de involverede lodsejere vil komme til at opleve en forskel. Høringssvaret medfører ikke ændringer.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
16	Forening	
16.1	Det bemærkes, at der tidligere er blevet påpeget, at pumpekapaciteten ved de nye pumpestationer i indre og ydre vejle er for lille.	Pumpekapaciteten er beregnet til at kunne håndtere de vandmængder, som fremadrettet kommer fra oplandet uden for projektområdet, og som skal pumpes ind i projektområdet. Kapaciteten i de nye pumpeanlæg er relativt større, end den der findes i det nuværende anlæg. Kapacitetsbehovet har også taget højde for den udsivning, der vil være fra projektområdet. På baggrund af høringssvaret er beregningen af kapacitetsbehovet blev genbesøgt, og særligt kan det være relevant at udføre en analyse af vejernes nuværende betydning som bassin for den opstrøms del af Bækkerenden. Siden bassinkapaciteten forsvinder, bør der tages højde for det i P1 og P5. Kapaciteten på disse pumpestationer vil derfor

		blive revurderet. I samme beregning vil de øvrige pumpestationer også blive revurderet, så der er maksimal sikkerhed og tillid til afvandingsfunktionen. Pumpelaget skal sikre en afvanding der minimum svarer til den nuværende, men det betyder imidlertid ikke, at der aldrig vil forekomme oversvømmelse eller vand på terræn i fremtiden. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
--	--	---

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
17	Myndighed	
17.1	Det bemærkes, at det vil være en udfordring, hvis der viser sig at være et sammenfald mellem anlægsperioderne for nødsporsprojektet og vådområdeprojektet. Der henstilles til, at der sker en tæt koordinering mellem projekterne.	Slagelse Kommune er helt opmærksom på nødsporsprojektet og vil selvfølgelig sikre alle nødvendige forhold koordineres med Vejdirektoratet. Høringssvaret medfører ikke ændringer.
17.2	Det bemærkes, at ifølge Vejdirektoratets rapport 527 – 2015 "Nye ynglesteder for padder og firben ved anlæg af veje. Best practice for bilag IV-arter", bør nye levesteder etableres mindst 2 år før de gamle nedlægges.	Vi er enige i, at erstatningsvandhuller principielt bør anlægges i så god tid som muligt. To år kan være optimalt i situationer, hvor f.eks. et ynglevandhul nedlægges helt ved f.eks. opfyldning ved vejanlæg og lignende, især hvis der ikke er en økologisk sammenhæng/forbindelse, ledelinje eller lignende mellem erstatningslokaliteten og søen der nedlægges. I den aktuelle situation sker der ikke en egentlig fysisk nedlæggelse af ynglevandhullerne. Når vandstanden hæves, vil padder, som evt. befinder sig ved de søer, som påvirkes af ændret vandstand og saltbalance, have mulighed for at bevæge sig ud i det store sammenhængende naturområde og kan vandre til andre ynglelokaliteter. Såvel til etablerede erstatningslokaliteter, som nye vandsamlinger, der vil opstå i projektområdet. Endvidere sker der en overflytning af ægklumper og/eller larver og voksne individer af bilag IV-padder. Vi vurderer derfor, at etablering af

		erstatningslokaliteter mindst et år inden projektudførelse er tilstrækkeligt til at sikre vilkårene for bl.a. bilag IV-padder. <i>Høringssvaret medfører ikke ændringer.</i>
--	--	--

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
18	Myndighed	
18.1	Kalundborg Kommune har ingen bemærkninger til projektet.	<i>Høringssvaret medfører ikke ændringer.</i>

Sammenfatning af høringssvar og Slagelse Kommunes kommentarer

I skemaet herunder er bemærkningerne gengivet i en forkortet version, men hovedbudskaberne er uændrede. Bemærkningernes fulde ordlyd ses bagest, hvor de er vedhæftet som bilag.

Nedenstående høringssvar fra idéfasen i perioden 8. marts 2024 – 1. april 2024.

Der er registreret i alt 5 høringssvar inden for høringsfristen.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
1	Privatperson	
1.1	Mere færdsel – nej tak Projektet indeholder en større tiltænkt fredning som tillader mere færdsel. Er i direkte modstrid med Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 om fredningen af Tude ådal i Korsør og Slagelse Kommuner, Vestsjællands Amt (sag nr. 2785/89). Arealerne ved Tjokholm blandt min fars ejendom () er indtegnet i projektforslaget omkring fredning. Men arealerne indgår ikke i projektområdet.	I projektbeskrivelsen af 1. juli 2024 indgår ikke en konkret planlægning for rekreative faciliteter, f.eks. nye stiforbindelser, fugletårne og lignende. Om end det fremgår af udkastet til afgrænsningsnotatet af 14. december 2023 side 16-17, at <i>planen er, at tilgængeligheden til området øges, herunder ved etablering af trampestier bl.a. på digerne, platforme og evt. udkigstårne mm.</i>, så er det forhold, som ikke konsekvensvurderes konkret i forhold til eventuelle påvirkninger af naturværdier mm. i miljøkonsekvensrapporten. Konkret planlægning for rekreative faciliteter og de mulige påvirkninger på natur/miljø samt relationer til fredningens bestemmelser som følge heraf håndteres i en efterfølgende proces.
1.2	Den tiltænkte - åbne op - for mere færdsel er direkte skadelig, for ganske få år siden var der en større dværgerternekoloni ved åmundingen. Det øget pres fra sommerhusområdet har reducere kolonien væsentlig. Hvorfor denne inddragelse af disse matrikler, når det er i direkte modstrid med overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 ?	I projektbeskrivelsen af 1. juli 2024 indgår ikke en konkret planlægning for rekreative faciliteter, f.eks. nye stiforbindelser, fugletårne og lignende. Om end det fremgår af udkastet til afgrænsningsnotatet af 14. december 2023 side 16-17, at <i>planen er, at tilgængeligheden til området øges, herunder ved etablering af trampestier bl.a. på digerne, platforme og evt. udkigstårne mm.</i>, så er det forhold, som ikke konsekvensvurderes konkret i forhold til eventuelle påvirkninger af naturværdier mm. i miljøkonsekvensrapporten. Konkret planlægning for

	Projektet bør varetage hensyn til naturen meget mere end – offentlig færdsel overalt. Derfor bør denne åbne op-fredning udtages af projektet. Jeg anmoder, ved denne lejlighed om, at kommunen søger for fast tilsyn med at, dværgterneområdet ved Tude Å's udmunding respekteres. Idag passerer der hundeluftere ca. 1 gang i timen og dværgterne har ikke en chance, da sommerhusgæsterne har opdaget, at det er konsekvensfrit, at vandre langs stranden med løse hunde. Et gammelt skilt oplyser – færdsel forbudt på stranden i perioden..... men ingen gør noget. Det er min bekymring at det samme vil ske, når der etableres gangbroer og stier i projektområdet. Dermed vil den påståede merværdi for fugle og dyr udeblive - måske endda blive forringet. Dette forhold skal vurderes i VVM redegørelsen.	rekreative faciliteter og de mulige påvirkninger på natur/miljø samt relationer til fredningens bestemmelser som følge heraf håndteres i en efterfølgende proces.
1.3	Forurening – nej tak Efter at have læse notat fra UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95 dateret d. 25. januar 2024, er det min bekymring, som ejer af flere matrikler inde i vådområdet, at mine matrikler ender som et bundfældningsområde fra hele oplandet til projektområdet. • I Sjællandske den 11. oktober 2022 oplyses fra dagsorden i Klima- og Miljøudvalget pkt. 3, Vurdering, at Tude å ved udløbet til Storebælt har et indhold af PFAS4 på 1,9 ng/l, hvoraf 0,68 ng/l udgøres af PFOS. • I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Udbredelsen og omfanget af de giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS skal kortlægges. Også et bud på rensningen skal på bordet. Styrelsen er bekymret for både dyr og mennesker. • Udlednigstilladelserne fra Slagelse by overholdes i dag kun til grænsen. Men der er ikke taget højde for, at afstrømningen om sommeren standser og alt spildevand står stille i lange perioder i Tude å's ydre løb. Samtidig sker der en betydelig fordampning og	Administrationen har beskrevet i afgrænsningsudtalelsen, at bygherre skal konsekvensvurdere, hvordan projektområdet påvirkes af miljøfremmede stoffer, herunder om projektet vil medføre en forøget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer. Betegnelsen miljøfremmede stoffer inkluderer PFAS. Der skal desuden foretages en vurdering af, om projektet vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand på baggrund af de renskrav der er fastsat i området jf. Slagelse Kommunes spildevandsplan. Eventuelle overtrædelser af BAT-krav og udledningstilladelser bliver håndteret jf. gældende lovgivning på spildevandsområdet. Kommunens kloakindsatser udføres i henhold til spildevandsplanen, og er ikke omfattet af miljøkonsekvensvurderingen af projektet.

	temperaturstigning, hvilket forstærker processen, der fører til fiskedød. Når åen forlænges med 3000 meter, vil dette problem blive uoverskueligt. Dertil kommer de store mængder ringe rensset, opvarmet og iltfattigt overfladevand, da flere bassinger ikke overholder BAT.	
1.4	Uønsket spildevand / giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS Da PFAS/PFOS findes i stort set alt, - rør plastic, maling, smøremidler ovs. Kan jo kun frygte hvor stor koncentrationen bliver over tid når vandet ledes ud over så stort areal. PFAS/PFOS er unedbrydeligt i naturen og optages i planter og dyr samt mennesker som spiser disse. Der er mange spildevandsoverløb koblet til Tude å systemet, Der ledes voldsomt store mængde urensset spildevand i systemet. Septiktanke i det åbne land. Som det næves i Niras rapport : <i>Organiske materiale medfører iltfrie forhold i bundvandet, særligt i sensommer og efterårssituationer med høje temperaturer. Når omsætning af organisk materiale finder sted under iltfrie forhold, dannes der svovlbrinte (H₂S) i stedet for CO₂. Svovlbrinte er akut toksisk for vandlevende organismer, og er dødelig for ferskvandsfisk ved koncentrationer over 0,025 mg/l, men allerede ved koncentrationer på 0,002 mg/l bliver ferskvandsfisk påvirket negativt. I vandprøver fra Tude Å nedstrøms angiver langt større koncentrationer.</i> I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Udbredelsen og omfanget af de giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS skal kortlægges. Også et bud på rensningen skal på bordet. Styrelsen er bekymret for både dyr og mennesker. Der er mange kloakindsatser netop med formål at minimere uønsket – ikke rensset – vand fra tude å opland. BAT bassiner fra forsyningsselskabet ENVAFORS A/S, læst i UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95, er enten ikke etableret eller opfylder ikke reglerne. • Man bør påbyde udbedring af disse før projektet igangsættes / realiseres?	Slagelse Kommune har igangsat flere tiltag som følge af den nye spildevandsplan 2024, herunder forbedring af kloaksystemet og separatkloakering af landsbyer og fælleskloakerede områder, som reducerer risikoen for forurenede overløbsvand fra renseanlæg og vejvand. Det er Miljøstyrelsen, der er myndighed på sagen vedrørende PFAS-forureningen fra Forlev Miljøanlæg. Slagelse Kommune er i løbende dialog med Miljøstyrelsen om sagens udvikling, så det sikres at spredningen af forureningen ikke øges pga. projektet. Administrationen stiller krav om, at det i miljøkonsekvensrapporten sikres at projektet ikke vil medføre en øget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer, hvilket inkluderer PFAS.

	• Forurening fra Affaldplus skal kortlægges og udbedret inden projektet igangsættes / realiseres?	
1.5	Der er ligeledes mange kloakindsatser opstrøms hos nabokommunen Sorø. Sorø Spildevand A/S leder også urensset spildevand til Tude å systemet. Det fortyndes meget på turen til projektområdet, men hvis det ender i projektområdet, som stillestående vand, vil der opnås en fældning af diverse stoffer. Da der måles store værdier af evighedskemikalier PFAS/PFOS nedstrøms, må det antages at denne mængde vil bundfælde sig i projektområdet og akkumuleres i evig tid. Hvordan vil projektet undgå at evighedskemikalier PFAS/PFOS ledes ind i projektområdet?	Administrationen vurderer, at de omkringliggende kommuners udledninger er uden for projektet geografiske afgrænsning. Administrationen stiller krav om, at det i miljøkonsekvensrapporten sikres at projektet ikke vil medføre en øget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer, hvilket inkluderer PFAS.
1.6	Vådområdet er ren natur i dag uden forurening. Som matrikkelejer vil jeg fremsætte krav om denne status fastholdes. Projektet skal et minimum dokumentere og sikre forureningskilder ikke har endestation i projektområdet.	Forholdet vurderes i miljøkonsekvensvurderingen ved at Slagelse Kommune stiller krav om, at bygherre skal sikre, at målsatte vandløb ikke forringes. Vandet passerer gennem hele projektområdet, og der er målsatte vandløb både op- og nedstrøms projektområdet. På den måde sikres vandets kvalitet fortsat gennem projektområdet. Derudover er der sat krav om, at det skal vurderes, hvordan projektområdet påvirkes af miljøfremmede stoffer, herunder om projektet vil medføre en forøget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer.
1.7	Der er en del store konflikter, som skal behandles først og som vil afhjælpe en del udfordringer i vådområdet. Hvis nedenstående punkter gennemarbejdes, vil flere udfordringer bortfalde. • Fredningskendelsen skal ændres. • Dispensationen for Vandløbsloven skal fornyes. • Dispensationen for Naturbeskyttelsesloven skal fornyes. • Kystdirektoratet skal give dispensation.	Bygherre skal søge om tilladelser og dispensationer fra relevante lovgivninger før projektet udføres. Myndigheden kan først behandle ansøgninger og træffe afgørelser efter andre lovgivninger, når der er truffet afgørelse efter miljøvurderingsloven. Kvælstofberegningen udføres efter gældende retningslinjer, og indgår i Landbrugsstyrelsens og Miljøstyrelsens sagsbehandling, hvor der tages stilling til forventede effekter og omkostningseffektivitet i forhold til det ansøgte tilskud.

	• VVM vurderingen skal fornyes. • Kvælstofberegningen skal opdateres. Her forstår jeg ikke, at man ikke medregner temperatur i beregningen, da dette forhold er helt afgørende. Det skal være et krav i beregningen, da kvælstofomsætningen er meget lav ved lave temperaturer, hvor engene oversvømmes. Modsat vil der ikke optages den mængde kvælstof som opgivet og som jeg forstår, er grundlaget for tilskuddet fra EU. Beregningen må ikke opstilles sådan, at man kun tilgodeser mulighederne for tilskud fra EU, men skal udelukkende afspejle den optaget mængde kvælstof.	
1.8	• Regulativet for Tude Å skal revideres. Vandløbet ændres væsentligt med en forlængelse på 3000 meter og er i øvrigt gjort ugyldig ved en kendelse fra klagenævnet i 2023. • Regulativet for Bækkerenden skal opdateres / ændres. • Regulativet for Sortesvælgsrenden skal opdateres / ændres. • Regulativet for Hulhøjrenden skal opdateres / ændres.	Revurderingen af vandløbsregulativer foretages efter projektets udførsel, og er ikke relevant i miljøvurderingen af projektet.
1.9	• Målsætningerne i de gældende vandplaner skal revurderes og der skal søges om dispensationer. Jeg ser ikke ovenstående indgår i projektet, hverken økonomisk og tidsmæssige rammer for ovenstående tiltag.	Slagelse Kommune har søgt, og fået dispensation til at fravige målsætningen for en delstrækning af Bækkerenden. Slagelse Kommune er ikke myndighed for vandområdeplanerne, og kan derfor ikke revurdere målsætningerne. Projektet indgår i kvælstofindsatsen, hvor formålet er at mindske kvælstofudledningen til kystvandene.
1.10	Jeg forstår ikke, at hele vedligeholdelsesproblematikken omkring Tude Å's munding ikke er medtaget i projektet. Hvis munden ikke afleder den mængde vand som forudsat, vil afstrømningen fra vådområdeprojektet påvirkes. Historisk har den vist sig yderst problematisk og klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde. Tude Å's udmunding skal inddrages i vådområdeprojektet.	Projektet ændrer ikke på udløbet, og det indgår ikke i projektområdet. Vedligeholdelse af udløbet er ikke relevant for miljøvurderingen af projektet, da vedligeholdelsen er en del af kommunens forpligtelser i henhold til Vandløbsloven. Dette ændrer projektet ikke på. Slagelse Kommune har dog sat som krav i afgrænsningsudtalelsen, at bygherre skal sikre, at projektet ikke medfører tilsanding af udløbet pga. en eventuel langsommere vandføring.

	Udmundingen af Tude å, har ikke været vedligeholdt efter regulativet i flere år, hvilket har til flere gange fiskedød i året, samt forhøjet vandstand. Hvordan vil man tilsikre de oplyste vandstande holder i projektområdet, når afstrømningen ved storebælt oftes begrænses. Det godkendte design ved tude å, bliver stort set aldrig vedligeholdt. De udlagte sten ved munden er næsten væk. Tang har ofte lukkes således vand fra opstrøms ikke har kunne passere. Klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde. Kommunen har ikke vist initiativ til udbedring. Det flytter på troværdigheden.	
1.11	Hvis ikke vandet kan passere frit, afstrømme, så vil vandstanden i projektområdet stige voldsomt. Blive hurtigt opvarmet i området med lavt vand og her vil ske omsætning af organisk stof, ilten vil blive opbrugt. Det vil være en katastrofe for livet i åen nedstrøms for vådområdet. Tillige med den stigende regn intensitet og havvandsstigninger.	Der er ikke nogen projekttiltag, der vil hindre vandets frie passage permanent. Højvandsslukket vil være lukket ved stormvarsel, men ellers stå åbent.
1.12	Det fremgår ikke af projektet hvordan de kommende havvandsstigninger vil påvirke projektet. Kommunen har andre projekter igangværende som omhandler stigende havvand. Her må man kunne validere data og indregne / konsekvensvurdere. Skal medtages i VVM redegørelsen. I øvrigt hvordan vil projektet håndtere denne problematik.?	Administrationen har beskrevet, at det skal vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, hvad de forventede havvandsstigninger betyder for projektområdet i det tilfælde, at havvandsstigningerne vil medføre en øget lukketid af slusen.
1.13	Motorvej udvidelse fra 2 spor til 2 spor + nødspor. Motorvejen Tjæreby og korsør udvides med nødspor. Den ca. 9,5 km lange motorvejsstrækning mellem Korsør og Vemmelev åbnede i 1957 samtidig med bilfærgeforbindelsen fra Halskov til Knudshoved og er anlagt som en af de første i Danmark og med en vejstandard, som var gældende for 60 år siden. Oplyst på vejdirektoratets hjemmeside Der kører ca. 40.000 køretøjer i døgnet på motorvejen mellem Korsør og Vemmelev.	Vejdirektoratets projekt om udvidelse af motorvejen med nødspor er i den indledende fase. Tilladelser til håndtering af vejvand vil blive håndteret, når der foreligger et endeligt projekt. Administrationen stiller krav om, at det i miljøkonsekvensvurderingen, skal vurderes og sikres, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets

	Etablering af afvandingslægget for 60 år siden er uden rensning. Før motorvej vejudvidelsen Hvordan er det tiltænkt at vejvandet fra motorvejen skal ledes igennem projektområdet? Skal afvandingen fra motorvejen stadig ledes igennem projektområdet urensset og bundfælde i området? Her skal være krav om BAT bassiner. Når motorvejen udvides Skal være krav om fornyet udledningstilladelse med krav om BAT bassiner og olieudskiller, som bør leve op til nutidens standarder? Hvis ikke der etableres bassiner - rensning før udledning, så vil olie og brændstoffer fra køretøjer, gummirester fra køretøjer, tjærestoffer fra asfalten, cigaret skodder og snuspakker som indeholder op til 7000 forskellige stoffer, mange som ingen på sigt kend er følgevirkninger af ende i projektområdet.	tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet. Herunder skal det i miljøkonsekvensvurderingen undersøges, hvordan biologiske og økologiske kvalitetselementer forventes at blive påvirket af projektet. Denne vurdering skal foretages på baggrund af de renskrav, der er fastsat for spildevandet i området samt områdets type af kloakering. Desuden skal det vurderes, hvordan projektområdet påvirkes af miljøfremmede stoffer, herunder om projektet vil medføre en forøget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer.
1.14	Ejerforhold i øvrigt Der ses ikke kørefast adgang til min ejendom, [REDACTED] Tjæreby Vejle, Tårnborg. Der ses ingen beskyttelse af mine ejendomme, [REDACTED] Tjæreby Vejle, Tårnborg og min shelterhytte, [REDACTED] Tjæreby Vejle, Vemmelev Som jeg læser fremsendte projektmateriale bliver dette område meget vådt eller direkte oversvømmet. Jeg imødeser gerne forslag til beskyttelse af ovennævnte ejendomme? Jeg er bekymret for med de mere våde veje, at de bliver umulige at færdes på. Som det ses allerede nu efter vinters nedbør og færdsel med traktor, er adgangsvejen i meget ringe tilstand. Hvordan er adgangsvejens fremkommelighed tiltænkt i projektet? Hvilke kote ser man maksimalt vandspejl omkring min ejendom, [REDACTED].?	De forventede afvandingsdybder beskrives i kortbilagene 11A og 13A. Projektet forventes ikke at forårsage, at markvejen <i>aldrig</i> vil være farbar. Allerede i dag er markvejen udsat for temporære oversvømmelser og det må antages, at vejen og de nævnte områder generelt vil være mere våde end de opleves i dag både pga. projekt Tude Å og den generelle udvikling hen imod et vådere klima. Der ændres ikke på de eksisterende vejudlæg i projektet, og en fremtidig vedligeholdelse af vejen vil være op til grundejerne. Den nævnte shelterhytte/ jagthytte er, jf. landzonetilladelsen, opført netop mhp. at sikre hytten ift. det fremtidige vådere område, som ville komme ifm. gennemførelsen af Tude Å Projektet. Det er ikke hensigten at Tude Å Projektet skal sikre en yderligere beskyttelse af jagthytten, end den der blev resultatet af den nuværende placering og tilladelse til erstatningen af den oprindelige jagthytte. Det var i øvrigt en betingelse for tilladelsen, at den oprindelige jagthytte blev fjernet.

	Hvilke kote ser man maksimalt vandspejl omkring min shelterhytte, [REDACTED].	De til enhver tid værende ejere af de områder der omfattes af vådområdeprojektet, skal kunne tåle de gener og ulemper som vådområdet og rådighedsindskrænkningerne medfører.
1.15	Bilag 4 arter Der er ofte set flagermus om efteråret i skumringen, når vi har været på andejagt. De jagter insekter. Der er flere potentielle flagermustræer i området. Det er vigtigt, at fastholde de mulige egnede levesteder for de truede dyr. Den store vandsalamander er ofte set i vandhullerne og ynglende brudepar er set ved min ejendom, [REDACTED]. I de lavvandede søer / områder kan man også se skrubbtudser, padder og frøer. Om sommeren høres de i stor ret voldsomt. Jeg forventer VVM redegørelsen indregner de fredede arter.	Miljøkonsekvensrapporten vil inkludere en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på relevante bilag IV-arter herunder flagermus, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Desuden en vurdering af påvirkninger på levesteder for andre padder, som er registreret i området. Ligeledes vil der indgå en vurdering angående brud. Der vil indgå vurderinger af, om afværgeforanstaltninger vil være nødvendige, for at sikre arternes levevilkår.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
2	Privatperson	
2.1	Ved gennemgang af fremsendte har jeg på bilag 15 b projektafvandingsdybder-interesseområdet-tjæreby-vejle konstateret at afgrænsningen i vestlig side af matr. 11 mellem matr.49 ie og matr. 55 ak ikke følger det eksisterende Tjørkholmsdige. Det mener jeg den bør gøre, da vådområdet ikke er søsides Tjørkholmsdiget. Afgrænsningen er tegnet ind over en del af matr. 55 ak hvilket ikke er en del af jordfordelingsforhandlingerne.	Det er korrekt, at vådområdeprojektet ikke breddes ud søværts Tjørkholmdæmningen. Kortbilaget har til formål at vise afvandingsdybder for sommermiddel i hele det berørte område. Selv om man kan zoome meget tæt på de enkelte hjørner i området, så skal kortbilaget stadig ses i den rette målestok (1:9000), og her vil du ikke kunne erkende den unøjagtighed der måtte være i tegningsgrundlaget og de mange linjer der er lagt ned over kortet. Yderligere kan du ikke forvente at matrikelkortet som er lagt over kortet er 100% retvisende eller følger det terræn, som du kan se på ortofoto. Projektet i den fysiske udførelse skal selvfølgelig ikke gå uden for den aftale, der foreligger. Skulle der på noget tidspunkt blive uenighed om grænsedragningen i

		projektområdet, så må afgrænsningen fastsættes af en landinspektør.
2.2	Jeg er i øvrigt i tvivl om, om den eksisterende kortlagte vej fra matr. 55 ak over matr 1l til matr 49 t som er adgangsvej til matr. 49 gæ og matr. 49 hø er blevet slettet ved en fejl i forbindelse med jordfordelingsforhandlingerne. Jeg mener vi bør få tjekket op på dette forhold.	Jordfordelingen har alene været en arealmæssig forretning. Der er ikke ændret på eksisterende vejudlæg i den anledning.

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
3	Privatperson	
3.1	Her oplyses, at projektet er udarbejdet for at reducere kvælstof til Store Bælt. Men beregningen på 31 t kvælstof er sket med konstanter fra andet område og ikke med værdier for området. Beregningen er ikke ændret selv om arealet senere er reduceret efter de oprindelige beregninger. Der er ikke i beregningen forholdt sig til, at arealet delvist oversvømmes med saltvand i perioder. Beregningen bør genvurderes.	Kvælstofberegningen udføres efter gældende retningslinjer, og indgår i Landbrugsstyrelsens og Miljøstyrelsens sagsbehandling, hvor der tages stilling til forventede effekter og omkostningseffektivitet i forhold til det ansøgte tilskud.
3.2	Her oplyses, at Slagelse Kommune har ansøgt Miljøministeriet om dispensation til at fravige miljømålene for denne del af Bækkerenden hvilket blev efterkommet. Men det fremgår ikke af ansøgningen til Ministeriet, at oversvømmelsen af det fremkomne vådområde vil skel med stoffer som indeholder overløb fra renseanlæg, vejvand fra vejarealer herunder også vand fra nærliggende motorvej, udsivende vand fra nærliggende losseplads med PFAS. Nævnte dispensation bør nyvurderes.	Administrationen stiller fortsat krav i afgrænsningsudtalelsen om at bygherre skal sikre, at målsatte vandløb ikke forringes. Vandet passerer gennem hele projektområdet, og der er målsatte vandløb både op- og nedstrøms den strækning, hvor miljømålene kan fraviges. På den måde sikres vandets kvalitet fortsat gennem projektområdet. Administrationen har sat krav om, at bygherre skal vurdere, hvordan projektområdet påvirkes af miljøfremmede stoffer, herunder om projektet vil medføre en forøget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer. Fravigelsen af miljømål drejer sig primært om, at strækningen ændrer fysisk karakter, hvorfor metoderne til at tilstandsvurdere vandløbene, og derved redegøre for målopfyldelse, ikke kan benyttes i oversvømmede områder.

3.3	Her nævnes ikke, at der er modstand med forhøjet vandstand opstrøms Bildsøvej og heller ikke at det overvejes at eksproprierer. Er det en forglemmelse?	Administrationen varetager fortsat dialogen med lodsejere, men dette er ikke omfattet af en miljøkonsekvensvurdering.
3.4	Her er angivet at der er fundet en aktiv styring. Hvem sikrer denne styring? Er det samme myndighed som styrer slusen under Bildsøvej, så kan det kun gå galt. Hvem der skal styre højvandslukket skal angives.	Slusen og styringen skal vedligeholdes af kommunens vandløbsmyndighed. Slusen vil formentlig blive udstyret med et SRO-anlæg, som styrer, hvor meget slusen skal lukke i tilfælde af et højvande. Dette er dog ikke relevant i miljøvurderingen af projektet, og behandles ikke yderligere i miljøkonsekvensrapporten.
3.5	I første afsnit nævnes, at det også er et naturgenopretningsprojekt, men projektområdet vil opstå som våd og vil springe i siv som ikke vil kunne afgræsses, er det meningen?	Projektets betydning for arealernes karakter/fremtoning ses af Figur 4.21 i projektbeskrivelsen af 1. juli 2024. Det ses, at ganske store arealer vil fremstå som rørskov, mens andre vil fremstå som sump, fugtig eng eller tør eng. Arealer markeret som rørskov vil ikke umiddelbart kunne afgræsses. I miljøkonsekvensrapporten vil der være en konkret vurdering af, hvilke arealer, der ændrer naturtilstand og hvilke nye der opstår, herunder muligheden for afgræsning.
3.6	Her oplyses, at der etableres sidehængte klapper med en 0,5 m bred åbning, så der er en permanent åbning. Åbningen indrettes med en klap eller skot, som kan lukkes ved stormvarsel. Hvem har ansvaret/erstatningsansvar og hvem skal sikre ved stormvarsel og/eller klapper ikke virker efter hensigten?	Det er kommunens vandløbsmyndighed der har ansvaret for slusens funktion. For det tilfælde at et tab kan henføres til en manglende funktion af slusen, så kan vandløbsmyndigheden gøres erstatningsansvarlig for et dokumenteret tab, på samme måde som det gør sig gældende med den nuværende sluse under Bildsøvej.
3.7	Her oplyses Bækkerenden afløses af et permanent vanddække. Er det sikret, at det tilførte vand ikke indeholder overløbsvand fra renseanlæg og forurenat vejvand? Søen vil virke som bassin med aflejring af stof fra ovennævnte hvis det ikke er sikret. Vil søen virke som bundfældningsbassin?	Der er sat krav om at bygherre skal undersøge forholdet i miljøkonsekvensvurderingen, hvor det skal vurderes og sikres, at projektet ikke medfører en øget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer samt ikke forringer de målsatte vandområdets målopfyldelse. Slagelse Kommune har igangsat flere tiltag som følge af den nye spildevandsplan 2024, herunder forbedring af kloaksystemet og separatkloakering af landsbyer og fælleskloakerede områder, som reducerer risikoen for forurenat overløbsvand fra renseanlæg og vejvand.

3.8	Her oplyses, at eksisterende pumpelag nedlægges og der oprettes nyt offentligt pumpelag. Nuværende og kommende medlemmer skal individuelt partshøres om det påtænkte projekt, herunder med oplysning om udgiften for den enkelte ejendom før og efter projektets gennemførelse.	De kommende medlemmer inden for interessegrænsen i det nye "Tjæreby Ydre Vejle Pumpelag" tildeles parter efter en partsfordelingsalgoritme, som er udregnet ift. ejendomsværdi, arealanvendelse og beliggenheden i terræn. Beskrivelse af algoritmen og den forventede omkostning for de enkelte parter vil blive en del af høringsmaterialet. Det forventes, at en typisk sommerhusparcel på 750-3000 m ² vil få et årligt bidrag på mellem 100-550 kr.
3.9	Her oplyses, at projektet er beskrevet 26. marts 2019. Er der ikke sket ændringer i projektet siden 2019?	Projektet er beskrevet i "ansøgning efter vandløbsloven og kystbeskyttelsesloven" fra 1. juli 2024.
3.10	Oplysningen om at Slagelse Kommune skal sende en ansøgning til Slagelse Kommune om en miljøvurdering er meningsløs. Da projektet utvivlsomt har væsentlige miljøpåvirkninger har Slagelse Kommune efter loven umiddelbart pligt til at udarbejde en miljøvurdering.	Der skal foretages en miljøvurdering af projektet, og Slagelse Kommune er i gang med miljøvurderingsprocessen. Første del af denne proces er en foroffentlighedsfase, hvor offentligheden og berørte myndigheder, kan komme med forslag til miljøkonsekvensrapportens indhold.
3.11	Der oplyses, at bygherre skal oplyse hvilke alternativer der er undersøgt. Hvilke alternativer er undersøgt?	Alternative løsninger i projektet skal beskrives i miljøkonsekvensrapporten.
3.12	Her angives, at forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Samtlige bestemmelser i Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 bliver fraveget ved gennemførelse af projektet. Det skal oplyses hvorfor samtlige bestemmelser ikke følges?	Det vil enten direkte i miljøkonsekvensrapporten eller i en direkte forlængelse af denne blive foretaget en konkret vurdering af, hvilke dele af projektet, der eventuelt måtte være i konflikt med fredningens bestemmelser, og i hvilket omfang der evt. skal/kan søges dispensation fra fredningen, eller projektet kan tilpasses.
3.13	Her fravælges projektets sårbarhed grundet der ikke er væsentlige miljøpåvirkninger forbundet med projektet. Der mangler en konsekvensvurdering hvis sluse ikke virker og diger er for lave.	Administrationen har beskrevet i afgrænsningsudtalelsen, at der i miljøkonsekvensrapporten medtages en konsekvensvurdering af det tilfælde, at havvandsstigninger medfører en øget lukketid for sluseportene. Vurderingen skal fokusere på, hvordan projektområdet påvirkes af bagvand, der derved ikke vil kunne ledes væk fra området via Tude å.
3.14	Miljøkonsekvensrapporten vil beskrive relationer til relevante planer. Denne beskrivelse skal omfatte	Administrationen er enig i den betragtning. Miljøkonsekvensrapporten bør redegøre og forholde sig til

	relationerne til Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991.	relevante planforhold samt gældende fredninger, herunder Overfrednings-nævnets afgørelse af 18. december 1991.
3.15	Hvis det vurderes, at der kan blive tale om en væsentlig miljøpåvirkning skal der i anlægsperioden foreslås afværgeforanstaltninger. Der er en væsentlig miljøpåvirkning. Derfor skal der i miljøkonsekvensrapporten foreslås afværgeforanstaltninger, herunder begrænsninger i anlægsperioder, anlægsmetoder eller ændringer af det tekniske projekt, udpegning af erstatningsnatur. Hvis der vurderes behov for overvågning for at kunne identificeres uforudsete negative påvirkninger som følge af projektet, udarbejdes der et forslag til overvågningsprogram. Det må forventes, at der er uforudsete påvirkninger af projektet hvorfor der skal udarbejdes overvågningsprogram.	Administrationen har vurderet, at det ikke kan afvises, at projektet kan have en væsentlig miljøpåvirkning. Miljøkonsekvensvurderingen foretages derfor for at vurdere, om projektet giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning. Afværgeforanstaltninger, som tages for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet i både anlægs- og driftsfasen skal beskrives i miljøkonsekvensrapporten. Det er ligeledes et krav, at miljøkonsekvensrapporten indeholder et overvågningsprogram for eventuel nødvendig overvågning af væsentlige skadelige virkninger, f.eks. overvågning af om særlige situationer opstår, hvor afværgeforanstaltninger skal sættes i værk, eller overvågning af afværgeforanstaltningernes effekt.
3.16	Her skal indgå i miljøkonsekvensrapporten hvorledes miljøet i projektet påvirkes af vand fra overløb fra renseanlæg, vejvand bl.a. fra motorvej og udsivende vand fra losseplads indeholdende PFAS.	Forholdet skal vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, hvor det skal vurderes og sikres, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet. Herunder skal det i miljøkonsekvensvurderingen undersøges, hvordan biologiske og økologiske kvalitetselementer forventes at blive påvirket af projektet. Denne vurdering skal foretages på baggrund af de renskrav, der er fastsat for spildevandet i området samt områdets type af kloakering. Desuden skal det vurderes, hvordan projektområdet påvirkes af miljøfremmede stoffer, herunder om projektet vil medføre en forøget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer.
3.17	I dette afsnit bør beskrives hvorledes bestemmelserne i Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december sikres.	Det vil enten direkte i miljøkonsekvensrapporten eller i en direkte forlængelse af denne blive foretaget en konkret vurdering af, hvilke dele af projektet, der eventuelt måtte være i konflikt med fredningens bestemmelser, og i hvilket omfang der evt. skal/kan søges dispensation fra fredningen, eller projektet kan tilpasses.

3.18	Her oplyses, at projektet er væsentligt for at efterleve vandområdeplanen og sikre målopfyldelsen. Men indgår det i beregningerne hvor meget kvælstof der optages i de store oversvømmelsesområder opstrøms hvis projektet ikke gennemføres? Er man sikre på de tal som indgår i beregningen da de ikke er fundet i projektområdet, og er beregningen opdateret efter at projektområdet er mindre end oprindeligt?	Det er et krav, at miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af referencescenariet, som udgør den situation, hvor projektet ikke gennemføres. Kvælstofberegningen udføres efter gældende retningslinjer, og indgår i Landbrugsstyrelsens og Miljøstyrelsens sagsbehandling, hvor der tages stilling til forventede effekter og omkostningseffektivitet i forhold til det ansøgte tilskud.
3.19	Den påtænkte udvidelse af motorvejen med øget tilførsel af vejvand skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Hvad er konsekvensen?	Vejdirektoratets projekt om udvidelse af motorvejen med nødspor er i den indledende fase. Tilladelser til håndtering af vejvand vil blive håndteret, når der foreligger et endeligt projekt. For nuværende er det ikke en mulighed at lade projektet indgå i miljøvurderingen, da administrationen ikke har kendskab til et konkret projekt. Der er stillet krav om, at det i miljøkonsekvensvurderingen, skal vurderes og sikres, at projektet ikke vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet. Herunder skal det i miljøkonsekvensvurderingen undersøges, hvordan biologiske og økologiske kvalitetslementer forventes at blive påvirket af projektet. Denne vurdering skal foretages på baggrund af de renskrav, der er fastsat for spildevandet i området samt områdets type af kloakering. Desuden skal det vurderes, hvordan projektområdet påvirkes af miljøfremmede stoffer, herunder om projektet vil medføre en forøget tilførsel eller spredning af miljøfremmede stoffer.
3.20	Det skal beskrives hvorledes man sikre at arealet ikke gro til med siv og kan det våde areal afgræsses. Hvordan sikres fremtiden? I driftsfasen er der forhøjet vandstand opstrøms og det ses ikke at være aftalt med berørte brinkejere. Skal der eksproprieres?	I miljøkonsekvensrapporten vil der være en konkret vurdering af, hvilke arealer, der ændrer naturtilstand og hvilke nye der opstår, herunder muligheden for afgræsning. Der er indgået aftaler med opstrøms beliggende lodsejere om kompensation for berørte arealer.

3.21	.Datagrundlaget er fra 1022 og ikke fyldestgørende. Der skal gennemføres supplerende feltundersøgelser. Udover de fredede og rødlistede arter er der også set det mindste rovdyr, Bruden. Den er dog ikke fredet men er meget sjælden. Side 13, Bilag IV-arter. Også her et forældet datagrundlag. Det skal undersøges hvad konsekvensen for de nævnte arter er og hvordan det sikres, at funktionaliteten opretholdes. Ny og detaljeret feltundersøgelse må være et must før noget besluttet.	Miljøkonsekvensrapporten vil inkludere en vurdering af projektets eventuelle påvirkning på relevante bilag IV-arter herunder flagermus, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Desuden en vurdering af påvirkninger på levesteder for andre padder eller rødlistede arter, som er registreret i området. Eksempelvis vil der indgå en vurdering angående brud. Der vil indgå vurderinger af, om afværgeforanstaltninger vil være nødvendige, for at sikre arternes levevilkår/økologisk funktionalitet. Det sikres, at registreringer ikke er forældede, og er udført med tilstrækkelig grundighed.
3.22	Der tilføres vand fra overløb fra renseanlæg, vejvand bl.a. fra motorvej og udsivning fra nærliggende losseplads indeholdt PFAS. Hvilken tiltag vil blive taget for at hindre forurening fra ovennævnte?	I miljøkonsekvensrapporten skal der redegøres for målsatte overfladevandforekomster jf. vandrammedirektivet, og påvirkninger af disse vil beskrives og vurderes. Det skal vurderes om projektet vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet. Hvis vandområdets tilstand for en eller flere parametre er ukendt, skal der foretages en tilstandsvurdering for bestemmelse af de respektive kvalitetselementer. Slagelse Kommune arbejder sideløbende med flere tiltag for at forhindre øget forurening, herunder en forbedret kloakering, hvor landsbyer og fælleskloakerede områder overgår til separat kloakering. Derudover vil det nye fjerde rensetrin på Slagelse renseanlægget sikre, at miljøfremmede stoffer, som medicinrester og PFAS, reduceres væsentligt.
3.23	Bækkerenden nedlægges som vandløb, da der i stedet skal være en sø. Søen vil komme til at virke som et bundfældningsbassin for ovennævnte tilløb. Det skal ved passende tiltag sikres ikke at ske.	Området vil blive oversvømmet, men det er ikke en del af projektet at lave en sø. Slagelse Kommune har derfor heller ingen forventning om, at området vil fungere som et bundfældningsbassin, da projektområdet ikke udformes som et bassin. Det er en vigtig del af projektet, at der hele tiden sker vandudveksling, og der ikke står stillestående vand for længe af hensyn til kvælstoffjernelsen.

		I miljøkonsekvensvurdering er der sat krav om, at det skal vurderes og sikres at projektet ikke kan medføre en forringelse af vandområdets tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet.
3.24	Sidste afsnit omtales trampestier i området. Arealet er for småt til at rumme stier der vil øge færdsel i området. Det skal sikres at der er ro til fugle så de ikke hele tiden forstyrres. Færdsel med hunde må være bandlyst	I projektbeskrivelsen af 1. juli 2024 indgår ikke en konkret planlægning for rekreative faciliteter, f.eks. nye stiforbindelser, fugletårne og lignende. Om end det fremgår af udkastet til afgrænsningsnotatet af 14. december 2023 side 16-17, at <i>planen er, at tilgængeligheden til området øges, herunder ved etablering af trampestier bl.a. på digerne, platforme og evt. udkigstårne mm.</i> , så er det forhold, som ikke konsekvensvurderes konkret i forhold til eventuelle påvirkninger af naturværdier mm. i miljøkonsekvensrapporten. Konkret planlægning for rekreative faciliteter og de mulige påvirkninger på natur/miljø samt relationer til fredningens bestemmelser som følge heraf håndteres i en efterfølgende proces.
3.25	Her oplyses at der kan opstå lugtgener i forbindelse med stillestående vand. Det skal sikres at der ikke tilføres vand med fremmede stoffer der bundfæles med efterfølgende forrådnelse med lugtgener. Hvordan sikres dette?	For at et vådområde skal have en effektiv kvælstoffjernelse, er det nødvendigt at der sker en udveksling af vand mellem vandløbet og vådområdet. Dette er der taget højde for i projektbeskrivelsen i ansøgningsmaterialet. I miljøkonsekvensvurdering er der sat krav om, at det skal vurderes og sikres at projektet ikke kan medføre en forringelse af vandområdets tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet. Dette inkluderer at sikre, at der ikke ophobes miljøfremmede stoffer i området.
3.26	Hvad er de materielle goder? Side 19, Fortidsminde og arkæologiske fund og Kulturmiljø og kulturarvsarealer. Der oplyses om forhøjet vandstand i åen. Det ændre vandstanden i det fredede område og har betydning for den eksisterende kendelse fra 1991. Der skal redegøres for konsekvensen af den forøgede vandstand.	Materielle goder er et bredt begreb. Det kan både være i fysisk form (fysiske goder) men det kan også omfatte indvirkninger på samfundsmæssige og/eller lokalsamfundsmæssige forhold. I miljørapporten skal der redegøres for kulturmiljøer og kulturarvsarealer og projektets påvirkninger i hhv. anlægs- og

		drifts-fase vurderes. Projektets indvirkning på kulturmiljøer og kulturarvsarealer, herunder arealfredningen omkring Tude Å fra Trelleborg og ud mod kysten, som følge af forhøjet vandstand, vil således blive vurderet.
--	--	---

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
4	Forening	
4.1	Fra Dansk Ornitologisk Forening i Slagelse kommune har vi et par bemærkninger til indholdet i den foreslåede miljøkonsekvensrapport - Vådområdeprojekt Tude Åløb. Udkast til afgrænsningsprojekt: Vi synes, at udkastet virker grundig og velstruktureret, og vi håber, at det kan være med til at fremme en snarlig realisering af projektet.	Som det fremgår af MV-bekendtgørelsens § 20, stk. 4 nr. 2 vil der i forhold til vurderingen af eventuelle konsekvenser på den biologiske mangfoldighed lægges særlig vægt på arter og naturtyper, der er beskyttet i henhold til Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet). Der vil blive redegjort for forekomsten af rødlistede arter i det omfang der er umiddelbart kendskab eller forventning til forekomster. Det vil være relevant at forholde sig til f.eks. en række rødlistede fuglearter som stor kobbersneppe, vibe, dværgterne m.fl. som har kendte forekomster i området. Andre arter kan være relevante efter en konkret overvejelse.
4.2	Vi vil dog foreslå, at den udvides med et par afsnit om projektets konsekvenser for fuglelivet, således at der i afsnit 5 under "Fredede og Rødlistede arter" og "NATURA 2000-områder" medtages kortfattede beskrivelser af de kendte såvel som forventede forekomster af ynglende og rastende vandfugle i området med fokus på arter på den danske og internationale (IUCNs) Rødliste samt på EF-Fuglebeskyttelsesdirektivet bilag. Under "NATURA 2000-områder" bør særligt de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for det nærtliggende Lej Sø-Lej Odde have et par ord med på vejen, men også en art	Der vil blive redegjort for forekomsten af rødlistede arter i det omfang der er umiddelbart kendskab eller forventning til forekomster. Det vil være relevant at forholde sig til f.eks. en række rødlistede fuglearter som stor kobbersneppe, vibe, dværgterne m.fl. som har kendte forekomster i området. Andre arter kan være relevante efter en konkret overvejelse.

	som f.eks. den store kobbersnepe, der evt. kan få en ny yngleplads i Tude Å-deltaet. Vi kommer også gerne med indspil til, hvordan områdets fugleliv og natur kan formidles bredt og er gerne til rådighed for en snak ved en passende lejlighed, jf. også min mail fra 14.marts og materiale fra Villy Jensen.	
--	---	--

	Resumé af bemærkninger	Slagelse Kommunes kommentarer
5	Forening	
5.1	Indledningsvis vil vi takke for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten. DSF har sammen med lokalforeninger i Udsætningsforeningen Vestsjælland 95 været meget kritiske overfor vådområdeprojektet Tude Å. DSF anerkender, at der er sket forbedringer efter DTU-Aqua kom med forslag til forbedringer af projektet. Vi opfordrer til at DTU-Aqua forsat inddrages i rådgivning i forbindelse med projektet. Miljøvurderingspligt Danmarks Sportsfiskerforbund er enige i at projektet har et omfang og indhold, der udløser en miljø-vurdering. Miljøkonsekvensrapporten skal beskrive og vurdere den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. Både miljøkonsekvensrapporten og miljørapporten skal på passende måde påvise, beskrive og vurdere projektets/planens væsentlige direkte og indirekte virkninger på en række faktorer. I dette projekt har DSF fokus på påvirkningen af den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper beskyttet i henhold til EU-direktiver. DSF konstaterer at den økologiske tilstand for miljømålet fisk i Tude Å-systemet er dårlig på næsten alle undersøgte strækninger. Dette er den ringeste tilstand og enhver yderligere forringelse, er et brud på vandrammedirektivet og derfor ikke en mulighed.	Restaureringen af Tude ådal har til formål at nedsætte kvælstofudledningen til havmiljøet. Administrationen er opmærksomme på at projektet ikke må forværre tilstanden eller forhindre målopfyldelsen for Tude Administrationen noterer ønsket om inddragelse af DTU Aqua. Der skal redegøres for den biologiske mangfoldighed, herunder beskyttede arter og naturtyper i miljøkonsekvensrapporten. Der er også sat krav om, at projektet ikke må være til hinder for målopfyldelsen, hvilket inkluderer målopfyldelsen for fisk. Miljøstyrelsen har fisket/søgt efter ørredyngel i tude å i 2023. De opdaterede undersøgelser kan ses på https://kort.fiskepleje.dk/ Et overvågnings-/måleprogram for ørredbestanden og yngel ligger umiddelbart uden for rammerne af miljøkonsekvensvurderingen, men det er naturligvis relevant at holde øje med status på fiskemålsætningen ud fra NOVANA-programmet med henblik på om der bør laves flere indsatser for at nå målsætningen om god økologisk tilstand på alle parametre. Slagelse Kommune har søgt og fået dispensation til at fravige miljømålene på en delstrækning på 1,6 km i Bækkerenden. Fravigelsen af miljømål drejer sig primært om, at strækningen ændrer fysisk karakter, hvorfor metoderne til at

DSF anbefaler at der foretages feltundersøgelser, der kan dokumentere den aktuelle tilstand for fisk i systemet, inden projektets udførelse. Dette underbygges af at de sidste fiskeundersøgelser er mere end 10 år gamle – se Ørredkortet: https://kort.fiskepleje.dk/ Ørredkortet Efterfølgende anbefales, at der efter projektet er gennemført, sker en overvågning i udviklingen i be-standen af ørreder i Tude Å-systemet, dette for at kunne dokumentere at projektet ikke har (haft) en negativ effekt. Disse forslag bør indskrives i afgrænsningsnotatet. Andre forhold har betydning for den dårlige økologiske tilstand for miljømålet fisk I Plan for fiskepleje i sjællandske vandløb til sydlige Kattegat og Storebælt, Distrikt 04, vandsystem 01-19 og Distrikt 06, vandsystem 01-12, er en række forhold beskrevet, der kan have en negativ ef-fekt på ørredbestanden i Tude Å-systemet. Vedhæftet som 2 bilag til dette høringssvar. Det drejer sig om følgende: • Passageforhold – fjernelse af spærringer åbning af rørlagte stræk • Gydegrus og skjulesten – mangler på mange stræk og bør tilføres, hvor det giver effekt • Tilgroning – etablering af skyggegivende træer, fjernelse af uønskede vandplanter • Sandvandring – etablering af sandfang • Udledning af spildevand – opsporing – påbud og kloakering mv. • Vandløbsvedligeholdelse – nye, tidssvarende og lovlige vandløbsregulativer Af ovenstående løses de fleste gennem vandløbsindsatser i Vandområdeplanerne, hvor vi nu er i den sidste	tilstandsvurdere vandløbene, og derved redegøre for målopfyldelse, ikke kan benyttes i oversvømmede områder. Relevante vandløbsregulativer revurderes efter projektets realisering, og er ikke en del af miljøkonsekvensvurderingen.
--	--

planperiode 2021-27, og der skal senest i 2027 opnås god økologisk tilstand. Vandløbsvedligeholdelse fastlægges i vandløbsregulativerne. Omkring grødeskæring er det vigtigt at slå fast, at grødeskæring i enhver form i vandløb alene sker for at forbedre vandløbenes naturgivne evne til at bortlede vand fra arealerne omkring vandløbene. I vandløbene indebærer grødeskæring en negativ påvirkning af planter, smådyr, fisk og de fysiske forhold. Miljøvenlig grødeskæring søger at mindske de negative påvirkninger. Danmarks Sportsfiskerforbund skal hermed opfordre til at undersøgelse af ovennævnte forhold behandles i forbindelse med vådområdeprojektet i Tude Å og derfor indskrives i afgrænsningsnotatet i afsnittet om overfladevand. Det er Slagelse kommune, der som vandløbsmyndighed skal udarbejde nye og lovlige vandløbsregulativer, og DSF skal hermed opfordre til at dette sker hurtigst muligt for Tude Å-systemet. Bækkerenden nedlægges som vandløb, da der i stedet skal være en sø. Der skal søges om fravigelse fra målopfyldelse på Bækkerenden. DSF vil opfordre til at der som kompensation for denne fravigelse afsættes midler i projektet til forbedring på strækninger i Tude Å-systemet, der ikke er omfattet af vandplanindsatser og hvor disse indsatser giver mening. Afsluttende bemærkninger og anbefalinger I forbindelse med udarbejdelse af Miljøkonsekvensrapporten, opfordrer Danmarks Sportsfiskerforbund Slagelse kommune inddrager DTU-Aqua i opgaven med at vurdere projektets påvirkning under afsnittet overfladevand. Her skriver Slagelse kommune: <i>Der redegøres for målsatte overfladevandforekomster, og påvirkninger disse beskrives og vurderes, herunder vurderes det om projektet vil medføre en forringelse af vandområdets tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet.</i>	
--	--

	Umiddelbart kan det være vanskeligt at vurdere, om projektet har en negativ påvirkning, der vil med-føre en forringelse, når den økologiske tilstand for miljømålet fisk i Tude Å-systemet er dårlig på næsten alle undersøgte strækninger. Det samme gælder om projektet vil være til hinder for målopfyldelse af den gode økologiske tilstand. DSF finder at DTU-Aqua vil være de rette til at udarbejde et Notat, der kan sikre at der er den rette faglige vurdering af dette, ligesom de kan udarbejde et Notat om nødvendige indsatser, udover hvad der er planlagt i vandområdeplan 2021-27. Vi finder at afværgeforanstaltninger og overvågning vil være helt centrale for at opnå den gode økologiske tilstand. Afværgeforanstaltninger kan bestå i et nyt vandløbsregulativ, der fagligt lever op til gældende viden og standarder og frem for alt indfører skånsom vedligeholdelse. En gennemgang af hvor og hvilke restaureringer med vandløbsindsatser, der er nødvendig, bør også være en del af miljøvurderingen.	

Bilag 1 – Svar fra høringen 6. juni 2025 – 1. august 2025

1. Høringssvar fra privatperson

Bem. Til &25 tilladelser til vådområde Tude ådal.

Efter flere gennemgange af ovennævnte tilladelse er der mange usikkerheder ved denne hvoraf fremhæves de nedenfor nævnte mangler.

1.1 Vådområdet skal etableres med de indbyggede projektforsudsætninger der ses i miljøkonsekvensrapporten. **Hvorledes sikres dette?**

1.3 Her oplyses, at der skal etableres nyt pumpelag. Nytteværdien af de nye områder er ikke oplyst på betrykkende måde. Nytteværdien for nogle områder er nul og bør udgå af det nye pumpelag, her kan nævnes sommerhusområdet FRØLUNDE FED.

1.4 Vilkår for tilladelsen

Generelle forhold.

A1 Det skal sikres at beredskabsplanen er udarbejdet og godkendt inden arbejdet igangsættes.

A2 Der skal udarbejdes en procedure inden arbejdet igangsættes.

A3 Ved miljøuheld der direkte eller indirekte påvirker beskyttet natur, arter samt målsatte vandforekomster skal arbejdet straks stoppes og må først genoptages når tilsynsmyndigheden skriftlig har givet tilladelse hertil. (Tilladelsen skal indeholde redegørelse for de krav som er nævnt nedenfor).

A4 Som nævnt i tilladelsen.

B Beskyttet natur.

B1 Her oplyses, at de fredede orkidé arter maj-gøgeurt og skovhullæbe skal flyttes. **Med henvisning til hvilken lov er det muligt at opgrave fredede arter?** Hvis det er muligt efter gældende lov at flytte de fredede arter skal det godkendes af myndigheden hvor de nye steder er placeret inden arbejdet påbegyndes.

B2 Forinden anlægsarbejdet påbegyndes skal Slagelse Kommune anlægge 9 erstatningsvandhuller med et samlet areal på mindst 9.000 m². Erstatningsvandhullerne skal placeres indenfor eller i umiddelbar nærhed. Vandhullerne skal etableres inden projekt vådområde påbegyndes. Vandhullerne skal placeres så der ikke sker påvirkning af brakvand. **Hvorledes vil Kommunen sikre at gennemføre og dokumentere alternative levesteder, før eksisterende levesteder påvirkes? 5 liter donorvand lyder ikke af meget, hvordan kan det påvirke nyt vandhul?**

B3 Der skal udarbejdes 5-årig plejeplan samtidig med etablering af erstatningsvandhullerne.
Hvorledes sikre Kommunen at der udarbejdes overvågnings- og dokumentationsplaner, så bestanden kan følges før, under og efter projektet?

B4 Ved kørsel og gravearbejde i beskyttede naturtyper, (det er alle områder mere eller mindre), skal der udlægges køreplader. **Hvilke områder er ikke beskyttede naturtyper?**

C Bilag IV-arter.

C1 Stor vandsalamander og spidssnudet frø skal flyttes til erstatningssøerne. Det skal dokumenteres hvor mange og hvilke der er flyttet til hvilke søer. **Med henvisning til hvilken lov må disse indfanges og flyttes.**

Overflytning bør ske efter 1 år fra etablering af erstatningssøerne. Kan projektet så påbegyndes før overflytning?

D Jord og terrænregulering.

D1 Forud for anlægsarbejdet, skal bygherre (er det Slagelse Kommune) udarbejde en jordhåndteringsplan for de kortlagte arealer. **Hvad menes med kortlagte arealer?**

D3 OK (der er mange matrikler)

D4 **Hvor forventes forurenede jord?**

E Overfladevand

E1 Hvordan skal stabiliteten og den fysiske udvikling følges?

E2 Nedstrøms liggende vandløbsstrækninger, **hvilken del af å løbet er det?**

E3 **Gælder det også hvis aflejringer sker ved munden?**

F Spildevand.

F1 Lokal nedsivning, **hvordan kan det ske i vådområdet?**

G grundvand.

G1 Hvem skal sikre monitoreringen og **hvem er relevant myndighed?** Udleder renseanlægget ikke PFAS?

H Trafik.

H1 **Bygherre, er det Slagelse Kommune?**

1.5 Andre tilladelser mv.

Hvilke andre tilladelser er nødvendige for projektets realisering??

1 Offentlig høring

2. Vurdering og begrundelse for afgørelsen.

Den biologiske mangfoldighed, herunder natur efter naturbeskyttelseslovens §3, internationale naturbeskyttelsesinteresser jf. habitatbekendtgørelsen (Natura 2000 og bilag IV-arter)

Indvirkning. Det vurderes at projektet har en lille eller ubetydelig påvirkningsgrad i anlægsfasen. Dette er en vurdering fra bygherre da en stor del af området bliver påvirket af de store jordarbejder til diger og udgravning af det nye vandløb med tilhørende grøfter. Der skal flyttes store mængder jord fra den ende af projektet til den anden ende. **Påvirkningen i anlægsfasen er stor.**

Driftsfasen vurderes at have en positiv påvirkning på økologiske forbindelser, flagermus og oddere. **Oddere findes ikke og flagermus findes i gamle træer og i det tilstødende sommerhusområde.**

Projektet er vurderet til at have en moderat indvirkning på beskyttede naturtyper, beskyttede orkidéer. **Det passer ikke helt, når projektet er gennemført vil store del springe i siv som ændrer naturtyperne til rørskov.**

Projektet vurderes at have en lille/ubetydelig påvirkning på brud, spidssnudet frø, skæv vindelsnegl, stor vandsalamander, habitatområde nr. 100, fuglebeskyttelsesområde nr. 73 og 98. **Vurderingen er ikke rigtig, området ændres totalt og uden pleje vil det ændres til en ensartet rørskov.**

Der er fastsat vilkår om opgravning og flytning af orkidéer fra områder, der bliver saltpåvirket. **Hvilken lov giver ret til at opgrave og flytte beskyttede planter?**

Der er fastsat vilkår om at individer af bilag IV-arter indfanges og flyttes fra de vandhuller, der bliver saltvandspåvirket. **Hvilke arter er det og hvilken lov giver ret til at indfange og flytte bilag IV-arter?**

Jordarealer, jordforurening, jordhåndtering og terrænregulering.

Her vurderes at projektet vil have en lille/ubetydelig påvirkning på jordarealer, jordforurening, jordhåndtering og terrænregulering. **Igen en fejlurdering. En stor mængde jord skal afgraves og flyttes, der skal bygges diger og grøfter, nye bygværker skal opføres. Det giver en stor påvirkning af/på området.**

Spildevand, grundvand og overfladevand, herunder vurdering efter vandrammedirektivet, overfladevand jf. lov om vandplanlægning.

I driftsfasen vurderes projektet at have en lille/ubetydelig indvirkning på kemisk tilstand, kvantitativ og kemisk påvirkning af grundvand. **Igen en fejlurdering. I perioder vil projektområdet blive tilført opspædet spildevand med følge at der aflejres materiale hvis indhold ikke er kendt. Den økologiske tilstand ændres. Der vil aflejres PFAS hvis omfang ikke er kendt.**

Fredede områder.

Her vurderes projektet at have en positiv indvirkning på fredede områder i driftsfasen og en moderat indvirkning i anlægsfasen. **Igen en fejlurdering.**

Den eksisterende fredning, Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991, indeholder følgende bestemmelser:

1. Fredningen har til hovedformål at sikre og forbedre områdets biologiske værdier og at bevare dets landskabelige og kulturhistoriske indhold. Endvidere tillægges offentligheden en begrænset færdsel i området.
2. Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand.
3. Som anført i § 2 der ikke foretages terræændringer.

4. Arealerne skal henligge i vedvarende græs eller som udyrkede arealer.
5. Der må ikke opføres ny bebyggelse.
6. Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger.
7. Transportable konstruktioner må ikke forefindes.
8. Der må ikke anlægges nye veje, stier eller parkeringspladser.

Samtlige bestemmelser overtrædes ved gennemførelsen af projektet.

Natura 2000 og bilag IV-arter.

Det er Slagelse Kommunes samlede vurdering, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder væsentlig. **Det er en fejlvurdering. Man kan ikke flytte bilag IV arter.**

Slagelse Kommune vurderer, at vådområdet vil bidrage til en reduktion af næringsstof til vandmiljøet. **Ganske rigtigt. Men kunne dette ikke opnås ved at reducere udledningen fra Slagelse renseanlæg, hvor mange tons kvælstof udledes fra renseanlægget??**

Tude Å – Vandområde 08996

Her oplyses at miljømålet ikke er opnået. **Ændre projektet på det??**

Anlægsfasen

De generelle betingelser indeholder oplysning om at arbejdet udføres ved en lav vandstand. **Er det muligt at modtage en kopi af udbudsmaterialet??**

Hvorledes sikres at forurening med bly, nikkel, cadmium og PFAS ikke medfører en forringelse af målopfyldelsen i Tude å??

Driftsfasen

Ved højvande vil der kunne aflejres materiale i den blinde del af åen som når det rådner vil medføre iltsvind i den nedre del af åen.

Hvorledes vil oprensningen ske på den nye del af åen hvis der aflejres materiale. **Kan tunge maskiner færdes langs den nye del?**

Hvorledes sikres at der ikke spredes miljøfremmede stoffer i området?

Bækkerenden (Forlev Rende) – Vandområde nr. 03032

Her oplyses, at miljømålet for Bækkerenden ikke er opnået. Samtidig oplyses at de fastlagte miljømål fraviges i området. **Betyder det at området kan forurennes med kemisk materiale samt urensset vejvand?**

Anlægsfasen

Hvorfor vurderer Slagelse Kommune at der ikke sker en væsentlig risiko for spredning af aktuelle forureninger? **Hvorledes sikres dette?**

Driftsfasen

Hvorledes sikres ved højvande, at overløbsvand fra renseanlægget ikke løber ind i projektområdet?

Hvorledes sikres, at smolt ved højvande (over brinkdigerne) kan komme ud igen?

Hvorledes sikres brinkdigerne ved færdsel ved oprensning?

Hvorledes sker overvågning af PFAS, hvil vilkår kræves?

Bækkerenden - vandområde nr. 04227

Hvorledes sikres, at der ikke stilledes urensset vejvand og opspædet spildevand til Projektområdet?

Jammerland bugt og Musholm bugt

Driftsfasen

Her oplyses, at projektområdet vil spare kystvandet for 31 t N/år. Hvor meget N/år udledes fra Slagelse Renseanlæg. **Hvorfor sker redueringen ikke fra Slagelse Renseanlæg?**

Det oplyses også at partikler og fosfor afsættes i vådområderne. **Er det partikler fra urensset vejvand og overløb fra renseanlæg? Er det OK at forurene det for nu værende rene projektområde?**

Grundvand

Anlægsfasen

Hvor ledes det oppumpede vand hen? Det oplyses ikke.

Begrundelse for de fastsatte vilkår

A Generelle forhold

A1

Slagelse Kommune skal udarbejde beredskabsplan. Beredskabsplanen bør udarbejdes forinden projektet igangsættes. **Beredskabsplanen skal i høring før arbejdet igangsættes.**

A2

Slagelse Kommune skal udarbejde procedure for at sikre beredskabsplanen. **Igen, proceduren skal i høring forinden arbejdet igangsættes.**

B Beskyttet natur

B1

Dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen skal foreligge før arbejdet igangsættes. **Dispensationen skal i høring før arbejdet igangsættes.**

B2

Forinden dyrearter i habitatdirektivets bilag IV flyttes skal det sikres at der dokumenteres alternative levesteder før eksisterende påvirkes. **Etablering af nye levesteder i høring før eksisterende påvirkes.**

B3

Nye naturarealer, hvorfor. Projektet er tænkt udført i de nuværende fredede arealer.

B4

Samtlige arealer er beskyttede naturtyper.

C Bilag IV arter.

C1

Alternative levesteder skal dokumenteres forinden projektet igangsættes.

D Jord og terrænregulering

D1 – D4

Hvorfor skal jordhåndteringsplanen godkendes af Kalundborg Kommune??

Med en jordhåndteringsplan håndterer de fleste jord- og totalentreprenører vilkår om afgravning af forurenede jord uden problemer. **Kan denne påstand uddybes??**

E overfladevand

E1 – E3

Hvornår og hvordan sikres den nødvendige oprensning?

F Spildevand

F1

Hvor ledes vandet hen og hvad undersøges for?

G grundvand

G1

Hvilke vilkår fastsættes og hvilke afværgetiltag vil ske??

Samlet vurdering

Slagelse Kommunes samlede vurdering er, at etablering og drift af vådområdeprojektet kan ske uden væsentlige påvirkninger af miljøet og omgivelserne, når de stillede vilkår overholdes og projektet gennemføres med de forudsætninger, som ses af miljøkonsekvensrapporten.

En fejl vurdering, alt er ændret til ugunst for miljøet.

2. Høringssvar fra Privatperson

Bemærkninger til Miljøkonsekvensrapport Tude Å.

Ovennævnte rapport er udarbejdet ifølge indledningen for at afdække følgerne af at reducere mængden af kvælstof til Store Bælt. Mængden er opgjort til 31 t. Er denne mængde rigtig da næringsstofbelastningen er vurderet ud fra målte stofkoncentrationer fra tude Å ved Valbygård Slagelse og næringsstofbelastningen fra Bækkerenden er målt ved et andet vandløb. **Hvorfor anvendes ikke værdier fra projektområdet?**

Efter gennemlæsning af Miljøkonsekvensrapporten har jeg ikke fundet hvorledes det sikres, at projektområdet ikke tilføres forurennet vand fra vejområder og renseanlæg.

Hvorledes sikres projektområdet mod til førelse af forurennet vand?

Beskyttede orkidéer. Her oplyses at de opgraves og flyttes, **må man det?**

Beskyttede naturtyper. Plejeplan for de beskyttede &3 områder **skal** udarbejdes forinden projektet påbegyndes.

Hvorledes sikres at projektområdet ikke tilføres PFAS i driftsfasen?

Erstatningsvandhuller skal tilføres 5 liter donor vand, hvorledes er denne vandmængde fundet?

Der er mange udsagn som den korte tid der har været til gennemgang af det store materiale som jeg ikke har nået at komme med bemærkninger til.

Med venlig hilsen

3. Høringssvar fra Privatperson

Vedrørende: Høring af miljøkonsekvensvurdering og §25-tilladelse – Projekt ved Tude Å

Til Slagelse Kommune

Under henvisning til den aktuelle høring om miljøkonsekvensvurdering og den foreslåede §25-tilladelse for projektet ved Tude Å, ønsker vi hermed at fremsætte en formel indsigelse mod projektets gennemførelse i dets nuværende form.

Vi ejer sommerhuset beliggende på [REDACTED], Frølund Fed, og har fulgt projektets udvikling med stor interesse. Vi må dog udtrykke vores bekymring, da projektets realisering vil medføre væsentlige og varige gener for vores ejendom, både i forhold til oplevelsen af området og ejendommens fremtidige værdi.

Projektet indebærer efter vores opfattelse etablering af et højt dige umiddelbart foran vores matrikel. Dette dige vil i praksis skærme vores nuværende, åbne udsigt over mark og landskab – en udsigt, der udgør en central kvalitet ved vores ejendom og som nydes dagligt af os selv, vores børn og gæster. Udsigten kan ikke erstattes eller nydes stående, som det er blevet foreslået – værdien ligger netop i muligheden for at sidde på terrassen og betragte det åbne landskab i ro.

Derudover er der fremtidige intentioner om anlæggelse af en gangsti oven på det påtænkte dige. Dette vil føre til øget færdsel tæt op ad vores grund med betydelig risiko for indbliksgener og forringet privatliv – både i dag- og aften timer. Denne type ændring vil markant påvirke oplevelsen af ophold i og omkring vores sommerhus.

Ud over de nævnte gener vil projektets realisering efter vores vurdering medføre et markant fald i ejendommens markedsværdi, hvilket har direkte økonomiske konsekvenser for os som ejere.

På den baggrund skal vi anmode om, at kommunen genovervejer projektets udformning og gennemførelse, så der tages behørigt hensyn til de berørte grundejere og de nævnte forhold afbødes eller helt undgås.

Vi ser frem til en konstruktiv dialog og anmoder samtidig om skriftlig bekræftelse på rettidig modtagelse af denne indsigelse.

Med venlig hilsen

4. Høringssvar fra Privatperson

Høringssvar Vådområdeprojekt Tude ådal

Miljøkonsekvensrapport

§25 tilladelse.

Adgangen til ådalen - Mere færdsel – nej tak

Baggrund og formål for vådområdeprojektet... At forbedre adgangen til ådalens natur og kultur.....

Er i direkte modstrid med Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 om fredningen af Tude ådal i Korsør og Slagelse Kommuner, Vestsjællands Amt (sag nr. 2785/89).

Den tiltænkte forbedring af adgangen for mere færdsel er direkte skadelig, for ganske få år siden var der er større dværgternekoloni ved åmundingen. Det øget pres fra sommerhusområdet har reducere kolonien væsentlig.

Projektet bør nøje vælge hvilke adgange som skal udvikles og hvilke der skal begrænses. Dværgterneområdet ved Tude Å's udmunding bør respekteres. De er i den grad under pres for offentlighedens færdsel. Det er min bekymring, at det samme vil ske, hvis der etableres gangbroer og stier i projektområdet.

Forurening – nej tak

Efter at have læst notatet fra UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95 dateret

d. 25. januar 2024, er det bekymrende, som ejer af flere matrikler inde i vådområdet, at mine matrikler ender som et bundfældningsområde fra hele oplandet til projektområdet.

- I Sjællandske den 11. oktober 2022 oplyses fra dagsorden i Klima- og Miljøudvalget pkt. 3, Vurdering, at Tude å ved udløbet til Storebælt har et indhold af PFAS4 på 1,9 ng/l, hvoraf 0,68 ng/l udgøres af PFOS.
- I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Udbredelsen og omfanget af de giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS skal kortlægges. Også et bud på rensningen skal på bordet. Styrelsen er bekymret for både dyr og mennesker.
- Udlednigstilladelserne fra Slagelse by overholdes i dag kun til grænsen. Men der er ikke taget højde for, at afstrømningen om sommeren standser og alt spildevand står stille i lange perioder i Tude å's ydre løb. Samtidig sker der en betydelig fordampning og temperaturstigning, hvilket forstærker processen, der fører til fiskedød. Når åen forlænges med 3000 meter, vil dette problem blive uoverskueligt. Dertil kommer de store mængder ringe rensset, opvarmet og iltfattigt overfladevand, da flere bassiner ikke overholder BAT.

Uønsket spildevand / giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS

Da PFAS/PFOS findes i stort set alt, - rør plastic, maling, smøremidler ovs. Kan jo kun frygte hvor stor koncentrationen bliver over tid når vandet ledes ud over så stort areal. PFAS/PFOS er unedbrydeligt i naturen og optages i planter og dyr samt mennesker som spiser disse.

Der er mange spildevandsoverløb koblet til Tude å systemet, Der ledes voldsomt store mængde urensset spildevand i systemet. Septiktanke i det åbne land. Som det næves i Niras rapport :

Organiske materiale medfører iltfrie forhold i bundvandet, særligt i sensommer og efterårssituationer med høje temperaturer. Når omsætning af organisk materiale finder sted under iltfrie forhold, dannes der svovlbrinte (H₂S) i stedet for CO₂. Svovlbrinte er akut toksisk for vandlevende organismer, og er dødelig for ferskvandsfisk ved koncentrationer over 0,025 mg/l, men allerede ved koncentrationer på 0,002 mg/l bliver ferskvandsfisk påvirket negativt. I vandprøver fra Tude Å nedstrøms angiver langt større koncentrationer.

I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Udbredelsen og omfanget af de giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS skal kortlægges. Også et bud på rensningen skal på bordet. Styrelsen er bekymret for både dyr og mennesker.

Der er mange kloakindsatser netop med formål at minimere uønsket – ikke rensset – vand fra tude å opland. BAT bassiner fra forsyningsselskabet ENVAFORS A/S, læst i UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95, er enten ikke etableret eller opfylder ikke reglerne.

- Man bør påbyde udbedring af disse før projektet igangsættes / realiseres?
- Forurening fra Affaldplus skal kortlægges og udbedret inden projektet igangsættes / realiseres?

Der er ligeledes mange kloakindsatser opstrøms hos nabokommunen Sorø. Sorø Spildevand A/S leder også urensset spildevand til Tude å systemet. Det fortyndes meget på turen til projektområdet, men hvis det ender i projektområdet, som stillestående vand, vil der opnås en fældning af diverse stoffer.

Da der måles store værdier af evighedskemikalier PFAS/PFOS nedstrøms, må det antages at denne mængde vil bundfælde sig i projektområdet og akkumuleres i evig tid.

Hvordan vil projektet undgå at evighedskemikalier PFAS/PFOS ledes ind i projektområdet?
Afføring og urin: bakterier, vira, parasitter.

Rengøringsmidler og husholdningskemikalier: klor, syrer, baser.

Medicinrester og hormonforstyrrende stoffer: Østrogen, bisphenol A og antibiotika mm.

Mikroplast og tungmetaller fra bymiljøet.

Vådområdet er ren natur i dag uden forurening. Som matrikkelejer vil jeg fremsætte krav om denne status fastholdes. Projektet skal et minimum dokumentere og sikre forureningskilder ikke har endestation i projektområdet.

Ved sidste kraftige regnvejr var der overløb fra kloakkerne i Slagelse og Vemmelev. Vest motorvejen sejlede i 15 cm vand.

Jeg vil ikke modtage beskidt forurenat vand på mine arealer. Den aftale jeg har indgået med Slagelse kommune vedr. vådområde projekt, indeholder kvælstofbekæmpelse. Det nye vådområde er ikke et regnvandsbassin. Vandkvaliteten skal være fin og i orden inden det tilledes.

Miljøkonsekvens rapporten springer let og elegant hen over emnet spildevand – gråt som sort. Dette emne skal genbehandles og beskrives seriøst. Hvis tilladelse meddeles uden yderlige behandling, er det min hensigt at gøre indsigelse.

De projekterende ingeniører og andre fagfolk har adgang til sidste års PULS-data fra oplandet, som viser rekordår for udledning af urensat spildevand.

I realiteten kan det være meget værre idet det ikke er alle overløb der tælles med. Disse udledninger kommer – ikke drypvis – ikke i enkelte uheld. – men året rundt, som en konstant, fedtet og bakteriebefængt strøm af menneskeligt affald, kemikalier, medicinrester og husholdningsgifte.

Det vil være en katastrofe for vådområdeprojektet, hvis vandkvaliteten ikke er dokumenteres rent inden det havner i naturen.

Tilladelser

Der er en del store konflikter, som skal behandles først og som vil afhjælpe en del udfordringer i vådområdet.

- Fredningskendelsen skal ændres.
- Dispensationen for Vandløbsloven skal fornyes.
- Dispensationen for Naturbeskyttelsesloven skal fornyes.
- Kystdirektoratet skal give dispensation.
- Kvælstofberegningen skal opdateres.

Der savnes en samlet oversigt over mangler dispensationer.

Kvælstofberegningen

Her forstås ikke, at man ikke medregner temperatur i beregningen, da dette forhold er helt afgørende. Det skal være et krav i beregningen, da kvælstofomsætningen er meget lav ved lave temperaturer, hvor engene oversvømmes. Modsat vil der ikke optages den mængde kvælstof som opgivet og som jeg forstår, er grundlaget for tilskuddet fra EU. Beregningen må ikke opstilles sådan, at man kun tilgodeser mulighederne for tilskud fra EU, men skal udelukkende afspejle den optaget mængde kvælstof.

- Regulativet for Tude Å skal revideres. Vandløbet ændres væsentligt med en forlængelse på 3000 meter og er i øvrigt gjort ugyldig ved en kendelse fra klagenævnet i 2023.

- Regulativet for Bækkerenden skal opdateres / ændres.
- Regulativet for Sortesvælgsrenden skal opdateres / ændres.
- Regulativet for Hulhøjrenden skal opdateres / ændres.
- Målsætningerne i de gældende vandplaner skal revurderes og der skal søges om dispensationer.

Jeg ser ikke ovenstående indgår i projektet, hverken økonomisk og tidsmæssige rammer for ovenstående tiltag.

Det burde være klart for enhver at vedligeholdelsesproblematikken omkring Tude Å's munding medtages i projektet. Hvis mundingen ikke afleder den mængde vand som forudsat, vil afstrømningen fra vådområdeprojektet påvirkes.

Historisk har den vist sig yderst problematisk og klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde.

Tude Å's udmunding skal inddrages i vådområdeprojektet. Det er et sammenhængende system.

Udmundingen af Tude å, har ikke været vedligeholdt efter regulativet i flere år, hvilket har til flere gange fiskedød i året, samt forhøjet vandstand.

Hvordan vil man sikre de oplyste vandstande holder i projektområdet, når afstrømningen ved Storebælt ofte begrænses. Det godkendte design ved tude å, bliver stort set aldrig vedligeholdt. De udlagte sten ved mundingen er næsten væk. Tang har ofte lukkes således vand fra opstrøms ikke har kunne passere.

Klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde. Kommunen har ikke vist initiativ til udbedring. Det flytter på troværdigheden.

Hvis ikke vandet kan passere frit, afstrømme til havet, så vil vandstanden i projektområdet og opstrøms stige betydeligt. Blive hurtigt opvarmet i området med lavt vand og her vil ske omsætning af organisk stof, ilten vil blive opbrugt. Det vil være en katastrofe for livet i åen nedstrøms for vådområdet.

Tillige med den stigende regn intensitet og havvandsstigninger.

Det fremgår ej heller af projektet, hvordan de kommende havvandsstigninger vil påvirke projektet. Klimasikring bør indgå i projektet.

Kommunen har andre projekter igangværende som omhandler stigende havvand. Her må man kunne validere data og indregne / konsekvensvurdere. Synes ikke det er belyst nogen steder.

Motorvej udvidelse fra 2 spor til 2 spor + nødspar.

Motorvejen Tjæreby og Korsør udvides med nødspar.

Den ca. 9,5 km lange motorvejsstrækning mellem Korsør og Vemmelev åbnede i 1957 samtidig med bilfærgeforbindelsen fra Halskov til Knudshoved og er anlagt som en af de første i Danmark og med en vejstandard, som var gældende for 60 år siden. Oplyst på vejdirektoratets hjemmeside

Der kører ca. 40.000 køretøjer i døgnet på motorvejen mellem Korsør og Vemmelev. Etablering af afvandingslæggert for 60 år siden er uden rensning.

Før motorvej vejudvidelsen

Hvordan er det tiltænkt at vejvandet fra motorvejen skal ledes igennem projektområdet? Skal afvandingen fra motorvejen stadig ledes igennem projektområdet urensset og bundfælde i området.?

Her skal være krav om BAT bassiner.

Når motorvejen udvides

Skal være krav om fornyet udledningstilladelse med krav om BAT bassiner og olieudskillere, som bør leve op til nutidens standarder?

Hvis ikke der etableres bassiner - rensning før udledning, så vil olie og brændstoffer fra køretøjer, gummirester fra køretøjer, tjærestoffer fra asfalten, cigaret skodder og snuspakker som indeholder op til 7000 forskellige stoffer, mange som ingen på sigt kendt er følgevirkninger af ende i projektområdet.

Ejerforhold i øvrigt

Der ses ikke kørefast adgang til min ejendom [REDACTED].

Der ses ingen beskyttelse af mine ejendomme [REDACTED] og min shelterhytte, [REDACTED], Tjæreby Vejle, Vemmelev

Som jeg læser fremsendte projektmateriale bliver dette område meget vådt eller direkte oversvømmet. Jeg har tidligere opfordret til at projekterende fremsender forslag, men intet hørt.

Hvordan er adgangsvejen til mine ejendomme tiltænkt i projektet.? Jeg tænker projekterende bør rette henvendelse så en aftale kan komme på plads.

Hvilke kote ser man maksimalt vandspejl omkring min ejendom, [REDACTED]?

Hvilke kote ser man maksimalt vandspejl omkring min shelterhytte [REDACTED], Tjæreby Vejle, Vemmelev.

Bilag 4 arter

Der er ofte set flagermus om efteråret i skumringen, når vi har været på andejagt. De jager insekter.

Der er flere potentielle flagermustræer i området. Det er vigtigt at fastholde de mulige egnede levesteder for de truede dyr.

Den store vandsalamander er ofte set i vandhullerne og ynglende brudepar er set ved min ejendom, Bildsøvej 214, Matrikel 1M, Tjæreby Vejle, Tårnby.

I de lavvandede søer / områder kan man også se skrubtudser, padder og frøer. Om sommeren høres de i stor ret voldsomt.

Miljøkonsekvensrapporten synliggør at projektet har en del udfordringer.

- Hvorfor respektere projektet ikke lovgivningen – beskyttelsen af dyre & planteliv – især de fredede arter. - både dansk og international lov.

Der er vilde orkideer som er beskyttet af naturbeskyttelsesloven §29 – forbyder indsamling, opgravning og ødelæggelse. Projektet tager ikke hensyn men anbefaler en flytning. Projektet burde ha respekteret i stedet og udformet projektet anderledes.

Bilag 4 arterne er næsten alle repræsenteret i projektområdet. De vil stor set alle blive fortrængt. Projektet burde have taget dem i regning og udformet projektet på en sådan måde at arterne blev respekteret.

Slagelse kommune har §3 fredet store dele af projektområdet, som er en sikring af, hvordan området fungerer som natur på. Mine arealer er netop underlagt denne §3 fredning. Det giver simpel ikke mening, at Slagelse kommune nu vil dispensere for eget kvælstofprojekt.

Jagtinteresser

Tempelkrogen er et naturprojekt ved Isefjorden som er magen til dette projekt. Ligeledes har de jagtlige interesser været i spil for at få lodsejerne med på ideen. Der blev efterfølgende rejst en fredningssag hvor der blev indført kraftige jagtbegrænsninger. Fredningen ved Isefjorden var et direkte aftalebrud mellem myndighed og lodsejere.

Jeg er bekymret for at dette vil gentage sig i dette projekt.

Med venlig hilsen

5. Høringssvar fra Privatperson

Hermed høringssvar vedr. Tude Ådal.

Der er to høringer vedr. Tude Ådal på Slagelse Kommunes hjemmeside. Jeg indsender dette i relation til "Høring af miljøkonsekvensvurdering og §25-tilladelse for Tude Å", men hvis I vurderer at mit høringssvar ligeledes er relevant for "Høring og fremme af regulering og restaurering af Tude Å, Sortesvælgsrenden og Bækkerenden" bedes I medtage høringssvaret deri også.

Mit høringssvar starter herunder:

Slagelse Kommune

Vemmelev, 31. juli 2025

Høringssvar vedr. Tude Å-dals projektet

Det er positivt, at der nu er kommet en smule fokus på forurening som perkolat og PFAS, ift. i projektets begyndelse, hvor disse ikke umiddelbart skulle undersøges.

Imidlertid er der fortsat en række kendte forureningskilder i området, og en del af disse er fortsat bortafrænset – enten ved at man geografisk afgrænser projektet til akkurat ikke at medtage disse, eller ved at man afgrænser emnet til driftsfasen alene (da er skaden sket).

Jeg er fx bekymret for forurening fra **Forlev Miljøanlæg**, som har fungeret som losseplads i snart et halvt århundrede. I dag deponeres bl.a. asbest og PCB holdigt byggeaffald på området.

Forlev Miljøanlæg har i en årrække kendt til, at **perkolat** (regnvand, der nedsiver igennem affald og "beriges" på rejsen) siver ud fra lossepladsen. AffaldPlus, som driver anlægget, har i 2022 analyseret dette, og konstateret, at der er "et betydeligt indhold af **PFAS** i perkolatet."

Som følge af ovenstående er der konstateret **PFAS** forurening i Tude Å-dal, hvorom COWI skriver: *"Det er COWIs vurdering, at forureningens udbredelse er begrænset til et mindre område omkring udsivningsstedet (-stederne). Undersøgelsen viser, at PFAS-stofferne tilsyneladende ophobes i engområdet, hvor det findes i såvel overfladevandet, i de øvre jordlag og i græsset."*

Det er svært at forestille sig, at en omslyngning af Tude Å ikke skulle "udvide" denne forurening geografisk. Det er også svært at forestille sig, at projektet skulle kunne tilpasses, sådan at det kan gennemføres betryggende uden at denne forurening bliver (mere) problematisk, da 11 af 14 målebrønde rundt om anlægget viser forurening med perkolat.

I såvel COWIs rapport for AffaldPlus og WSPs rapport for Slagelse Kommune anbefales, at man i en årrække skal holde øje med om denne forurening forværres og spreder sig. Med andre ord; når man evt. vil kunne konstatere det, vil det være for sent. Det er simpelthen en uforsvarlig indstilling til en allerede kendt og alvorlig forurening.

I tillæg til ovenstående har Forlev Miljøanlæg gennem en årrække bortpumpet overfladevand til Tude Å. Der er stor sandsynlighed for, at dette overfladevand også indeholder PFAS, ligesom det er konstateret i tilsvarende overfladevand på AffaldPlus' miljøanlæg i Faxe.

Derudover findes også en række forureningskilder, som ikke rigtigt tildeles opmærksomhed. For eksempel, når det bortpumpede perkolat står op ad pumpebrønden på Vejlagervej, fordi ledningen, der skal føre det videre er tilstoppet og pumpningen ikke stopper af den grund. Det er sket flere gange, og medfører at perkolatet afvander i hver side af kørebanen, hele vejen ned ad Vejlagervej.

I den forbindelse kan også nævnes lastbilkørsel fra både Forlev Miljøanlæg og **RGS Nordic ("Jordrens")**. Sidstnævnte kan særligt fremhæves; i våde perioder, særligt efterår/vinter, slæbes så meget jord med lastbilerne ud fra Jordrens, at Forlevvej dækkes af jord/mudder, i et sådant omfang at kantpælene faktisk ikke virker/reflekterer, fordi også de dækkes af mudder, der slynges op fra kørebanen.

Denne forurening er næppe hverken kortlagt eller omfattet af anlæggenes miljøgodkendelse, men ikke desto mindre havner alt dette jo i grøfterne på Forlevvej, uanset om det fejes derud fra kørebanen, eller skylles derud af regnen. Dermed afvandes den forurening direkte ned i det påtænkte projektområde.

Som gående oplever man i øvrigt ofte en intens lugt på netop den strækning. Der er tale om en meget kemisk lugt i retning af dieselolie, og lugten må vel indikere, at der føres partikler med luften.

Endeligt er der også helt tydelige og kortlagte forureninger, fx **skydebanen**, som nævnes konkret i projekt materialet. Det er uden tvivl også værd at undersøge, men set i lyset af ovenstående er det næppe den mest afgørende forureningskilde, projektet kommer i berøring med – om end det er den, der umiddelbart undersøges mest grundigt.

Med fx **perkolat/PFAS** forureningen fra Forlev Miljøanlæg er den eneste umiddelbare "trøst" at den slags generelt føres "direkte" til havet. Men risikerer ændringen af Tude Ås forløb at sprede denne forurening over et langt større område, når "vejen" til havet ændres? "Nok ikke, men I bør holde øje med det," siger WSP i deres rapport.

I slutningen af halvfjerdserne skrev flere borgere i området til det daværende Vestsjællands Amt ifm. anlæggelsen af Forlev Miljøanlæg, at den projekterede membran under Forlev Miljøanlæg ville blive utæt med tiden. En overingeniør ved amtet kunne berolige bønderne med, at deres bekymringer var grundløse. Det var de dog som bekendt ikke.

Gentager historien sig mon nu?

6. Høringssvar fra Privatperson

Det er mig uforståeligt at Å Drejningen med den nye sluse skal ændres så mit areal bliver halveret, med hensyn til afgræsning af mit kødkvæg. Vi er blevet lovet i 8 år, at når den nye Å Drejning kommer vil vandstanden faktisk falde. Hvordan kan man tillade sig at ødelægge andres ejendom og landskab, halvere græsarealer grundet manglende vedligeholdelse af eksisterende sluseport.

Jeg er ikke interesseret i at få erstatning, ønsker bare at bruge mine enge som før. Kommer der ikke en ny sluse der lukker ved højvande/vestenvind, ødelægges halvdelen af gårdens græsarealer. Det kan gøre at jeg må sælge ejendommen i håb om at Slagelse Kommune kan købe hele ejendommen eller skaffe tilsvarende areal i nærheden af gården.

Som jeg forstår er Å Drejningens projektet ikke som vi blev lovet.

Når man afgiver jord til projektet og accepterer det på de betingelser, at ny sluse vil komme og lukke ved højvande som den gamle.

Kommunen har i en årrække udbetalt erstatning for ekstra foderomkostninger grundet manglende græsarealer, da højvandsslusen ikke virker. Det er EU støttede afgræsnings arealer.

7. Høringssvar fra Privatperson

Jeg kan ikke tiltræde erstatningsaftalen vedr. Tude Å Projektet, da min jord er væsentlig mere værd, end det der er beregnet i denne aftale, sagen bedes venligst indbragt for taksationsmyndigheden.

8. Høringssvar fra Privatperson

vedr. Tude Å Projektet

jeg kan IKKE tiltræde erstatningsaftalen, da min jord er væsentlig mere værd, end det der er beregnet i denne aftale.

Jeg er meget uenig i beregningen, da jordpriserne i området er min. 210.000 kr pr HA

For mig vil projektet betyde at jeg skal købe andet jord til min ejendom, da engen vil blive for våd til at kunne bruges til afgræsning som nu.

Jeg kan ikke bruge jeres løse forklaringer om at jorden kun skulle blive våd i mindre hyppig og kortere varighed end nu. Jeg er afhængig af at den eng jeg ejer, kan bruges som den altid har

kunnet. Når jeg søger EU tilskud på engen, har jeg også forpligtelser til at engen skal afgræsset ellers inddrages tilskudet. Dette miljøtilskud får jeg da jeg hverken sprøjter eller gøder engen. Og det vil jeg ikke gamble med, da Slagelse Kommune jo ikke garanterer at de dækker dette evt. driftstab fremadrettet, hvis engen er for våd til afgræsning

Engen giver nu, under normale omstændigheder 6000 FE pr HA på en sæson, til køerne der afgræsser.

Og med våd eng, vil dette falde til 0 FE.

Dvs jeg vil miste 310.000 kr hver år, da jeg ikke længere kan have køerne og 40.000 kr i EU tilskud

På kortet (fra Niras) som vi fik udleveret af Slagelse kommune til et møde for år tilbage, i 2021, vil der udfra jeres beregninger, som er skitseret på kortet, være mest vand på det højeste punkt i min eng. Dette kan jo ikke stemme overens med virkeligheden, og det giver ikke tillid til at tro, at Slagelse kommune kan forudse hvordan min eng bliver påvirket af dette projekt.

Når sagen har været hos taksationsmyndigheden, skal erstatningen falde 14 dage efter og ikke først når projektet er færdigt. Da vi dels har store udgifter til rådgiver og dels kan Slagelse kommune ellers forhale sagen og der kan komme andre projekter der overhaler indenom! Projektet har kørt i over 15 år og det er endnu ikke færdigt

I øvrigt tror jeg ikke Slagelse Kommune har lovhjemmel til at sende sagen til kommissionsmyndighederne, da I har modtaget over 32 millioner kroner til Å-projektet fra staten.

Hvor kan jeg se hvor de 57 millioner kroner der oprindeligt var i Å-projektet, er forsvundet hen?

9. Høringssvar fra Privatperson

Ang. Høring Tude Ådal projektet.

Jeg har tidligere påpeget at pumpekapaciteten ved de nye pumpestationer i indre og ydre vejle er for lille, desværre er intet blevet ændret. Problemet er blevet tydeliggjort i denne uge med 120mm regn så der i dag 27-7 2025 står vand på min. 50-60 ha i indre og ydre vejle selvom pumperne pumper maksimalt. Dette store bassin mister vi når de nye diger etableres og størstedelen af dette vand vil blive opstemmet på landsiden af digerne med store oversvømmelser til følge, og det vil ske hver gang der kommer store nedbørsmængder. Da det ifølge vandløbsloven er forbudt at etablere anlæg der forringer afvandingen af de bagved liggende arealer er det kommunens pligt at sikre at dette vand kommer videre, det kan kun ske ved at der installeres ekstra pumper der kan startes når der kommer store mængder nedbør. Det nytter ikke at etablere nye pumper efter fortidens data når alle ved at der kommer langt større nedbørsmængder nu og i fremtiden. Nu er det blevet den

30-7 og der står specielt i indre vejle endnu mere vand så jeg mener det er uansvarligt at bygge disse diger hvis ikke der sikres en langt større pumpe kapacitet.

Uden sammenhæng i øvrigt er der spørgsmålet om den erstatning som jeg er blevet lovet for den del af min jord der indgår i projektet da den ordning i mellemtiden er blevet afskaffet, så jeg har brug for en skriftlig kommunal garanti for at jeg stadigvæk vil få udbetalt erstatningen også selvom kommunen i mellemtiden har udpeget jorden som paragraf 3 område.

10. Høringssvar fra Privatperson

Vedrørende højvandslukket på Tjokholmdæmningen fremgår af projektbeskrivelse at i tilfælde af DMI varsel om vandstand på 1.25 DVR vil den åbning i lukket der er beskrevet blive lukket.

Gennemløbet ved broen over Bildsøvej bliver permanent lukket.

Det betyder at ved en stormflods situation på over kote 1.25 vil det område vandet kan brede sig være begrænset af

Tjokholmdæmningen, Bildsøvej og spunsvæggen (kote 2.00-2.35) mod grundejerforeningen 18D, vil det betyde større risiko for oversvømmelse af vores område. Er der taget hensyn til den situation i projektet.

11. Høringssvar fra Forening

Høringssvar vedrørende regulering og restaurering af Tude Å. sag: 24-008101

Vi kan ikke som lodsejer med jord opstrøms for Tude Å projektet, acceptere den af Slagelse kommune tilbudte kompensation/værditab

for forsumpning /oversvømmelse af arealer som vi stilles i udsigt til i det nye projekt.

For vores vedkommende, er det et engangsbetrag på 1632 kr.

Det kan på ingen måde kompensere for det tab, som mere vand på engarealet vil give.

Der skal også tages højde for andre ting. Herlighedsværdi, som kunne gå ud til åen for at fiske ,det er ikke muligt nu pga. af jorden er sumpet og man sidder fast.

Den samme forsumpning forhindrer også at engene ikke om sommeren i længere perioder ikke kan afgræsses af vores kødkvæg ,som så mangler foder.

Det har stor betydning for økonomien i driften ,på et landbrug ,da dyrene så må fodre med andet foder på stald.

Det er en værdi forringelse at ejendommene, at engene ikke er brug bare , afgræsning eller jagt.

Det er trist at se hvordan den forfaldende sluse og manglende funktion gennem de sidste 5 år mm. har ændret den fredede Å dal.

Der gennem 30 år har kunnet afgræsses ,nu desværre, fremstår sumpet ,tilvokset af Elletræer og høje siv, så Å på flere strækninger ikke kan se fra Trampe stien.

Stien som går mellem Næsby og nu Unescos verdensarven, Trelleborg . Slagelse kommune har også været interesseret i at stien /engene bliver hold af græssende dyr.

Der har altid været et godt samarbejde om dette. Men nu er det i 2 år ikke muligt, grundet vanskeligt at holde et strømhegn pga. opvokset siv og oversvømmet hegnstråd.

Arter ,Orkidéer, Kodriver ,Hjertegræs, mm. Frøer kvækkene i foråret høres næsten ikke ,flagermus og mange fugle og insekter ses næsten ikke . Viber, får hvert forår reder og unger skyllet væk, når havet kommer ind og oversvømmer engene, opstrøms for broen, Møllesøen.

Med det i mente ,har vi ikke megen tiltro til at de forhold ,ikke bare gentages med "Ny sluse " hvis den ikke kan lukke .

Ikke kun ved ekstreme forhold men også ved meget regn og storm fra Vest ,i sær om sommeren.

For at hindre at havvand presses ind og optager pladsen i vejlerne.

Så der er plads til vand fra Åen og tilløbende render.

Smolt passagen i slusen burde også i korte perioder kunne lukke .Måske skulle bredden på den, være 25 cm når den er åben ,i stedet for de planlagte 50 cm, som hvis det er korrekt forstået, er med årsagende til vandstand stigning opstrøms ,uden for projektet, bliver højre end det der blev lover os ,lodsejere, ved

projektets begyndelse for mange år siden.

Med den årrække der er gået, er der så i projektet, taget nok højde for de klimaændringer der er begyndt ? Det er et stort vandopland som Åerne og rend skal transportere vand væk fra.

Tidligere har Å systemet, med render været som en rolig "vandlandevej "med det vi ser ind i med øget nedbørsmængde og flere storme, skal Åen omstille til en 3 sporet "vandmotorveje ".

Nu ,10 dage efter juli sommerskybrud 125mm, står meget stadig oversvømmet ,marker, render og vandløb. Det vil forekomme oftere med udsigt til øget nedbørsmængde.

Nu er der en god chance for at tage højde

for at gøre det bedre her i kommunen og sikre værdier.

Hvis ikke kommunens midler ikke rækker, grundet andre forbyggende projekter.

Så må der kunne søges og gives kompensation til at den gamle forfaldende sluse og bro repareres, så der fremover er et værn mod oversvømmelse af Å dalen med mere.

med venlig hilsen

12. Høringssvar fra Forening

Spørgsmål/kommentarer til høring af miljøkonsekvensvurdering og §25-tilladelse for Tude Å.

I tilladelsen bruger kommunen en generel vurdering lydende ”Projektet vurderes at have en lille/ubetydelig påvirkningsgrad på”.

Denne vurdering er brugt som et generel svar i følgende afsnit:

1. Befolkning og menneskes sundhed med henblik på friluftsliv og rekreative interesser.
2. På arter som brud, spidssnudet frø med fl. Nævnte arter
3. Jordarealer, jordforurening, jordhåndtering og terrænregulering.
4. Spildevand, grundvand og overfladevand m. fl. I anlægsfasen og projektet om kemisk påvirkning.
5. Kulturmiljø og kulturarvsarealer.
6. Havstrategi og kyst.
7. Beskyttede sten- og jorddiger.
8. Natura- 2000 områder.

Endvidere har Slagelse kommune vurderet at afsnøringen til to blinde løb ikke vil have betydning for målopfyldelsen i Tude Å, da vandudvekslingen herfra til resten af vandområdet, vil være begrænset.

På alle disse punkter har kommunen foretaget et skøn, men et skøn kan være forkert og virkeligheden viser sig at blive helt anderledes, således at de skønnede forhold bliver til større eller mindre gener.

Er der indtænkt hvorledes evt. problemer med disse forhold skal løses hvis/når det skønnede viser sig ikke at holde og der opstår gener og problemer omkring disse forhold?

De to afsnørede strækninger af Tude Å vil til dels blive områder med stillestående vand, som ofte giver dårlig vandkvalitet med lugtgener til følge.

Er der indtænkt mulige løsninger hvis dette problem opstår?

13. Høringssvar fra Forening

Vedrørende sag: 24-008101 - Høring og fremme af projekt for regulering og restaurering af Tude Å m.v.

Jeg anerkender herved modtagelsen af Kommunens høringsbrev af 6 Juni 2025.

Såvel på egne vegne som på vegne af grundejerforeningen Frølunde Fed i min egenskab af formand for samme skal jeg hermed gøre indsigelse mod fremme af projektet samt miljøkonsekvensvurderingen og den hermed forbundne paragraf 25-tilladelse.

Som begrundelse herfor skal jeg i det hele henvise til høringssvar af 29 juli 2025 (høringssvar 1 red.) og samt de fejl og mangler, herunder i form af manglende lovhjemmel til enkeltheder i projektet, samt uklarheder vedrørende projektet og miljøkonsekvensvurderingen og den påtænkte paragraf 25 tilladelse, der påpeget i det nævnte svar, som jeg og Grundejerforeningen i det hele kan tilslutte os.

Særligt for så vidt angår det i projektet planlagte nye pumpelag skal jeg fremhæve, at Grundejerforeningen på det bestemteste modsætter sig at sommerhusejerne bliver inddraget i et nyt pumpelag, der i realiteten udelukkende er begrundet i projektet, og som ikke har nogen nytteværdi overhovedet for de berørte sommerhusejere.

14. Høringssvar fra Forening

Udsætningsforeningen har ikke indsigelse til det beskrevne projekt, dog tager vi forbehold for ændringer i forbindelse med andre indsigelser.

Det er vigtigt for udvandring af smolt, at brinkdiger og smoltriste bliver udført som beskrevet.

Der er ingen undersøgelser af fiskebestandenes sammensætning og mægtighed. Flodlampreten, der er rødlistet er ikke nævnt med et ord, den er fundet i Tude å i forbindelse med smoltundersøgelsen i 2013.

Ligeledes er det vigtigt at munden holdes fri, så der ikke bliver ophobet dødt materiale, med iltvind og dannelse af svovlbrinte til følge. (NIRAS 2.4)

Vi forventer også der bliver lavet et nyt regulativ for projektområdet.

15. Høringssvar fra Forening

Vedr. Høring og fremme af projekt for regulering og restaurering af Tude Å, Sortesvælgsrenden og

Bækkerenden (materialet af 15. maj 2025, Sag: 25-001667)

På vegne af medlemmerne i Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å (herefter benævnt Å-lavet)

fremsendes her vores høringssvar til Slagelse Kommunes projekt for genslyngning af nedre del af Tude Å med et tilhørende vådområde.

Det er vores ønske, at dette høringssvar fra medlemmerne i Å-lavet vil være med til at sikre, at alle relevante forhold bliver belyst og adresseret, før projektet for regulering og restaurering af Tude Å bliver realiseret. Det er vigtigt, at både de miljømæssige og økonomiske konsekvenser for berørte lodsejere analyseres grundigt, og at alle berørte lodsejere føler, at deres bekymringer og interesser bliver hørt.

Efter Kommunens Åbent Hus-arrangement i Jagtforeningen den 12. juni 2025 om Tude Å projektet har der blandt de berørte lodsejere været flere uklare punkter og bekymringer, som det er vigtigt at pointere i nærværende høringssvar.

Værdiforringelse af de berørte områder

Å-lavet noterer sig VVM-rapportens foreløbige vurdering, hvori der i materialet af 15. maj 2025, (Sag:

25-001667) på side 6 står: "Projektet vil have en negativ indflydelse på de afstrømningsmæssige forhold, men de grundejere som indgår i vådområdeprojektet modtager en økonomisk kompensation

for deltagelse af projektet, som der er indgået aftaler om. Der vil endvidere blive ydet en erstatning til de lodsejere i ådalene opstrøms for vådområdeprojektet der som konsekvens af projektet vil opleve forringet afvanding."

Netop **projektets negative indflydelse på de afstrømningsmæssige forhold giver anledning til**

bekymringer hos de berørte lodsejere. Flere lodsejere driver erhverv på de berørte arealer og en del

har valgt at bosætte sig i området. For flere lodsejere kan de erhvervsmæssige muligheder og livsværdier, som området i den nuværende tilstand tilbyder, ikke erstattes. I det lys vil Å-lavet gerne

bidrage med en objektiv vurdering af de værdiforringelser, som en eventuel gennemførelse af

ovenstående projektforslag fører med sig.

En af de centrale bekymringer er, hvordan projektets udformning og implementering vil påvirke vandstanden opstrøms og drænforholdene for de omkringliggende arealer. I det lys synes erstatningen til lodsejere opstrøms i projektområdet urealistisk lave. Erstatningerne lader til at afvige

langt fra den værdiforringelse, som erstattes inden for projektområdet. I dette høringssvar skal det pointeres, at det har høj prioritet for Å-lavet, at **såfremt der ikke kan opnås enighed med lodsejerne**

vedrørende erstatningsopgørelserne, kan Å-lavet ikke tilslutte sig en accept af gennemførelse af det

projekterede projekt for regulering og restaurering af Tude Å.

De lave erstatninger for kompensation af de forringelser af arealerne som følge af den kommende vandstandsstigning opstrøms er uforståelige og skaber modvillighed mod projektet. Erstatningerne skaber utryghed om arealernes fremtidige anvendelse. På den ene side viser behovet for erstatninger, at arealerne forringes. På den anden side er erstatninger så lave, at de reelt ikke afspejler de forringelser, der sker af arealerne. De lave erstatninger bidrager til usikkerhed om den model, der er anvendt til beregning af den kompensation, der her skal gives.

Der bør skabes en **mere transparent proces omkring erstatningsopgørelserne**, så lodsejerne har

bedre mulighed for at forstå beregningsgrundlaget og komme med indsigelser til de værdiforringelser, som projektet medfører, specielt opstrøms oven for projektområdet i Tude Å og Vårby Å. En inddragelse af lodsejerne kan være med til at fremme en fælles forståelse og opbakning

til projektet, hvilket ville gøre det lettere at gennemføre projektet uden større konflikter. Der bør endvidere afsættes midler i projektet til dækning af rådgiveromkostninger i forbindelse med erstatningsopgørelsen. Dette omfatter bl.a. møder sammen med de berørte lodsejere, hvor eksterne,

uvildige rådgivere gennemgår mulighederne for erstatning samt grundlaget for erstatningernes størrelse.

Smoltheget og slusen

Det projekterede smoltheget vil bidrage til yderligere at øge vandstanden opstrøms i Tude Å og Vårby

Å. Dermed øges risikoen for, at tilstødende arealer opstrøms oversvømmes. **En nærmere analyse af**

smolthegnets effekter på vandstanden og næringsstofomsætningen bør indgå i den endelige vurdering, da det potentielt modarbejder projektets hovedmål om at reducere kvælstofudledningen til Storebælt. Hvis smoltheagnet begrænser kvælstofreduktionen, vil det være nødvendigt at genoverveje udformningen af denne del af projektet.

Desuden skal der sikres en tilstrækkelig bredde på slusen for at minimere risikoen for oversvømmelser og for at sikre en mere effektiv vandgennemstrømning. Det foreslås, at der opsættes målestationer opstrøms i projektområdet, så de beregnede vandstandsstigninger i projektet kan blive verificeret med virkeligheden. Hvis målinger af vandstanden viser sig at være større end beregnet (jf. Ni ras beregninger som indgår i Kommunens "Ansøgning Om Regulering Tude

Ådal", se vedlagte bilag), må det nødvendigvis medføre ændringer i konstruktionen af å-løbet og en

øget erstatning til de berørte lodsejere.

Det bør pointeres, at **slusen skal lukkes ved høje vandstande**, og såfremt det giver mening, i situationer hvor tang ved udløbet forhindrer vandgennemstrømning til Storebælt. Det ophobede vand bag slusen, vil ved åbning af slusen efterfølgende skylle tangen retur til Storebælt og dermed skabe vandgennemstrømning til Storebælt.

Fremtidens klimaændringer

Til sidst er det vigtigt at nævne, at Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å finder det **kritisabelt**,

at de igangværende klimaforandringer ikke er med i analyserne af kommende afvandingsforhold

og vandstandshøjder i Tude Å og Vårby Å. Det drejer sig både om den situation, hvor projektet for regulering og restaurering af Tude Å gennemføres, og hvis det ikke gennemføres. Det bør overvejes,

hvordan projektet kan integreres i en bredere klimastrategi for Slagelse Kommune og lokalområdet,

hvor der vil komme mere nedbør, samtidig med at vandstandene i havene stiger. Begge forhold øger

behovet for mere effektiv afvanding fra oplandet specielt ved hændelser med kraftig nedbør, samtidig med at vandstandene i Storebælt stiger. Det er vigtigt at sikre, at de reguleringer og restaureringer, der gennemføres i nedre Tude Å, ikke blot tager hensyn til de kortsigtede effekter for

lodsejere, men også de langsigtede konsekvenser for afstrømning og vandstande på de tilstødende

arealer.

Afslutningsvis er det vores opfattelse, at dialogen mellem Slagelse Kommune og Vandløbslavet for nedre Tude Å og Vårby Å er god. Derfor står vi også til rådighed for Kommunen i forbindelse med udmøntning og gennemførelse af initiativer, som vil imødegå de bekymringer og frustrationer, som projektet for regulering og restaurering af Tude Å medfører hos berørte lodsejere.

Med venlig hilsen

Bilag vedlagt

16. Høringssvar fra forening

Hej Slagelse kommune

Ang. Høring Tude Ådal projektet.

Jeg har tidligere påpeget at pumpekapaciteten ved de nye pumpestationer i indre og ydre vejle er for lille, desværre er intet blevet ændret. Problemet er blevet tydeliggjort i denne uge med 120mm regn så der i dag 27-7 2025 står vand på min. 50-60 ha i indre og ydre vejle selvom pumperne pumper maximalt. Dette store bassin mister vi når de nye diger etableres og størstedelen af dette vand vil blive opstemmet på landsiden af digerne med store oversvømmelser til følge, og det vil ske hver gang der kommer store nedbørsmængder. Da det ifølge vandløbsloven er forbudt at etablere anlæg der forringer afvandingen af de bagved liggende arealer er det kommunens pligt at sikre at dette vand kommer videre, det kan kun ske ved at der installeres ekstra pumper der kan startes når der kommer store mængder nedbør. Det nytter ikke at etablere nye pumper efter fortidens data når alle ved at der kommer langt større nedbørsmængder nu og i fremtiden.

17. Høringssvar fra Myndighed

1. august 2025

Vejdirektoratets bemærkninger til høring og fremme af projekt for regulering og restaurering af Tude Å, Sortesvælgsrenden og Bækkerenden samt høring af miljøkonsekvensvurdering og udkast til §25-tilladelse

Vejdirektoratet har den 6. juni 2025 fra Slagelse Kommune modtaget høring om projekt for regulering

og restaurering af Tude Å, Sortesvælgsrenden og Bækkerenden samt miljøkonsekvensrapport og udkast til en §25-tilladelse efter Miljøvurderingsloven, der er en afgørelse om at imødekomme projektet. Høringsfristen er den 1. august 2025.

Slagelse Kommune ønsker at etablere et vådområde på en del af arealerne syd for Tude Å omkring

Bækkerenden og Sortesvælgsrenden, samt områderne Store Vejlen og Lille Vejlen.

Projektet er en del af realiseringen af indsatsprogrammet i Vandområdeplan 2015-2021. Det overordnede formål er at reducere kvælstofbelastningen til Smålandsfarvandet ved en generel hævnning af områdets vandstand.

Af projektbeskrivelsen fremgår det, at det ansøgte projekt omfatter etablering af et vådområde i arealerne syd for Tude Å. Projektområdet omfatter arealerne omkring Bækkerenden og

Sortesvælgsrenden samt områderne Store Vejlen og Lille Vejlen. For at kunne etablere vådområdet,

skal Tude Å genslynges til sit oprindelige forløb ned om Næsby Fed igennem Sortesvælgsrenden og

den nedre del af Bækkerendens eksisterende forløb til eksisterende udløb i Tude Å.

Projektet omfatter desuden følgende tiltag:

- Regulering og restaurering af Tude Å
- Regulering af Sortesvælgsrenden
- Regulering af Bækkerenden
- Etablering af 2 overkørsler og 1 overgang over Tude Å
- Etablering af ny bro ved Bildsøvej
- Etablering af smoltgitter under Broholmvej
- Etablering af brinkdiger langs med Tude Å i Lillevejlen
- Fjernelse af pumpe og etablering af højvandslukke i dæmningen ved Tjokholm

- Nedlæggelse af eksisterende pumpelag
- Etablering af 6 pumpeanlæg i forbindelse med udvidelse af eksisterende pumpelag
- Etablering af nye diger
- Anlæg af nye og regulering af eksisterende grøfter langs etablerede diger.

Af høringsmaterialet fremgår det, at projektet vil påbegyndes start-midt oktober 2025, så snart alle myndighedstilladelser foreligger. Den samlede anlægsperiode kan opgøres til 64 uger, såfremt arbejder udføres i serie. Det anbefales dog at udføre arbejderne parallelt, og det forventes at anlægsperioden på denne måde kan nedsættes til et år.

Figur 1-1. Oversigt over projektområdet. Det nuværende forløb af Tude Å løber mod vest ud i Storebælt umiddelbart nord for projektområdet.

Figur 1 Viser projektområdet.

Vejdirektoratet har i perioden forår 2023 til ultimo 2024 gennemført en miljøkonsekvensvurdering. Vi

henviser til miljøkonsekvensvurderingen.

Der er undersøgt to løsninger hvor nødsporet er gennemgående (løsning A) hhv. afbrudt (løsning B)

ved bygværker.

Ved Forslag A etableres gennemgående nødsfor, hvilket betyder, at bygværker med overførte lokalveje skal udskiftes (herunder broen på Bildsøvej) og andre bygværker ved underførte lokalveje

skal ombygges. Ved Forslag B afbrydes eller indsnævres nødsfor ved de eksisterende bygværker,

som dermed kan bevares.

I Forslag A, hvor broerne skal udskiftes, vil motorvejen blive lukket en weekendnat for hver bro. Her

vil trafikken blive ledt via de omkringliggende veje, mens broen rives ned. Ved byggeriet af den nye bro bliver kortvarige pladskrævende arbejder udført om natten. Ved arbejdsområderne med broarbejder vil bredden af de to spor blive reduceret og hastigheden nedsat. Den overførte lokalvej,

vil være lukket i 10-12 måneder, mens den nye bro bygges. Imens vil den lokale trafik blive omlagt til

andre veje. Omkørslerne planlægges, så krydsninger der kan bruges som hinandens omkørsel, ikke

bliver spærret samtidig. Lokalt ved broer lægges trafikken ud til siden i smalle spor mens broens midterste understøtning etableres.

I forslag B indgår sænkning af motorvejen, hvorfor trafikken i en periode vil blive ledt hen over ramperne.

I kan læse nærmere om nødsforprojektet her: [https://www.vejdirektoratet.dk/mkv/noedspor-paavestmotorvejen-](https://www.vejdirektoratet.dk/mkv/noedspor-paavestmotorvejen-mellem-korsoer-og-vemmelev)

[mellem-korsoer-og-vemmelev](https://www.vejdirektoratet.dk/mkv/noedspor-paavestmotorvejen-mellem-korsoer-og-vemmelev), og de tekniske dokumenter samt

miljøkonsekvensrapport findes her: [https://www.vejdirektoratet.dk/mkv/noedspor-paavestmotorvejen-](https://www.vejdirektoratet.dk/mkv/noedspor-paavestmotorvejen-mellem-korsoer-og-vemmelev/baggrund/baggrundsrapporter)

[mellem-korsoer-og-vemmelev/baggrund/baggrundsrapporter](https://www.vejdirektoratet.dk/mkv/noedspor-paavestmotorvejen-mellem-korsoer-og-vemmelev/baggrund/baggrundsrapporter): Vi kan til orientering

oplyse, at anlægslogistikken med omkørsler er beskrevet i vejteknisk notat, og der ligger også et forslag til anlægstidsplan. Vejdirektoratet skal understrege, at der er tale om en foreløbig tidsplan.

Vejdirektoratet bemærker, at der endnu ikke er truffet politisk beslutning om projektet. Der er derfor

ikke på nuværende tidspunkt truffet beslutning om, hvorvidt forslag A eller B gennemføres.

Vejdirektoratet har noteret sig, at den fremsendte miljøkonsekvensvurdering (dateret 30. april 2025)

indeholder en redegørelse for de trafikale forhold og en vurdering af behovet for afhjælpende foranstaltninger.

Af miljøkonsekvensrapportens afsnit 17.6 under Miljøvurdering fremgår det om transporten i anlægsperioden:

☐ Anlægsperioden forventes at være 1 år (Slagelse Kommune, 2017).

¹Det kræver vejmyndighedens tilladelse at opføre bygværker og andre blivende anlæg inden for de arealer, der er omfattet af en vejbyggelinje.

4/6

☐ Transportarbejdet består af jordkørsel internt i området. Denne kørsel vil foregå dels på interne veje, dels på private veje og dels på Bildsøvej. Samlet skal der opgraves 114.500 m³ jord. En lastbil medtager omkring 22 m³ pr last, så med antagelse om en relativt jævn fordeling af kørsel af jord i projektområdet, kan der regnes med ca. 5.204 lastbiler i alt eller ca. 23 lastbiler om dagen (forudsat 225 arbejdsdage på et år). En del af denne transport vil foregå via delstrækninger på Bildsøvej.

☐ Der etableres en interimsvej omkring delstrækningen ved broen over Bildsøvej i forbindelse med udskiftningen af broen. Med denne vej vil der under hele anlægsperioden være passage ved Bildsøvej. Det er dog ikke fastlagt, om interimsvejen bliver tosporet. Hvis den bliver et-sporet, vil den blive lysreguleret, hvormed der kun kan passere trafik i én retning ad gangen.

☐ Der bliver ikke etableret en interimsvej ved anlægsarbejdet på Broholmvej.

Det fremgår om transport til og fra projekt, at trafikken i anlægsfasen kommer til at bestå af lastbiler med intern jordkørsel via Bildsøvej.

"Transportmængderne forventes ikke at være i et omfang, der skaber en mærkbar ændring i fremkommeligheden i vejnettet. Dette skyldes to ting:

☐ Arbejdspladsen er koblet direkte på Bildsøvej, der – som beskrevet i afsnit 17.5 – er dimensioneret til store mængder trafik. Trafikafviklingen på strækningen er derfor robust nok til at håndtere de ekstra 23 lastbiler per dag, uden at det påvirker vejens fremkommelighed.

☐ Det antages, at transporten i anlægsfasen er fordelt jævnt hen over anlægsfasen, grundet

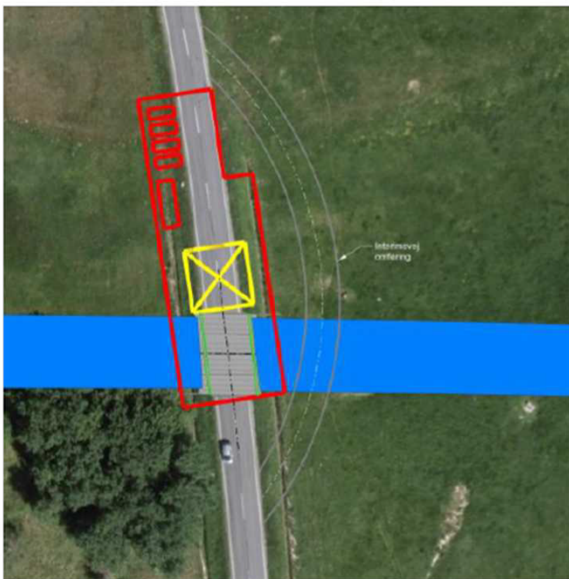
arbejdsprocesserne. Der forventes derfor ikke nogen delfaser med en særligt høj transportaktivitet. Denne antagelse betyder altså, at den daglige ekstratrafik, der forventes tilføjet til influensvejnettet, i praksis ikke vil have betydning for fremkommeligheden på vejen. Af disse årsager vurderes det derfor, at denne del af projektet har ingen/ubetydelig påvirkning på trafikmiljøet. Den trafikale påvirkning vil derfor afhænge af påvirkningen fra ombygningen af broen, som vurderes i det næste afsnit.”

Af miljøkonsekvensrapportens afsnit 17.6 under pkt. 17.6.1 Ombygning af broen ved Bildsøvej fremgår det, at ombygningen af broen som udgangspunkt kræver, at et stykke af Bildsøvej lukkes, men der indgår en interimsvej som en del af projektet.

Figur 17-2 Vejklasser i området omkring projektet. Lilla cirkel = placering af broprojektet. Kort fra Slagelse Kommunes WebGIS.

Figur 3 Kortudklip fra miljøkonsekvensrapporten, hvor placering af broprojektet er vist.

Figur 17-5. Situationsplan for ombygningen af Bildsøvej, samt interimsvéjen som skal håndtere trafikken, mens anlægsarbejdet ved Bildsøvej pågår.

Figur 4 Kortudklip fra miljøkonsekvensrapporten, hvor placering af interimsvéjen er vist.

Af miljøkonsekvensrapportens afsnit 17.6 under pkt. 17.6.2 Forlængelse af rørunderføringen ved Broholmvej fremgår det, at forlængelse af rørunderføringen af Bækkerenden under Broholmvej vil kræve, at vejen i løbet af anlægsperioden bliver lukket i en kortere periode.

Af miljøkonsekvensrapportens afsnit 17.6 under pkt. 17.6.3 Samlet vurdering og pkt. 17.7

Afværgeforanstaltninger fremgår det, at den samlede vurdering af de to delprojekter er, at der i alt vil

være en lille negativ påvirkning på trafikmiljøet, og da projektet vurderes maksimalt at have en lille påvirkning på trafikafviklingen, er afværgeforanstaltninger ikke nødvendige.

Af miljøkonsekvensrapportens afsnit 18 Kumulative virkninger af projektet under Omlægning af trafik

fra motorvej E20 fremgår det bl.a.: "Som beskrevet i kapitel 17, planlægger Vejdirektoratet at etablere nødspor på E20-motorvejen mellem Vemmelev (afkørsel 40b) og Korsør (afkørsel 42). I forbindelse med udvidelsen vil motorvejen i perioder være helt eller delvist ufarbar, hvorfor trafikken i

denne periode potentielt skal ledes via Bildsøvej."

Vejdirektoratet har desuden noteret sig, at det i pkt. afsnit H Trafik (s. 5) i udkast til §25-tilladelse fremgår, at bygherre skal sikre de trafikale forhold på Bildsøvej under anlægsperioden, og at det i afsnit Trafik Indvirkning (s. 8) fremgår: Samlet vurderes projektet at have en lille indvirkning i anlægsfasen og ingen indvirkning i driftsfasen.

Af Miljøkonsekvensrapportens afsnit 21 Afværgeforanstaltninger under Trafik (s. 243-253) fremgår

at: "Som beskrevet i kapitel 18, kan der forekomme en væsentlig trafikale belastning, på grund af de kumulative effekter mellem Tude Ådals-projektet, mere specifikt udvidelsen af broen ved Bildsøvej, og Vejdirektoratets planlagte etablering af nødspor mellem Vemmelev og Korsør. Det vurderes, at hvis den interimsvej der anlægges i forbindelse med boudvidelsen, bliver enkeltsporet, vil der være

behov for at koordinere anlægfaserne mellem boudvidelsen og motorvejsudvidelsen." Det er Vejdirektoratet enig i.

Det er således en udfordring, hvis det viser sig, at der er sammenfald mellem anlægsperioderne for

de to projekter, jf. ovenfor.

Vejdirektoratet henstiller til, at der skal ske en tæt koordinering mellem Tude Ådals-projektet og Vejdirektoratets nødsporsprojekt.

Ifølge høringsmaterialet, vil projektet omkring Tude Å bl.a. indebære, at der sker en regulering af Bækkerenden på en del af strækningen nord for motorvej E20.

Bækkerenden krydser motorvejen, men projektet vil ikke indebære en påvirkning af Bækkerenden ved eller tæt på motorvejen. Vejdirektoratet har derfor ikke bemærkninger til projektet set i forhold til

vandløb/vådområder, forudsat at projektet ikke indebærer en forringelse af vandføringsevnen i bækken.

Vejdirektoratet bemærker, at der i udkastet til afgørelse i vilkår B2 er stillet krav om, at erstatningsvandhuller skal etableres minimum 1 år før de eksisterende vandhuller bliver påvirkning af brakvand. Ifølge Vejdirektoratets rapport 527 – 2015 "Nye ynglesteder for padder og firben ved anlæg af veje. Best practice for bilag IV-arter", bør nye levesteder etableres mindst 2 år før de gamle nedlægges.

Vejdirektoratet ser frem til at indgå i en konstruktiv dialog med Slagelse Kommune.

Vejdirektoratet har ikke på nuværende tidspunkt yderligere bemærkninger.

18. Høringssvar fra Myndighed

Kalundborg Kommune har ingen bemærkninger til projektet.

Bilag 2 – Svar fra høringen 8. marts 2024 – 1. april 2024

1. Høringssvar fra privatperson

Høringssvar idfase vådområdeprojekt Tude ådal

Mere færdsel – nej tak

Projektet indeholder en større tiltænkt fredning som tillader mere færdsel.

Er i direkte modstrid med Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 om fredningen af Tude ådal i Korsør og Slagelse Kommuner, Vestsjællands Amt (sag nr. 2785/89).

Arealerne ved Tjokholm blandt min fars ejendom, () er indtegnet i projektforslaget omkring fredning. Men arealerne indgår ikke i projektområdet.

Den tiltænkte - åbne op - for mere færdsel er direkte skadelig, for ganske få år siden var der er større dværgernekoloni ved åmundingen. Det øget pres fra sommerhusområdet har reducere kolonien væsentlig.

- Hvorfor denne inddragelse af disse matrikler, når det er i direkte modstrid med overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 ?

Projektet bør varetage hensyn til naturen meget mere end – offentlig færdsel overalt. Derfor bør denne åbne op-fredning udtages af projektet.

Jeg anmoder, ved denne lejlighed om, at kommunen søger for fast tilsyn med at, dværgerneområdet ved Tude Å's udmunding respekteres. Idag passerer der hundeluftere ca. 1 gang i timen og dværgerne har ikke en chance, da sommerhusgæsterne har opdaget, at det er konsekvensfrit, at vandre langs stranden med løse hunde. Et gammelt skilt oplyser – færdsel forbudt på stranden i perioden..... men ingen gør noget.

Det er min bekymring at det samme vil ske, når der etableres gangbroer og stier i projektområdet. Dermed vil den påståede merværdi for fugle og dyr udeblive - måske endda blive forringet.

Dette forhold skal vurderes i VVM redegørelsen.

Forurening – nej tak

Efter at have læse notat fra UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95 dateret

d. 25. januar 2024, er det min bekymring, som ejer af flere matrikler inde i vådområdet, at mine matrikler ender som et bundfældningsområde fra hele oplandet til projektområdet.

- I Sjællandske den 11. oktober 2022 oplyses fra dagsorden i Klima- og Miljøudvalget pkt. 3, Vurdering, at Tude å ved udløbet til Storebælt har et indhold af PFAS4 på 1,9 ng/l, hvoraf 0,68 ng/l udgøres af PFOS.
- I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Udbredelsen og omfanget af de giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS skal kortlægges. Også et bud på rensningen skal på bordet. Styrelsen er bekymret for både dyr og mennesker.

- Udledningstilladelserne fra Slagelse by overholdes i dag kun til grænsen. Men der er ikke taget højde for, at afstrømningen om sommeren standser og alt spildevand står stille i lange perioder i Tude å's ydre løb. Samtidig sker der en betydelig fordampning og temperaturstigning, hvilket forstærker processen, der fører til fiskedød. Når åen forlænges med 3000 meter, vil dette problem blive uoverskueligt. Dertil kommer de store mængder ringe rensset, opvarmet og iltfattigt overfladevand, da flere bassinger ikke overholder BAT.

Uønsket spildevand / giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS

Da PFAS/PFOS findes i stort set alt, - rør plastic, maling, smøremidler osv. Kan jo kun frygte hvor stor koncentrationen bliver over tid når vandet ledes ud over så stort areal. PFAS/PFOS er unedbrydeligt i naturen og optages i planter og dyr samt mennesker som spiser disse.

Der er mange spildevandsoverløb koblet til Tude å systemet, Der ledes voldsomt store mængde urensset spildevand i systemet. Septiktanke i det åbne land. Som det næves i Niras rapport :

Organiske materiale medfører iltfrie forhold i bundvandet, særligt i sensommer og efterårssituationer med høje temperaturer. Når omsætning af organisk materiale finder sted under iltfrie forhold, dannes der svovlbrinte (H₂S) i stedet for CO₂. Svovlbrinte er akut toksisk for vandlevende organismer, og er dødelig for ferskvandsfisk ved koncentrationer over 0,025 mg/l, men allerede ved koncentrationer på 0,002 mg/l bliver ferskvandsfisk påvirket negativt. I vandprøver fra Tude Å nedstrøms angiver langt større koncentrationer.

I Sjællandske den 13. august 2022 oplyses at Miljøstyrelsen giver påbud til AffaldPlus om giftudslip i Forlev. Udbredelsen og omfanget af de giftige evighedskemikalier PFAS/PFOS skal kortlægges. Også et bud på rensningen skal på bordet. Styrelsen er bekymret for både dyr og mennesker.

Der er mange kloakindsatser netop med formål at minimere uønsket – ikke rensset – vand fra tude å opland. BAT bassiner fra forsyningsselskabet ENVAFORS A/S, læst i UDSÆTNINGSFORENINGEN VESTSJÆLLAND 95, er enten ikke etableret eller opfylder ikke reglerne.

- Man bør påbyde udbedring af disse før projektet igangsættes / realiseres?
- Forurening fra Affaldplus skal kortlægges og udbedret inden projektet igangsættes / realiseres?

Der er ligeledes mange kloakindsatser opstrøms hos nabokommunen Sorø. Sorø Spildevand A/S leder også urensset spildevand til Tude å systemet. Det fortyndes meget på turen til projektområdet, men hvis det ender i projektområdet, som stillestående vand, vil der opnås en fældning af diverse stoffer.

Da der måles store værdier af evighedskemikalier PFAS/PFOS nedstrøms, må det antages at denne mængde vil bundfælde sig i projektområdet og akkumuleres i evig tid.

- Hvordan vil projektet undgå at evighedskemikalier PFAS/PFOS ledes ind i projektområdet?

Vådområdet er ren natur i dag uden forurening. Som matrikkelejer vil jeg fremsætte krav om denne status fastholdes. Projektet skal et minimum dokumentere og sikre forureningskilder ikke har endestation i projektområdet.

Der er en del store konflikter, som skal behandles først og som vil afhjælpe en del udfordringer i vådområdet. Hvis nedenstående punkter gennemarbejdes, vil flere udfordringer bortfalde.

- Fredningskendelsen skal ændres.
- Dispensationen for Vandløbsloven skal fornyes.
- Dispensationen for Naturbeskyttelsesloven skal fornyes.
- Kystdirektoratet skal give dispensation.
- VVM vurderingen skal fornyes.
- Kvælstofberegningen skal opdateres.

Her forstår jeg ikke, at man ikke medregner temperatur i beregningen, da dette forhold er helt afgørende. Det skal være et krav i beregningen, da kvælstofomsætningen er meget lav ved lave temperaturer, hvor engene oversvømmes. Modsat vil der ikke optages den mængde kvælstof som opgivet og som jeg forstår, er grundlaget for tilskuddet fra EU. Beregningen må ikke opstilles sådan, at man kun tilgodeser mulighederne for tilskud fra EU, men skal udelukkende afspejle den optaget mængde kvælstof.

- Regulativet for Tude Å skal revideres. Vandløbet ændres væsentligt med en forlængelse på 3000 meter og er i øvrigt gjort ugyldig ved en kendelse fra klagenævnet i 2023.
- Regulativet for Bækkerenden skal opdateres / ændres.
- Regulativet for Sortesvælgsrenden skal opdateres / ændres.
- Regulativet for Hulhøjrenden skal opdateres / ændres.

- Målsætningerne i de gældende vandplaner skal revurderes og der skal søges om dispensationer.

Jeg ser ikke ovenstående indgår i projektet, hverken økonomisk og tidsmæssige rammer for ovenstående tiltag.

Jeg forstår ikke, at hele vedligeholdelsesproblematikken omkring Tude Å's munding ikke er medtaget i projektet. Hvis munden ikke afleder den mængde vand som forudsat, vil afstrømningen fra vådområdeprojektet påvirkes.

Historisk har den vist sig yderst problematisk og klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde.

Tude Å's udmunding skal inddrages i vådområdeprojektet.

Udmundingen af Tude å, har ikke været vedligeholdt efter regulativet i flere år, hvilket har til flere gange fiskedød i året, samt forhøjet vandstand.

Hvordan vil man tilsikre de oplyste vandstande holder i projektområdet, når afstrømningen ved storebælt oftes begrænses. Det godkendte design ved tude å, bliver stort set aldrig vedligeholdt. De udlagte sten ved munden er næsten væk. Tang har ofte lukkes således vand fra opstrøms ikke har kunne passere.

Klagenævnet har ved en kendelse i 2023 tilbagevist kommunens fremgangsmåde. Kommunen har ikke vist initiativ til udbedring. Det flytter på troværdigheden.

Hvis ikke vandet kan passere frit, afstrømme, så vil vandstanden i projektområdet stige voldsomt. Blive hurtigt opvarmet i området med lavt vand og her vil ske omsætning af organisk stof, ilten vil blive opbrugt. Det vil være en katastrofe for livet i åen nedstrøms for vådområdet.

Tillige med den stigende regn intensitet og havvandsstigninger.

Det fremgår ikke af projektet hvordan de kommende havvandsstigninger vil påvirke projektet.

Kommunen har andre projekter igangværende som omhandler stigende havvand. Her må man kunne validere data og indregne / konsekvensvurdere. Skal medtages i VVM redegørelsen.

I øvrigt hvordan vil projektet håndtere denne problematik.?

Motorvej udvidelse fra 2 spor til 2 spor + nødspej.

Motorvejen Tjæreby og korsør udvides med nødspej.

Den ca. 9,5 km lange motorvejsstrækning mellem Korsør og Vemmelev åbnede i 1957 samtidig med bilfærgeforbindelsen fra Halskov til Knudshoved og er anlagt som en af de første i Danmark og med en vejstandard, som var gældende for 60 år siden. Oplyst på vejdirektoratets hjemmeside

Der kører ca. 40.000 køretøjer i døgnet på motorvejen mellem Korsør og Vemmelev. Etablering af afvandslægget for 60 år siden er uden rensning.

Før motorvej vejudvidelsen

Hvordan er det tiltænkt at vejvandet fra motorvejen skal ledes igennem projektområdet? Skal afvandingen fra motorvejen stadig ledes igennem projektområdet urensset og bundfælde i området.?

Her skal være krav om BAT bassiner.

Når motorvejen udvides

Skal være krav om fornyet udledningstilladelse med krav om BAT bassiner og olieudskiller, som bør leve op til nutidens standarder?

Hvis ikke der etableres bassiner - rensning før udledning, så vil olie og brændstoffer fra køretøjer, gummirester fra køretøjer, tjærestoffer fra asfalten, cigaret skodder og snuspakker som indeholder op til 7000 forskellige stoffer, mange som ingen på sigt kendt er følger virkninger af ende i projektområdet.

Ejerforhold i øvrigt

Der ses ikke kørefast adgang til min ejendom, [REDACTED].

Der ses ingen beskyttelse af mine ejendomme, [REDACTED] og min shelterhytte, [REDACTED], Tjæreby Vejle, Vemmelev

Som jeg læser fremsendte projektmateriale bliver dette område meget vådt eller direkte oversvømmet.

Jeg imødeser gerne forslag til beskyttelse af ovennævnte ejendomme?

Jeg er bekymret for med de mere våde veje, at de bliver umulige at færdes på. Som det ses allerede nu efter vinters nedbør og færdsel med traktor, er adgangsvejen i meget ringe tilstand.

Hvordan er adgangsvejens fremkommelighed tiltænkt i projektet.?

Hvilke kote ser man maksimalt vandspejl omkring min ejendom [REDACTED]?

Hvilke kote ser man maksimalt vandspejl omkring min shelterhytte, [REDACTED].

Bilag 4 arter

Der er ofte set flagermus om efteråret i skumringen, når vi har været på andejagt. De jagter insekter.

Der er flere potentielle flagermustræer i området. Det er vigtigt, at fastholde de mulige egnede levesteder for de truede dyr.

Den store vandsalamander er ofte set i vandhullerne og ynglende brudepar er set ved min ejendom, [REDACTED].

I de lavvandede søer / områder kan man også se skrubtudser, padder og frøer. Om sommeren høres de i stor ret voldsomt.

Jeg forventer VVM redegørelsen indregner de fredede arter.

Vedlagte bilag

- Notat om Slagelse By's udledning af overfladevand i relation til Lokalplan 1283 ny arrest- og Miljøvurdering.
- Det beskudte vejvand

Med ønske om et godt projekt

Med venlig hilsen

2. Høringssvar fra privatperson

Ved gennemgang af fremsendte har jeg på bilag 15 b projektafvandingsdybder-interesseområdet-tjæreby-vejle konstateret at afgrænsningen i vestlig side af matr. 11 mellem matr.49 ie og matr. 55 ak ikke følger det eksisterende Tjørkholmsdige. Det mener jeg den bør gøre, da vådområdet ikke er søsides Tjørkholmsdiget.

Afgrænsningen er tegnet ind over en del af matr. 55 ak hvilket ikke er en del af jordfordelingsforhandlingerne.

Jeg er i øvrigt i tvivl om, om den eksisterende kortlagte vej fra matr. 55 ak over matr 1l til matr 49 t som er adgangsvej til matr. 49 gæ og matr. 49 hø er blevet slettet ved en fejl i forbindelse med jordfordelingsforhandlingerne. Jeg mener vi bør få tjekket op på dette forhold.

Såfremt ovennævnte kræver fysisk møde på stedet er jeg naturligvis til rådighed.

3. Høringssvar fra privatperson

Bemærkning til afgrænsningsnotat.

Side 1 Baggrund, 1. afsnit.

Her oplyses, at projektet er udarbejdet for at reducere kvælstof til Store Bælt. Men beregningen på 31 t kvælstof er sket med konstanter fra andet område og ikke med værdier for området. Beregningen er ikke ændret selv om arealet senere er reduceret efter de oprindelige beregninger. Der er ikke i beregningen forholdt sig til, at arealet delvist oversvømmes med saltvand i perioder. **Beregningen bør genvurderes.**

Side 1 Baggrund, 4. afsnit.

Her oplyses, at Slagelse Kommune har ansøgt Miljøministeriet om dispensation til at fravige miljømålene for denne del af Bækkerenden hvilket blev efterkommet. Men det fremgår ikke af ansøgningen til Ministeriet, at oversvømmelsen af det fremkomne vådområde vil skel med stoffer som indeholder overløb fra renseanlæg, vejvand fra vejarealer herunder også vand fra nærliggende motorvej, udsivende vand fra nærliggende losseplads med PFAS. **Nævnte dispensation bør nyvurderes.**

Side 2, 1. afsnit.

Her nævnes ikke, at der er modstand med forhøjet vandstand opstrøms Bildsøvej og heller ikke at det overvejes at eksproprieres. **Er det en forglemmelse?**

Side 2, 2. afsnit.

Her er angivet at der er fundet en aktiv styring. Hvem sikrer denne styring? Er det samme myndighed som styrer slusen under Bildsøvej, så kan det kun gå galt. **Hvem der skal styre højvandslukket skal angives.**

Side 2, Projektbeskrivelse.

I første afsnit nævnes, at det også er et naturgenopretningsprojekt, men projektområdet vil opstå som våd og vil springe i siv som ikke vil kunne afgræsses, er det **meningen?**

Side 5, 2. afsnit.

Her oplyses, at der etableres sidehængte klapper med en 0,5 m bred åbning, så der er en permanent åbning. Åbningen indrettes med en klap eller skot, som kan lukkes ved stormvarsel. **Hvem har ansvaret/erstatningsansvar og hvem skal sikre ved stormvarsel og/eller klapper ikke virker efter hensigten?**

Side 5, 3. afsnit.

Her oplyses Bækkerenden afløses af et permanent vanddække. Er det sikret, at det tilførte vand ikke indeholder overløbsvand fra renseanlæg og forurenede vejvand? Søen vil virke som bassin med aflejring af stof fra ovennævnte hvis det ikke er sikret. **Vil søen virke som bundfældningsbassin?**

Side 5, 6. afsnit.

Her oplyses, at eksisterende pumpelag nedlægges og der oprettes nyt offentligt pumpelag. **Nuværende og kommende medlemmer skal individuelt partshøres om det påtænkte projekt, herunder med oplysning om udgiften for den enkelte ejendom før og efter projektets gennemførelse.**

Side 5, 7. afsnit.

Her oplyses, at projektet er beskrevet 26. marts 2019. **Er der ikke sket ændringer i projektet siden 2019?**

Lovgrundlag og VVM-proces.

Side 6, 1. afsnit.

Oplysningen om at Slagelse Kommune skal sende en ansøgning til Slagelse Kommune om en miljøvurdering er meningsløs. Da projektet utvivlsomt har væsentlige miljøpåvirkninger har Slagelse Kommune efter loven umiddelbart pligt til at udarbejde en miljøvurdering.

Side 6, 4. afsnit.

Her oplyses, at bygherre skal oplyse hvilke alternativer der er undersøgt. **Hvilke alternativer er undersøgt?**

Side 6, sidste afsnit.

Her angives, at forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Samtlige bestemmelser i Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991 bliver fraveget ved gennemførelse af projektet. **Det skal oplyses hvorfor samtlige bestemmelser ikke følges?**

Afgrænsningsnotatet.

Side 8, 1. afsnit.

Her fravælges projektets sårbarhed grundet der ikke er væsentlige miljøpåvirkninger forbundet med projektet. **Der mangler en konsekvensvurdering hvis sluse ikke virker og diger er for lave.**

Side 8, 2. afsnit.

Miljøkonsekvensrapporten vil beskrive relationer til relevante planer. **Denne beskrivelse skal omfatte relationerne til Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december 1991.**

Side 8, 3 afsnit.

Hvis det vurderes, at der kan blive tale om en væsentlig miljøpåvirkning skal der i anlægsperioden foreslås afværgeforanstaltninger. **Der er en væsentlig miljøpåvirkning.** Derfor skal der i miljøkonsekvensrapporten foreslås afværgeforanstaltninger, herunder begrænsninger i anlægsperioder, anlægsmetoder eller ændringer af det tekniske projekt, udpegning af erstatningsnatur. Hvis der vurderes behov for overvågning for at kunne

identificeres uforudsete negative påvirkninger som følge af projektet, udarbejdes der et forslag til overvågningsprogram. **Det må forventes, at der er uforudsete påvirkninger af projektet hvorfor der skal udarbejdes overvågningsprogram.**

Miljøvurderingens indhold.

Side 8, 1. afsnit.

Her skal indgå i miljøkonsekvensrapporten hvorledes miljøet i projektet påvirkes af vand fra overløb fra renseanlæg, vejvand bl.a. fra motorvej og udsivende vand fra losseplads indeholdende PFAS.

Side 8, 2. afsnit.

I dette afsnit bør beskrives hvorledes bestemmelserne i Overfredningsnævnets afgørelse af 18. december sikres.

Side 9, 4.2.3

Her oplyses, at projektet er væsentligt for at efterleve vandområdeplanen og sikre målopfyldelsen. **Men indgår det i beregningerne hvor meget kvælstof der optages i de store oversvømmelsesområder opstrøms hvis projektet ikke gennemføres?**

Er man sikre på de tal som indgår i beregningen da de ikke er fundet i projektområdet, og er beregningen opdateret efter at projektområdet er mindre end oprindeligt?

Side 11, Planforhold.

Den påtænkte udvidelse af motorvejen med øget tilførsel af vejvand skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. **Hvad er konsekvensen?**

Side 11, Beskyttede naturtyper.

Det skal beskrives hvorledes man sikrer at arealet ikke gro til med siv og kan det våde areal afgræsses. **Hvordan sikres fremtiden?**

I driftsfasen er der forhøjet vandstand opstrøms og det ses ikke at være aftalt med berørte brinkejere. **Skal der eksproprieres?**

Side 12, Fredede og rødlistede arter.

Datagrundlaget er fra 1022 og ikke fyldestgørende. **Der skal gennemføres supplerende feltundersøgelser.** Udover de fredede og rødlistede arter er der også set det mindste rovdyr, Bruden. Den er dog ikke fredet men er meget sjælden.

Side 13, Bilag IV-arter.

Også her et forældet datagrundlag. Det skal undersøges hvad konsekvensen for de nævnte arter er og hvordan det sikres, at funktionaliteten opretholdes. **Ny og detaljeret feltundersøgelse må være et must før noget besluttet.**

Side 15, Overfladevand.

Der tilføres vand fra overløb fra renseanlæg, vejvand bl.a. fra motorvej og udsivning fra nærliggende losseplads indeholdt PFAS. **Hvilken tiltag vil blive taget for at hindre forurening fra ovennævnte?**

Side 15, sidste afsnit, regnvand.

Bækkerenden nedlægges som vandløb, da der i stedet skal være en sø. Søen vil komme til at virke som et bundfældningsbassin for ovennævnte tilløb. **Det skal ved passende tiltag sikres ikke at ske.**

Side 16 og 17, Friluftsliv og rekreative interesser.

Sidste afsnit omtales trampestier i området. Arealet er for småt til at rumme stier der vil øge færdsel i området. **Det skal sikres at der er ro til fugle så de ikke hele tiden forstyrres.** Færdsel med hunde må være bandlyst

Side 18, luftforurening.

Her oplyses at der kan opstå lugtgener i forbindelse med stillestående vand. Det skal sikres at der ikke tilføres vand med fremmede stoffer der bundfældes med efterfølgende forrådnelse med lugtgener. **Hvordan sikres dette?**

Side 18, Materielle goder.

Hvad er de materielle goder?

Side 19, Fortidsminde og arkæologiske fund og Kulturmiljø og kulturarvsarealer.

Der oplyses om forhøjet vandstand i åen. Det ændre vandstanden i det fredede område og har betydning for den eksisterende kendelse fra 1991. **Der skal redegøres for konsekvensen af den forøgede vandstand.**

Jeg afventer nu med spænding den kommende miljøkonsekvensrapport.

Med venlig hilsen

4. Høringssvar fra forening

Hej

Fra Dansk Ornitologisk Forening i Slagelse kommune har vi et par bemærkninger til indholdet i den foreslåede miljøkonsekvensrapport - Vådområdeprojekt Tude Åløb. Udkast til afgrænsningsprojekt:

Vi synes, at udkastet virker grundig og velstruktureret, og vi håber, at det kan være med til at fremme en snarlig realisering af projektet.

Vi vil dog foreslå, at den udvides med et par afsnit om projektets konsekvenser for fuglelivet, således at der i afsnit 5 under "Fredede og Rødlistede arter" og "NATURA 2000-områder" medtages kortfattede beskrivelser af de kendte såvel som forventede forekomster af ynglende og rastende vandfugle i området med fokus på arter på den danske og internationale (IUCNs) Rødliste samt på EF- Fuglebeskyttelsesdirektivet bilag.

Under "NATURA 2000-områder" bør særligt de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget for det nærtliggende Lej Sø-Lej Odde have et par ord med på vejen, men også en art som f.eks. den store kobbersneppe, der evt. kan få en ny yngleplads i Tude Å-deltaet.

Vi kommer også gerne med indspil til, hvordan områdets fugleliv og natur kan formidles bredt og er gerne til rådighed for en snak ved en passende lejlighed, jf. også min mail fra 14.marts og materiale fra [REDACTED].

Venlig hilsen

5. Høringssvar fra forening

Slagelse kommune

Vingsted, den 27. marts 2024.

Danmarks Sportsfiskerforbund's bemærkning til afgrænsning af udkast til miljøkonsekvensrapporten - Idéfase om Tude Ådal vådområdeprojekt

Indledningsvis vil vi takke for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten.

DSF har sammen med lokalforeninger i Udsætningsforeningen Vestsjælland 95 været meget kritiske overfor vådområdeprojektet Tude Å. DSF anerkender, at der er sket forbedringer efter DTU-Aqua kom med forslag til forbedringer af projektet.

Vi opfordrer til at DTU-Aqua forsat inddrages i rådgivning i forbindelse med projektet.

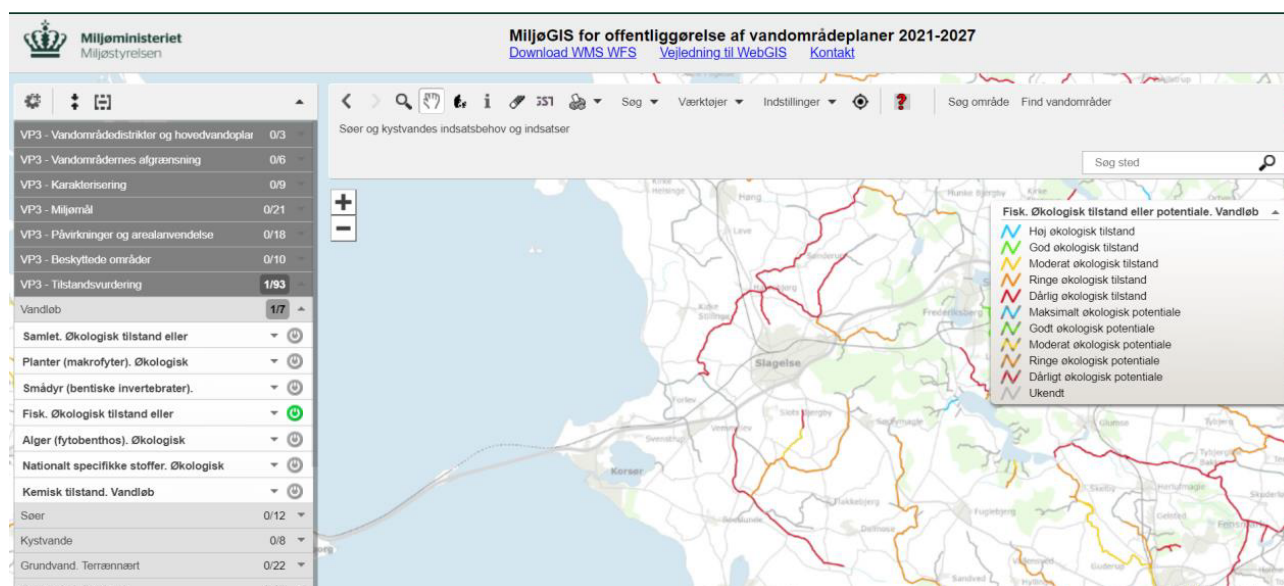
Miljøvurderingspligt

Danmarks Sportsfiskerforbund er enige i at projektet har et omfang og indhold, der udløser en miljø-vurdering.

Miljøkonsekvensrapporten skal beskrive og vurdere den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. Både miljøkonsekvensrapporten og miljørapporten skal på passende måde påvise, beskrive og vurdere projektets/planens væsentlige direkte og indirekte virkninger på en række faktorer.

I dette projekt har DSF fokus på påvirkningen af den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper beskyttet i henhold til EU-direktiver.

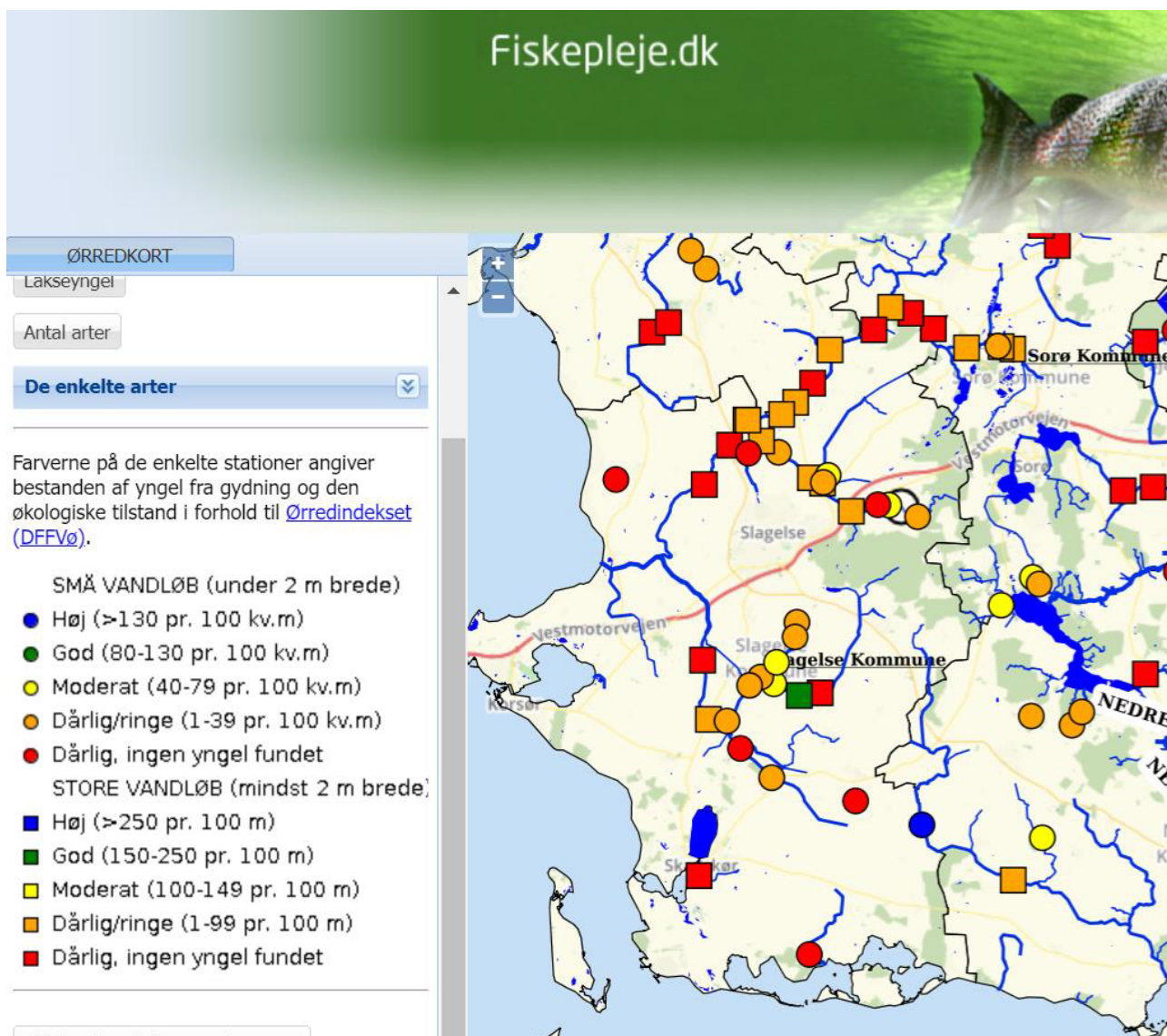
Vandrammedirektivet, den økologiske tilstand i Tude Å-systemet

Tilstanden i Tude Å-systemet for fisk – MiljøGIS for Vandområdeplan 2021-27

DSF konstaterer at den økologiske tilstand for miljømålet fisk i Tude Å-systemet er dårlig på næsten alle undersøgte strækninger. Dette er den ringeste tilstand og enhver yderligere forringelse, er et brud på vandrammedirektivet og derfor ikke en mulighed.

DSF anbefaler at der foretages feltundersøgelser, der kan dokumentere den aktuelle tilstand for fisk i systemet, inden projektets udførelse. Dette underbygges af at de sidste fiskeundersøgelser er mere end 10 år gamle – se Ørredkortet: <https://kort.fiskepleje.dk/>

Ørredkortet viser hvor få fisk der er registreret ved sidste undersøgelse, foretaget i 2013.

Efterfølgende anbefales, at der efter projektet er gennemført, sker en overvågning i udviklingen i be-standen af ørreder i Tude Å-systemet, dette for at kunne dokumentere at projektet ikke har (haft) en negativ effekt. Disse forslag bør indskrives i afgrænsningsnotatet.

Andre forhold har betydning for den dårlige økologiske tilstand for miljømålet fisk

I **Plan for fiskepleje i sjællandske vandløb til sydlige Kattegat og Storebælt, Distrikt 04, vandsystem 01-19 og Distrikt 06, vandsystem 01-12**, er en række forhold beskrevet, der kan have en negativ ef-fekt på ørredbestanden i Tude Å-systemet. Vedhæftet som 2 bilag til dette høringssvar.

Det drejer sig om følgende:

- Passageforhold – fjernelse af spærringer åbning af rørlagte stræk

- Gydegrus og skjulesten – mangler på mange stræk og bør tilføres, hvor det giver effekt
- Tilgroning – etablering af skyggegivende træer, fjernelse af uønskede vandplanter
- Sandvandring – etablering af sandfang
- Udledning af spildevand – opsporing – påbud og kloakering mv.
- Vandløbsvedligeholdelse – nye, tidssvarende og lovlige vandløbsregulativer

Af ovenstående løses de fleste gennem vandløbsindsatser i Vandområdeplanerne, hvor vi nu er i den sidste planperiode 2021-27, og der skal senest i 2027 opnås god økologisk tilstand.

Vandløbsvedligeholdelse fastlægges i vandløbsregulativerne. Omkring grødeskæring er det vigtigt at slå fast, at grødeskæring i enhver form i vandløb alene sker for at forbedre vandløbenes naturgivne evne til at bortlede vand fra arealerne omkring vandløbene.

I vandløbene indebærer grødeskæring en negativ påvirkning af planter, smådyr, fisk og de fysiske forhold. Miljøvenlig grødeskæring søger at mindske de negative påvirkninger.

Danmarks Sportsfiskerforbund skal hermed opfordre til at undersøgelse af ovennævnte forhold behandles i forbindelse med vådområdeprojektet i Tude å og derfor indskrives i afgrænsningsnotatet i afsnittet om overfladevand.

Det er Slagelse kommune, der som vandløbsmyndighed skal udarbejde nye og lovlige vandløbsregulativer, og DSF skal hermed opfordre til at dette sker hurtigst muligt for Tude Å-systemet.

Bækkerenden nedlægges som vandløb, da der i stedet skal være en sø. Der skal søges om fravigelse

fra målopfyldelse på Bækkerenden. DSF vil opfordre til at der som kompensation for denne fravigelse afsættes midler i projektet til forbedring på strækninger i Tude Å-systemet, der ikke er omfattet af vandplanindsatser og hvor disse indsatser giver mening.

Afsluttende bemærkninger og anbefalinger

I forbindelse med udarbejdelse af Miljøkonsekvensrapporten, opfordrer Danmarks Sportsfiskerforbund Slagelse kommune inddrager DTU-Aqua i opgaven med at vurdere projektets påvirkning under afsnittet overfladevand.

Her skriver Slagelse kommune:

Der redegøres for målsatte overfladevandforekomster, og påvirkninger disse beskrives og vurderes, herunder vurderes det om projektet vil medføre en forringelse af vandområdets

tilstand eller være til hinder for målopfyldelse for god økologisk og kemisk tilstand i vandområdet.

Umiddelbart kan det være vanskeligt at vurdere, om projektet har en negativ påvirkning, der vil medføre en forringelse, når den økologiske tilstand for miljømålet fisk i Tude Å-systemet er dårlig på næsten alle undersøgte strækninger. Det samme gælder om projektet vil være til hinder for målopfyldelse af den gode økologiske tilstand.

DSF finder at DTU-Aqua vil være de rette til at udarbejde et Notat, der kan sikre at der er den rette faglige vurdering af dette, ligesom de kan udarbejde et Notat om nødvendige indsatser, udover hvad der er planlagt i vandområdeplan 2021-27.

Vi finder at afværgeforanstaltninger og overvågning vil være helt centrale for at opnå den gode økologiske tilstand. Afværgeforanstaltninger kan bestå i et nyt vandløbsregulativ, der fagligt lever op til gældende viden og standarder og frem for alt indfører skånsom vedligeholdelse. En gennemgang af hvor og hvilke restaureringer med vandløbsindsatser, der er nødvendig, bør også være en del af miljøvurderingen.

Venlig hilsen